

RAPORT DE EVALUARE

al Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației Grupul de Acțiune
Locală din Zona Văilor Ampoiului și Mureșului (2014-2020)
(GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului) pentru perioada
17.11.2016-01.10.2018

*Versiunea I
Ianuarie 2019*

Elaborator:

Asociația GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului

Echipa de evaluare:

Bârsan Constantin Mircea- manager GAL

Ispas Daniela Ana- responsabil de evaluare

Burja-Udrea Cristina-Mihaela- evaluator

Coordonator:

Consiliul Director

CUPRINS

PREFAȚĂ.....	3
CAPITOLUL 1.REZUMAT.....	5
1.1.Introducere.....	5
1.2.Contextul evaluării.....	5
1.3.Metodologia.....	6
1.4.Logica de intervenție a strategiei.....	8
1.5. Eficacitatea, eficiența și relevanța operațiunilor, contribuția la obținerea rezultatelor și a impactului prevăzute de strategie.....	24
1.6.Concluzii și recomandări (Tematică specifică programului și Tematică specifică teritoriului GAL).....	27
CAPITOLUL 2.CONTEXT.....	41
2.1.Informații despre GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului.....	41
2.2.Contextul Strategiei de Dezvoltare Locală.....	42
2.3.Buget total aferent Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL Valea Ampoiului- Valea Mureșului.....	45
CAPITOLUL 3.SCOPUL ȘI OBIECTIVELE EVALUĂRII.....	46
CAPITOLUL 4.METODOLOGIA DE EVALUARE.....	47
4.1.Descrierea procesului de evaluare.....	47
4.2.Prezentarea structurii evaluării și a metodelor de evaluare utilizate, interpretarea și analiza datelor colectate.....	47
4.2.1.Analiza datelor administrative.....	47
4.2.2.Interviul.....	49
4.2.3.Observația.....	54
4.2.4.Sondajul de opinie.....	55
4.2.5.Studiul de caz.....	80
4.2.6.Focus grupul.....	96
4.3.Dificultăți sau limitări ale metodologiei utilizate.....	99
4.4. Descrierea termenilor cheie ai strategiei – întrebările de evaluare comune și specifice, criteriile de evaluare/analiza.....	99
4.4.1.Răspuns la întrebările de evaluare (constatări și concluzii).....	100
CAPITOLUL 5.CONCLUZII, RECOMANDĂRI ȘI LECȚII ÎNVĂȚATE.....	112
5.1.Concluzii generale ale evaluării.....	112
5.2.Recomandări aferente întrebărilor de evaluare.....	114
5.3.Lecții învățate, cu aplicabilitate în viitor.....	114

PREFAȚĂ

Evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației Grupul de Acțiune Locală din Zona Văilor Ampoiului și Mureșului reprezintă o analiză aprofundată cu caracter socio-economic menită să identifice, să cuantifice și să demonstreze prin dovezi, ceea ce s-a realizat, rezultatele obținute și schimbările generate, explicând principalele mecanisme care stau la baza acestor rezultate.

Prezentul raport de evaluare privind implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală (2014-2020) este rezultatul unor responsabilități ale GAL-ului privind monitorizarea și evaluarea acesteia așa cum reiese din cerințele impuse de Regulamentul UE nr. 1303/2013, Art. 34, par. 3, lit. g, Art.33, par.1,lit.f, Regulamentul UE 1305/2013, art. 71, precum și din adresa MADR, nr.216658/30.10.2018.

Perioada de timp pentru care a fost întocmit este cuprinsă între 17.11.2016 și 01.10.2018. Urmărirea continuă a rezultatelor existente în baza de date constituită ulterior semnării contractului a permis realizarea unei prime evaluări comparative ale acestora prin raportare la ținte cum ar fi gradul de contractare, gradul de absorbție, numărul locurilor de muncă nou create, numărul exploatațiilor sprijinite, etc.

Dacă se iau în considerație numărul proiectelor contractate și finalizate până la data 01.10.2018 se poate constata că implementarea măsurilor a fost realizată într-un procent de 65,90%, ceea ce reflectă progresul implementării strategiei.

Prezentul raport de evaluare a fost întocmit de către personalul angajat al GAL-ului nominalizat pe coperta raportului sub coordonarea implicită a managerului de proiect și explicită din partea unui membru al CD.

Etapele principale ale procesului de evaluare au constat în:

1. Elaborarea planului de evaluare și constituirea unui Comitet de coordonare a evaluării;
2. Elaborarea design-ului evaluării;
3. Derularea activității de evaluare;
4. Redactarea raportului de evaluare;
5. Diseminarea.

Ansamblul documentelor care stau la baza întocmirii procesului de evaluare sunt prezentate în cadrul anexelor la prezentul raport.

Personalul GAL-ului implicat în acest proces de evaluare a beneficiat de instruire privind modalitatea de realizare a evaluării organizată în cadrul a doua module de informare desfășurate pe parcursul anului 2018 prin proiectul Dezvoltarea capacității de monitorizare și evaluare a personalului instituțiilor implicate în implementarea PNDR "2014-2020".

Formarea și dezvoltarea activității de mentorat în domeniul monitorizării și evaluării a fost realizată de către AM PNDR și evaluatorul independent Consorțiul format din SMART Integration S.R.L- AESA Agriconsulting Europe S.R.L -IRIS S.R.L .

Modulele de formare profesională organizate au contribuit la dobândirea de competențe de către membrii echipei de implementare în domeniul autoevaluării SDL-ului GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului.

În cadrul procesului de evaluare au fost implicați în diferite moduri un număr de 52 de participanți (lideri locali-13, beneficiari de proiecte -25, membri ai parteneriatului -14).

Raportul a fost prezentat membrilor Consiliului Director al GAL-ului Valea Ampoiului-Valea Mureșului care au luat la cunoștință de conținutul și de concluziile acestuia.

În vederea asigurării calității raportului de evaluare membrii Comitetului Director au completat grila de calitate a evaluării din Anexa 1 a ghidului operational.

La final CD a emis o hotărâre prin care a fost aprobat Raportul de evaluare în vederea transmiterii acestuia către DGDR din cadrul MADR, AM PNDR, respectiv compartimentelor de specialitate (nota MADR, nr.257055/25.01.2019).

Diseminarea rezultatelor evaluării se va realiza până la data de 28.02.2019 inclusiv.

CAP.1. REZUMAT

1.1 Introducere

Raportul de evaluare a strategiei reprezintă o analiză intensă, limitată în timp, realizată pe baza unor întrebări și răspunsuri ce au fost analizate de o manieră sistematică și obiectivă din punct de vedere al eficacității, eficienței, relevanței și a performanței submăsurii 19 LEADER din PNDR (2014-2020).

Acesta cuprinde rezultatele activităților de observare, analiză și evaluare a datelor privind intervențiile și acțiunile finanțate în cadrul proiectului de implementare a strategiei de dezvoltare locală a Asociației Grupul de Acțiune Locală din Zona Văilor Ampoiului și Muresului (GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului), începând din 17.11.2016 (data începerii proiectului) până la data de 01.10.2018.

Pe parcursul activităților de evaluare desfășurate, echipa formată din angajați ai GAL-ului, a utilizat metode și tehnici de analiză calitativă și cantitativă ce au fundamentat răspunsurile la întrebările de evaluare și au permis dezvoltarea concluziilor și a recomandărilor prezentate la nivelul raportului de evaluare.

În vederea întocmirii raportului de evaluare Adunarea generală a membrilor parteneriatului a nominalizat un membru al consiliului director care împreună cu managerul /reprezentantul legal au avut atribuții de coordonare a activităților prevăute în Ghidul operațional privind evaluarea implementării strategiei de dezvoltare locală (iulie 2018).

Evaluarea urmărește analiza eficacității (măsura în care au fost îndeplinite obiectivele stabilite), eficienței (relația optimă între resursele folosite și rezultatele obținute), relevanței (măsura în care obiectivele programate sunt în conformitate cu nevoile, problemele și diferite alte aspecte întâlnite în implementarea strategiei) și impactului socio-economic generat de intervențiile acestora asupra dezvoltării durabile și echilibrate a teritoriului.

1.2. Contextul evaluării

Raportul este întocmit ca urmare a obligativității impuse de Uniunea Europeană GAL-urilor (Reg. 1303. Art. 34-par.3, lit. g, Reg. 1303, Art. 33-par.1, lit. f și Reg.1306, Art.71), precum și a adresei MADR nr. 216658/30.10.2018 de a realiza evaluarea strategiilor de dezvoltare locală.

Întrucât evaluarea se referă la o etapă intermediară, concluziile vor putea fi utilizate în vederea aplicării de măsuri corective care să asigure înlăturarea factorilor de insucces.

În conformitate cu prevederile Ghidului operațional privind evaluarea implementării SDL-urilor durata procesului de evaluare este de 3 luni.

Obiectivul general al raportului de evaluare este reprezentat de evaluarea eficacității, eficienței și relevanței măsurilor din Strategia de Dezvoltare Locală.

1.3. Metodologia

Pe parcursul procesului de evaluare echipa de evaluatori a utilizat atât **surse primare de date**, cât și **surse secundare**. Analiza a fost realizată având în vedere proiectele finanțate prin GAL în cadrul submăsurii 19 LEADER din PNDR (2014-2020).

Sursele primare de date utilizate pentru elaborarea raportului au fost colectate date prin:

- *Analiza datelor administrative* care au stat la baza abordării metodologice în formularea întrebărilor de evaluare;
- *Interviul* a fost adresat liderilor locali pentru completarea răspunsurilor la întrebările de evaluare;
- *Sondajul de opinie* pe bază de chestionar în rândul beneficiarilor de proiecte în implementare sau finalizate, localizate în teritoriul GAL-ului în vederea colectării de opinii și informații calitative utile pentru formularea răspunsurilor la întrebările de evaluare;
- *Studiile de caz* au fost aplicate beneficiarilor cu proiecte finalizate, în vederea colectării informațiilor calitative și cantitative privind implementarea proiectului și a efectelor generate de implementarea lui;
- *Focus grup* pentru prezentarea și discutarea rezultatelor preliminare ale evaluării și analizelor efectuate, precum și colectarea de informații și opinii din partea actorilor cheie cu privire la adecvarea cadrului de implementare a programului în raport cu nevoile identificate în teritoriul GAL-ului;
- *Observația* a fost folosită pentru a colecta informații detaliate privind implementarea și rezultatele unei intervenții. În cadrul specific al implementării SDL-ului GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului, observația poate aduce informații importante despre plus-valoarea abordării LEADER, rezultatele strategiei sau factorii care influențează implementarea acesteia.

Analiza documentelor administrative este una dintre primele activități realizate în cadrul procesului de evaluare. Demersul va fi concentrat către studierea acelor documente cu relevanță sporită pentru evaluare și sintetizarea principalelor aspecte.

Interviul este o metodă de evaluare calitativă și reprezintă o tehnică folosită pentru a colecta date calitative de la persoanele care sunt interesate de intervenția propusă prin Strategia de Dezvoltare Locală GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului.

Pentru desfășurarea interviului s-au respectat următorii pași:

- Selectarea participanților la interviu;
- Planificarea interviului și elaborarea unui ghid de interviu;
- Selecția moderatorilor de interviu;
- Derularea interviului;
- Analiza și interpretarea datelor și a informațiilor obținute.

Interviurile s-au desfășurat în perioada 28-29/11/2018.

Sondaj de opinie pe bază de chestionar

Chestionarul a fost utilizat pentru colectarea de informații privind experiența beneficiarilor acumulată prin implementarea proiectului. În acest sens au fost definite și aplicate 3 tipuri de chestionare:

- a. Chestionarul adresat beneficiarilor de proiecte în domeniul activităților agricole (a cuprins beneficiari în cadrul măsurii M2/2A - Investiții în exploatații agricole și în procesarea produselor agricole corespunzătoare sM-ilor 4.1, 4.2 din PNDR (2014-2020);
- b. Chestionarul adresat beneficiarilor de proiecte în domeniul activităților non-agricole (a cuprins beneficiari în cadrul măsurii M3/6-Crearea și dezvoltarea de activități non-agricole pe teritoriul GAL corespunzătoare sM -urilor 6.2, 6.4) din PNDR (2014-2020);
- c. Chestionarul adresat beneficiarilor publici (a cuprins beneficiari ai măsurii M1/6B- Servicii de baza pentru economia și populația rurală corespunzătoare sM-urilor 7.2, 7.6) din PNDR (2014-2020).

Observații: întrebările de evaluare prezente în chestionare au fost formulate pe baza unor teme comune precum și specifice fiecărui domeniu (sector de activitate agricol, non-agricol și administrație publică).

Ancheta pe bază de chestionar s-a derulat în 12/11/2018 – 26/11/2018.

Studiile de caz

În vederea colectării unor date amănunțite privind proiectele finalizate și a unor informații utile pentru a furniza răspunsul la întrebările de evaluare, în perioada 13-18 decembrie 2018 au fost desfășurate studii de caz pe teren, la locația de implementare a proiectelor.

Selecția studiilor de caz s-a realizat în funcție de următoarele criterii principale: stadiul de implementare, localizarea, contribuția la domeniile de intervenție, relevanța pentru întrebările de evaluare și tipologia investiției.

Focus grupul

O altă metodă aplicată pentru colectarea informațiilor de natură calitativă a fost reprezentată de focus grup. Astfel, în data de 19 decembrie a fost organizat și desfășurat un focus grup, în vederea completării informațiilor colectate prin chestionare, studii de caz și interviuri. În cadrul focus grupului au fost abordate următoarele teme:

- Evaluarea stadiului implementării SDL GAL Valea Ampoiului – Valea Mureșului;
- Chestionarele privind implementarea SDL și rezultatele;
- Abordarea LEADER;
- Măsura M6/1B "Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative".

La focus grup au participat reprezentanți ai GAL-ului, UAT-urilor, asociațiilor și ai mediului privat.

Observația

Observația (metodă de colectarea a datelor de natură calitativă) este o metodă care permite investigarea fenomenelor în cadrul lor natural de desfășurare. Observația este folosită pentru a colecta informații detaliate privind implementarea și rezultatele unei intervenții.

În cadrul specific al implementării SDL-ului GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului, observația poate aduce informații importante despre plus-valoarea abordării LEADER, rezultatele strategiei sau factorii care influențează implementarea acesteia.

Observația a fost deja utilizată în mod natural de către membrii GAL și echipa tehnică a acestuia, pe parcursul implementării strategiei, prin urmare există deja o bază de informații colectate prin această metodă. Observația constituie o metodă importantă, care poate să însoțească cu succes și alte metode și tehnici de investigare.

Observația va fi utilizată și ca metodă asociată, însoțind tehnica focus grupului.

Sursele secundare utilizate pentru colectarea datelor au fost reprezentate de documente incluse în literatura de specialitate, date provenind din sistemul de monitorizare al strategiei.

Analiza literaturii de specialitate a fost o metodă transversală utilizată pentru analiza preliminară a contextului și completarea răspunsurilor la întrebările de evaluare.

Documentele incluse în analiza literaturii de specialitate au cuprins:

- Ghidul privind Evaluarea LEADER /DLRC August 2017;
- Strategia de dezvoltare rurală a României 2014-2020;
- Strategia de susținere a competitivității agricole și a dezvoltării durabile a zonei rurale, având în vedere siguranța produselor alimentare și protecția mediului;
- Evaluarea ON-GOING a Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 .

În baza documentelor incluse în recenzia literaturii de specialitate au fost colectate informații referitoare la potențialul de dezvoltare socio-economică a zonelor rurale, evoluția fermelor de familie din teritoriul GAL, dar și informații privind performanța fermelor mici din România.

1.4. Logica de intervenție a strategiei

Strategia de dezvoltare locală reprezintă o oportunitate de abordare a punctelor slabe, prin consolidarea punctelor tari și utilizarea oportunităților din teritoriul GAL-ului.

Implementarea cu succes a strategiei în perioada anterioară a creat premise de bază pentru actuala etapă a selecției proiectelor depuse la GAL.

Astfel măsurile prevăzute contribuie la valorificarea și continuarea eforturilor pentru dezvoltarea rurală prin următoarele obiective strategice din PNDR (2014-2020):

- restructurarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole;

- gestionarea durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;
- diversificarea activităților economice, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor pentru îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale.

Îndeplinirea obiectivelor propuse prin SDL-ul GAL-ului este necesară și din perspectiva raportării acestora la cele 6 priorități din PNDR (2014-2020) acestea fiind transpuse prin domenii de intervenție (D.I.) care facilitează și realizarea obiectivelor transversale privind inovarea și protecția mediului.

Intervențiile prevăzute transpuse în măsurile din cadrul strategiei de dezvoltare locală a GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului și bugetul alocărilor acestora sunt redată în tabelul de mai jos:

Obiective	Priorități	Domenii de intervenție	Masuri	Indicatori de rezultat
Obiectiv de dezvoltare rurala 3	P6	6A	M3/6A -Crearea și dezvoltarea de activități non-agricole pe teritoriul GAL	-Numarul locurilor de munca: 4 -Contributia publica: 335.300 Euro
Obiective transversale: Inovare, clima		6B	M1/6B -Servicii de bază pentru economia și populația rurală	-Populația care beneficiază de servicii/ infrastructuri îmbunătățite: peste 36.000 loc. -Numar UAT sprijinite: 13 -Locuri de muncă create: 1 -Contributia publica: 1.157.322,46 Euro
			M4/6B - Infrastructura pentru integrarea minorităților locale	-Populația netă care beneficiază de servicii/ infrastructuri imbunatațite: aprox. 200 locuitori de etnie romă -Nr. UAT in care se fac investiții: minim 1UAT -Contribuție publică: 62.500 Euro
			M5/6B -Dezvoltarea infrastructurii sociale destinată populației din teritoriul GAL VA-VM	-Populația neta care beneficiază de servicii/ infrastructuri îmbunătățite: 3.000 locuitori -Locuri de muncă create: 2 -Contributie publica: 42.500 Euro
Obiectiv de dezvoltare rurala 1	P2	2A	M2/2A - Investiții in exploatații agricole și in procesarea produselor agricole	-numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 5-6 exploatații; - Contributie publica: 423.212,59 Euro ; -Locuri de muncă create: 1
Obiective transversale: inovare, clima si mediu				

Obiectiv 1 si 3	P1	1B	M6/1B-Sprijin pentru infiintarea si dezvoltarea de structuri asociative	-Numarul total de operatiuni de cooperare sprijinite in cadrul operatiunii: 4 -Numarul locurilor de munca: 2 -Cheltuieli publice: 111.881,11 Euro
-----------------	----	----	---	--

Bugetul total al proiectului este de **2.665.510,31 Euro** din care:

➤ **Submăsura 19.2 - 2.132.716,16 euro:**

M1/6B Servicii de bază pentru economia și populația rurală - 1.157.322,46 Euro;

M2/2A Investiții în exploatații agricole și în procesarea produselor agricole-423.212,59 Euro;

M3/6A Crearea și dezvoltarea de activități non-agricole pe teritoriul GAL- 335.300 Euro;

M4/6B Infrastructura pentru integrarea minorităților locale - 62.500 Euro;

M5/6B Dezvoltarea infrastructurii sociale destinată populației din teritoriu - 42.500 Euro;

M6/1B Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative- 111.881,11 Euro.

➤ **Submăsura 19.4 - 532.794,15 Euro**

MATRICE EVALUARE STRATEGIE DE DEZVOLTARE LOCALĂ

COMPONENTA GENERALĂ (CELE 5 TEME OBLIGATORII CONFORM ADRESEI AM PNDR)

TEME	ÎNTREBĂRI	CRITERII DE EVALUARE	INDICATORI	CUANTIFICARE	METODE/TEHNICA	SURSE
I. Logica intervenției SDL	1.1 În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului? (obligatoriu cf. Doc. AMPNDR)	Nevoile de la momentul elaborării SDL până în prezent au rămas la fel, s-au modificat	M1/6B Servicii îmbunătățite pentru peste 30000 locuitori 1 loc de muncă creat M2/2A 5-6 exploatații agricole/beneficiari sprijiniți 1 loc de muncă creat M3/6A 4 locuri de muncă create M4/6B Populație care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite aproximativ 200 de locuitori de etnie romă 1 UAT	Aprecieri ale evaluatorului: - Puțin relevant ✓ - Relevantă - Foarte relevant - ă	Focus grup (calitativa) Observația (calitativa) Interviul (calitativa) Sondaj de opinie (cantitativa)	Memri fondatori (cei care au participat la focus-grupurile de elaborarea SDL, în anul 2016) Populația vizată de SDL

			M5/6B Populație care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite pentru 3000 locuitori 2 locuri de muncă create M6/1B 4 acțiuni de cooperare sprijinite 2 locuri de muncă create		Măsurile din cadrul SDL au fost revizuite, în caz de necesitate, pentru a ține cont de dinamica acestor nevoi		SDI si modificările de SDL Echipa tehnica/ex ecutiva GAL	
			Au fost revizuite 4 măsuri, însă doar din perspectiva unor erori de redactare și o realocare între două măsuri		Sunt activitățile (măsuri, proceduri, activități de sprijin) prevăzute în cadrul SDL și resursele alocate acestora suficiente pentru a genera realizările și rezultatele asteptate		Documente e GAL Solicitanții si Beneficiarii proiectelor ; Echipa tehnica/ex	
			M1/6B-1157322,46€ M2/2A-423212,59€ M3/6A- 335 300€ M4/6B- 62500€ M5/6B- 42 500€ M6/1B-111881,11€				Studiul/analiza documentelor; Analiza datelor administrative (cantitativa) Interviul (calitativa) Observația (calitativa)	
			Aprecieri ale evaluatorului: - Puțin coerentă ✓ Coerentă - Foarte coerentă					

Cât de coerentă este logica care stă la baza strategiei de dezvoltare locală? <i>(obligatoriu cf. Doc. AMPNDR)</i>	Sunt definiți indicatori de realizare adecvați pentru a oferi o imagine clară asupra realizărilor obținute (specifci, măsurabili, fezabili, relevanți și suficienți)?	Nu au fost modificați indicatori menționați în anexa IV din SDL sau în fisa măsurii	Focus grup (calitativa)	ecutiva GAL
	Sunt definiți indicatori de realizare adecvați pentru a oferi o imagine clară asupra realizărilor obținute (specifci, măsurabili, fezabili, relevanți și suficienți)?	Nu au fost modificați indicatori menționați în anexa IV din SDL sau în fisa măsurii	Studiul/analiza documentelor; Analiza datelor administrative (cantitativa)	Documente GAL: Anexa IV cu indicatori din SDL; Anexa 2 Monitorizare Gal-uri de către AM PNDR; Echipa tehnica/excutiva GAL
	Sunt rezultatele așteptate clar definite?	Rezultatele așteptate sunt definite clar.	Analiza datelor administrative (cantitativa) Studiul/analiza documentelor;	Echipa tehnica/excutiva GAL Echipa tehnica/excutiva GAL

II. Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie	2.1 În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?	Procentul de obiective atinse	1 măsură dedicată obiectivului de incluziune sociala 1 măsură dedicată asociativității 1 măsură dedicată minorităților	Măsura în care au fost atinse obiectivele: - Mică măsură - Măsură medie ✓ Mare măsură <i>Sau</i> Probabilitatea atingerii obiectivelor: - Redusă - Medie ✓ Ridică	Analiza datelor administrative (cantitativa)	Document e GAL Echipa tehnica/ex ecutiva GAL
	2.2 În ce măsură a contribuit strategia la creșterea gradului de ocupare a forței de munca la nivelul teritoriului?	Sunt definiți indicatori de realizare adecvați, în ceea ce privește numărul de locuri de munca, în cadrul masurilor ?	Au fost create 3 locuri de muncă pentru tineri.	Măsura în care au fost atinse obiectivele: - Mică măsură - Măsură medie ✓ Mare măsură	Analiza datelor administrative (cantitativa)	Document e GAL Echipa tehnica/ex ecutiva GAL

				<i>Sau</i> Probabilitatea atingerii obiectivelor: - Redusă - Medie ✓ Ridicată		
	2.3 Ce rezultate au obținut proiectele finanțate în ceea ce privește îmbunătățirea competitivității firmelor locale?	Firmele locale si-au dezvoltat noi procese de producție si noi canale de desfacere? Au apărut firme locale nou înființate?	15 firme locale sprijinite 4 firme nou înființate	Măsura în care au fost atinse obiectivele: - Mică măsură - Măsură medie ✓ Mare măsură <i>Sau</i> Probabilitatea atingerii obiectivelor: - Redusă - Medie ✓ Ridicată	Analiza datelor administrative (cantitativa) Interviul (calitativa)	Documente GAL Echipa tehnica/ex ecutiva GAL
	3.1 Ce beneficii au fost obținute datorita metodei LEADER?	Capitalul social s-a îmbunătățit (spre exemplu învățarea colectivă, schimbarea mentalităților, creșterea colaborării și)	Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social datorită aplicării metodei LEADER;	Aprecierile evaluatorului: - Nu am remarcat o	Analiza datelor administrative (cantitativa) Interviul (calitativa)	Documente GAL Liderii locali Beneficiarii publici

III. Valoarea adăugată datorată metodei LEADER		încrederii reciproce și față de GAL, identificarea unor subiecte de interes comun, dezvoltarea de competențe și capacități, dezvoltarea unor rețele etc.);		✓ Îmbunătățire Îmbunătățire medie Îmbunătățire mare	Observația (calitativă) Studiul de caz (calitativă)	
	3.2 Cum a influențat Programul LEADER (contribuția SDL) creșterea capacității de gestionare a fondurilor publice-private?	Guvernanța locală s-a îmbunătățit la nivel local (spre exemplu îmbunătățirea gestionării funcțiilor administrative pe plan local, implicare sporită a comunității și factorilor interesați în luarea deciziilor, creșterea rolului GAL în guvernanța pe diferite niveluri, creșterea capacității de a gestiona fonduri publice-private etc.).	Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a guvernanței la nivel local datorită aplicării metodei LEADER	✓ Aprecierile evaluatorului: - Nu am remarcat o îmbunătățire Îmbunătățire medie Îmbunătățire mare	Analiza datelor administrative (cantitativă) Studiul de caz (calitativă) Observația (calitativă) Sondaj opinie (cantitativă)	Documente GAL Liderii locali Beneficiarii publici (directi) Chestionar aplicat pe beneficiari /parteneri (beneficiari indirecti)
	3.3 În ce măsura, proiectele finanțate prin	Rezultatele implementării SDL-urilor (ex. crearea de	Percepția actorilor locali privind REZULTATE ale SDL	Aprecierile evaluatorului:	Analiza datelor administrative (cantitativă)	Documente GAL

	LEADER (SDL) au contribuit la dezvoltarea spiritului antreprenorial? Sau La realizarea unor produse inovatoare?	locuri de muncă, realizarea unor produse inovatoare, infrastructură de bază, etc.) au generat îmbunătățirea calității vieții în teritoriul vizat de strategie.	mai bune datorită aplicării metodei LEADER	- Nu am remarcat o îmbunătățire ✓ Îmbunătățire medie - Îmbunătățire mare	Interviul (calitativ) Sondaj opinie (cantitativ) Observația (calitativă) Focus-grup (calitativă)	Liderii locali Beneficiarii publici (directi) Chestionar e aplicate pe beneficiari /parteneri (beneficiari indirecti)
IV Factori de succes/insucces. Mecanismul de implementare a strategiei	5.1 Care sunt factorii interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute? Ce măsuri au fost adoptate până la data evaluării și cu ce efecte?	Gradul de pregătire a resurselor umane	Gradul de instruire/formare si calificatele obținute de către personalul GAL; Gradul de instruire/formare a beneficiarilor (publici/privati), firmelor de consultanta	Aprecierile evaluatorului: - Mic - Mediu ✓ Mare	Analiza datelor administrative (cantitativa)	Document e GAL (dosar resurse umane, fisele/rapo artele de evaluare a angajaților); Beneficiarii directi;
		Eficiența animării	10 sesiuni cu proiecte	Aprecierile evaluatorului:	Analiza datelor administrative (cantitativa)	Document e GAL;

	Ce măsuri sunt încă necesare?																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
--	-------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		Calitatea procesului de evaluare și selecție a proiectelor la nivel de AFIR, în special al celor atipice precum și cele referitoare la componenta socială, minorități, scheme de calitate, asociativitate, e.t.c.	Nici un proiect nu a fost declarat neconform, neeligibil de către AFIR, AM/SERVICIUL LEADER	Aprecierile evaluatorului: -...% - ...% Reduca -...% - % Medie -100% Ridicată	Analiza datelor administrative (cantitativa) Interviul (calitativa) Observația (calitativa)	Documente GAL; Experti AFIR/CDRJ; Firmele de consultant a; AM/SERVI CIUL LEADER;
		Alocarea financiară din cadrul PNDR programului LEADER, satisfacerea nevoia locală de finanțare?	Procent din PNDR alocat programului LEADER	Aprecierile evaluatorului: -7 %-8 %-Reduca -...% - % Medie -...% - % Ridicată	Analiza datelor administrative (cantitativa) Observația (calitativa) Interviul (calitativa)	Documente GAL; Experti AFIR/CDRJ; AM/SERVI CIUL LEADER;
V Contribuția SDL la aria de intervenție 6B	6.1 În ce măsură a fost sprijinit dezvoltarea locală în zonele rurale?	Serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite;	80 % Procentajul populației rurale vizate de strategiile de dezvoltare locală	Aprecierile evaluatorului: - În mică măsură - În măsură medie ✓ În mare măsură	Analiza datelor administrative (cantitativa) Interviul (calitativa) Observația (calitativa)	Documente GAL; Echipa tehnică GAL, Partenerii publici din GAL;
		Accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale a crescut	80 % Procentajul populației rurale care beneficiază de		Analiza datelor administrative (cantitativa)	

TEME SUPLIMENTARE ABORDATE DE GAL (Componenta specifică SDL)
TEME TRANSVERSE; CREȘTERE ȘI DEZVOLTARE ECONOMICĂ; DEZVOLTARE SOCIALĂ ȘI CULTURALĂ.

TEME TRANSVERSE; CREȘTERE ȘI DEZVOLTARE ECONOMICĂ; DEZVOLTARE SOCIALĂ ȘI CULTURALĂ	In ce măsură finanțarea nevoilor din teritoriu este satisfăcută prin intermediul altor finanțări ?	Capacitatea de a atrage finanțări complementare cu SDL	Nr. proiecte depuse pe alte surse de finanțare	Aprecierile evaluatorului: - Redusa; ✓ Medie; - Ridicată;	Analiza datelor administrative (cantitativa) Interviul (calitativa) Observația (calitativa)	Document e GAL; Echipa tehnică GAL, Partenerii publici din GAL;
	Sustenabilitate	Alocarea totală pentru SDL, o considerați justificată în contextul în care ponderea celor două criterii în calcularea bugetului SDL este egala, respectiv 50 % populație și 50 % teritoriu ?	Capacitatea de a negocia și justifica modificarea procentelor, în contextul în care potențialii beneficiari ai proiectelor sunt reprezențați de populație și nu de teritoriu? Identificarea altor criterii de repartizare a bugetului alocat SDL	35 proiecte prin SDL; 28 de beneficiari sprijiniți;	Analiza datelor administrative (cantitativa) Interviul (calitativa) Observația (calitativa)	Document e GAL; Echipa tehnică GAL, Partenerii publici din GAL; AM / SERVICIUL LEADER;
	Multiplificarea SDL	In ce măsură rezultatele obținute prin implementarea	Gradul de vizibilitate externa a activităților	1 vizită a Departamentului 2 vizite OJFIR 1 vizita FNIGMM	Analiza datelor administrative (cantitativa)	Document e GAL;

	SDL pot fi multiplicate in afara teritoriului GAL?	Gradul de interacțiune intre membrii		✓ Ridicata;	Interviul (calitativa) Observația (calitativa)	Echipa tehnică GAL, Alte organizații similare;
Continuitate & stabilitate	Teritoriul GAL si parteneriatul GAL a rămas același de la constituire?	Gradul de interacțiune intre membrii	Teritoriul s-a extins prin aderarea a încă 2 UAT. 1 modificare în etapa de constituire a noului parteneriat 1 modificare prin aderarea unei societăți private și a CJ Alba	Aprecierile evaluatorului: - Nu sunt modificări; ✓ Modificări redușe; - Modificări totale;	Analiza datelor administrative (cantitativa) Observația (calitativa)	Document e GAL; Echipa tehnică GAL, Partenerii publici din GAL;
Stadiul implementării SDL îndeplinirea obiectivelor și indicatorilor specificali SDL	În ce măsură au fost îndeplinite obiectivele și indicatorii propuși prin SDL?	Indicatori	35 lideri locali instruiți 5 angajați 7 exploatații/ sprijinite 3 locuri de muncă 1035 locuitori care beneficiază de infrastructura sociala	Aprecierile evaluatorului: - Mică măsură; - Măsură medie; ✓ Mare măsură.	Studiul documentelor	Document e GAL;
Percepția GAL in terioriu	Condiția sociala a agricultorilor si a	Procentul de creștere a gradului de satisfacție a	10 membrii de familie care au loc de	Aprecierile evaluatorului: - Redusa;	Analiza datelor administrative (cantitativa)	Document e GAL;

	familiiilor acestora s-a imbunatatit?	fermierilor din teritoriu	munca in cadrul fermei	- Medie; ✓ Ridicata;	Interviul (calitativa) Observația (calitativa)	Beneficiarii indirecti;
Capacitatea de a angrena/ implica tineri sau asociatii de tineret	Implicarea tinerilor in dezvoltarea rurala durabilă	Gradul de implicare a tinerilor si asociatiilor de tineret (inclusiv grupuri informale)	94 tineri implicați la diferite activități GAL	Aprecierile evaluatorului: - Redusa; - Medie; ✓ Ridicata;	Analiza datelor administrative (cantitativa) Interviul (calitativa) Observația (calitativa)	Document e GAL; Beneficiarii indirecti;
Capacitatea de a atrage alte surse de finanțare pentru teritoriul GAL	In ce măsura echipa tehnica din cadrul GAL a facilitat sau poate facilita atragerea de alte surse de finanțare complementare LEADER pentru dezvoltarea teritoriului	Gradul de interes a echipei tehnice si liderilor locali de a atrage alte surse de finanțare complementare cu LEADER		Aprecierile evaluatorului: - Redusa; ✓ Medie; - Ridicata;	Analiza datelor administrative (cantitativa) Interviul (calitativa) Observația (calitativa)	Document e GAL;

1.5. Eficacitatea, eficiența și relevanța operațiunilor, contribuția la obținerea rezultatelor și a impactului prevăzute de strategie

Eficacitatea

Eficacitatea măsurilor este redată și interpretată din perspectiva proiectelor contractate și finalizate până la data prezentului raport și a realizării indicatorilor prevăzuți în strategie.

În cele ce urmează sunt prezentate:

- **Măsura M1/6B**-Servicii de baza pentru economia și populația rurală corespunzătoare SM-urilor 7.2, 7.6 din PNDR (2014-2020) în cadrul căreia sunt înregistrate un număr de 11 proiecte contractate și un număr de 4 proiecte finalizate, valoarea totală a acestora fiind de **804,190.47 Euro** reprezentând **69,48 %** din alocarea fișei măsurii (1.157.322,46 Euro);

Indicatori prevăzuți	Indicatori realizați
13 UAT sprijinite 1 loc de muncă	11 UAT sprijinite 5 locuri de munca

- **Măsura M2/2A**-Investiții în exploatații agricole și în procesarea produselor agricole corespunzătoare SM-lor 4.1, 4.2 din PNDR (2014-2020) în cadrul căreia sunt înregistrate un număr de 7 proiecte contractate și un număr de 6 proiecte finalizate, valoarea totală a acestora fiind de **321.954,50 Euro** reprezentând **76,07 %** din alocarea fișei măsurii (423.212,59 Euro);

Indicatori prevăzuți	Indicatori realizați
5-6 exploatații sprijinite 1 loc de muncă	7 exploatații sprijinite 2 locuri de munca

Observație: Pentru măsura M2/2A trebuie precizat faptul că vor fi create 3 locuri de muncă, rezultând triplarea indicatorului -locuri de muncă- pentru aceasta.

- **Măsura M3/6A**-Crearea și dezvoltarea de activități non-agricole pe teritoriul GAL corespunzătoare SM -urilor 6.2, 6.4 din PNDR (2014-2020) în cadrul căreia sunt înregistrate un număr de 8 proiecte contractate și 1 proiect finalizat, valoarea totală a acestora fiind de **335.177,07 Euro** reprezentând **99,96 %** din alocarea fișei măsurii (335.300,00 Euro);

Indicatori prevăzuți	Indicatori realizați
4 locuri de muncă	1 loc de muncă

Observație: Pentru măsura M3/6A trebuie precizat faptul că vor fi create 8 locuri de muncă, rezultând dublarea indicatorului -locuri de muncă- pentru aceasta.

- **Măsura M4/6B**-Infrastructură pentru integrarea minorităților locale corespunzătoare sM-uri 7.2 din PNDR (2014-2020) în cadrul căreia este înregistrat un 1 proiect contractat și în curs de implementare, valoarea totală a acestui proiect fiind de **62,500.00 Euro** reprezentând **100 %** din alocarea fisei măsurii (62.500 Euro);

Indicatori prevăzuți	Indicatori realizați
1 UAT sprijinit	1 UAT sprijinit

- **Măsura M5/6B**-Dezvoltarea infrastructurii sociale destinată populației din teritoriul GAL Valea Ampoiului și Valea Mureșului corespunzătoare sM-uri 7.2 din PNDR (2014-2020) în cadrul căreia este înregistrat un 1 proiect contractat și în curs de implementare, valoarea totală a acestui proiect fiind de **24.897,39 Euro** reprezentând **58,58 %** din alocarea fișei măsurii (42.500 Euro);

Indicatori prevăzuți	Indicatori realizați
2 locuri de muncă	0

Observație: Trebuie precizat faptul că măsura lansată la GAL are ca obiectiv realizarea investiției (hard-ul proiectului), în timp ce funcționarea se va asigura printr-un proiect ce va fi depus în cadrul 5.2 din POCU(soft-ul proiectului).

Din aceste considerente în faza de elaborare a SDL-ului au fost prevăzute un număr minim de 2 locuri de muncă ce vor fi create prin proiectul ce va fi depus în cadrul apelului de selecție ce va fi lansat în contextul Axei Prioritare 5/ PI 9.vi/ OS 5.2 din cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020: „Implementarea strategiilor de dezvoltare locală în comunitățile marginalizate din zona rurală și/ sau în orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori”

Concluzie: La data prezentului raport prevederea privind locurile de muncă nou create în cadrul priorității 6B, nu reprezintă o cerință obligatorie din punct de vedere al implementării SDL-ului. Beneficiarii prin specificul investițiilor efectuate prin proiectele depuse la GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului (utilaje destinate înființării și funcționării serviciilor publice, centre sociale) sunt obligați de către legislația existentă în vigoare să înființeze locuri de muncă pentru a asigura funcționarea acestor servicii.

În acest context numărul locurilor de muncă nou create în cadrul priorității 6B reprezintă doar o informație suplimentară în cadrul evaluării acestei strategii.

Cu titlu orientativ în sectorul public rezultă o dublare a locurilor de muncă nou create, față de cele existente în SDL-ul GAL-ului elaborat în anul 2016.

- **Măsura M6/1B-Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative corespunzătoare sM-uri 16.1 din PNDR (2014-2020).**

Indicatori prevăzuți	Indicatori realizați
2 locuri de muncă 4 acțiuni de cooperare sprijinite	0

Stadiul implementării strategiei (SubMăsura 19.2 și SubMăsura 19.4) la data de 01.10.2018 la nivel de plăți realizate a fost de 764.568,17 Euro reprezentând 28,68 % din bugetul total al proiectului (2.665.510,31 Euro).

SubMăsura 19.4- Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare la 01.10.2018						
Valoare totala sM 19.4 (Euro)	Tranșe de plată depuse		Total tranșe plătite (Euro)		Procent plăți (%)	
532.794,15	5		266.891,31		50,09 %	
SubMăsura 19.2 - Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală la 01.10.2018						
Valoare totala SDL (Euro)	Proiecte depuse la OJFIR/CRF IR	Proiecte contrac- tate	Valoare Proiecte contractate (Euro)	Procent Proiecte contractat e (%)	Plati realizate (Euro)	Procent plăți (%)
2.132.716,16	35	26	1.405.555,97	65,90 %	497.676,86	23,33 %

Eficiența

În ceea ce privește eficiența implementării cheltuielile publice (FEADR și bugetul de stat) raportate în cadrul proiectelor încadrate pe măsurile din SDL-ul GAL-ului la data prezentului raport au fost create un număr de **3 locuri de muncă**, dacă raportarea are în vedere doar cele din sectorul privat.

La acestea se amintesc și cele din sectorul public rezultate ca urmare a contractării și finalizării unui proiect de investiții depus de Comuna Vințu de Jos pentru dotarea Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență al primăriei comunei Vințu de Jos-**5 locuri de muncă**.

Observații: Conform adresei nr.204520/26.09.2018 transmisă GAL-urilor de către MADR DGDR AM-PNDR, măsurile de sprijin financiar propuse prin SDL în temeiul art.20 din Reg.UE 1305/2013 nu permit crearea locurilor de muncă prin FEADR, prin urmare acestea nu pot fi colectate și

raportate ca indicator de rezultat. Astfel indicatorul-locuri de muncă-trebuie să fie redirecționat prin modificare de strategie către măsuri care susțin investiții productive.

Relevanța

În general, SDL-ul prezintă un grad ridicat de relevanță datorită contribuției directe la dezvoltarea teritoriului GAL-ului. Aceasta este dată de măsurile în cadrul cărora au fost finalizate proiectele din actuala etapă de evaluare. Contribuția directă se va accentua în perioada următoare în care vor fi finalizate proiectele care au fost deja contractate.

O contribuție sporită pot aduce și proiectele a caror finalizare implică o abordare multifond, adică acele proiecte sociale a căror continuare se va face prin POCU și care pot contribui la dezvoltarea teritoriului.

Intenția de a desfășura activități de cooperare are la bază experiența dobândită în implementarea cu succes a proiectului de cooperare Alba-Bihor din etapa anterioară.

Necesitatea unor proiecte de cooperare interteritorială/internațională derivă și din faptul că pe teritoriul GAL-ului Valea Ampoiului-Valea Mureșului există exemple de bună practică în valorificarea tradițiilor, precum și în domeniul agricol și zootehnic. În acest sens în luna decembrie a fost depusă cererea de finanțare cu titlul: **Sprijin pregătitor în vederea unui proiect de cooperare interteritorială**, în cadrul submăsurii 19.3 (LEADER, PNDR 2014-2020).

Măsura care vizează înființarea și dezvoltarea structurilor asociative este insuficient cunoscută din punct de vedere al mecanismelor financiar-contabile care stau la baza funcționării asociațiilor/cooperativelor motiv pentru care, în perioada următoare se vor întreprinde acele măsuri care să o facă atractivă.

1.6. Concluzii și recomandări

Concluziile și recomandările în urma procesului de evaluare sunt expuse mai jos în funcție de tematica specifică programului și tematica specifică teritoriului GAL.

TEMATICĂ SPECIFICĂ PROGRAMULUI

Tema I: Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală

1.Criteriu: relevanța logicii de intervenție

Concluzii și recomandări:

Prin metoda analizei documentelor administrative a fost evidențiat faptul că logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală a fost și este relevantă pentru nevoile din teritoriu, în perioada supusă evaluării s-a realizat doar o realocare bugetară între două măsuri în valoare de 20.000 euro, pentru a ține cont de dinamica acestora, în cauză fiind măsurile M5/6B și M3/6A.

Toate măsurile propuse initial au fost lansate, au fost depuse proiecte pe 5 măsuri, doar pentru măsura M6/1B nu s-a manifestat interes din partea potențialilor beneficiari. Măsurile prevăzute în SDL contribuie la valorificarea și continuarea eforturilor pentru dezvoltarea rurală prin următoarele obiective strategice din PNDR (2014-2020):

- restructurarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole;
- gestionarea durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;
- diversificarea activităților economice, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor pentru îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale.

Cea de a doua metodă de analiză, *interviul*, s-a adresat celor 13 liderilor locali, câte unul pentru fiecare UAT componentă, deoarece aceștia cunosc realitatea din teritoriu și reprezintă puntea de legătură dintre membrii echipei tehnice GAL și potențialii beneficiari din teritoriu. În urma desfășurării interviului, s-a demonstrat faptul că, pentru perioada evaluată, logica de intervenție a fost și este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului.

Metoda de evaluare *sondajul de opinie* s-a concentrat pe completarea unui chestionar de către participanții selectați. În urma primirii și centralizării datelor din cele 30 de chestionare, câte 10 chestionare pentru fiecare sector (public, agricol, non-agricol), a reieșit faptul că logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală am fost și este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului.

Prin toate cele 3 metode s-a demonstrat faptul că strategia de dezvoltare este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului.

În ceea ce privește relevanța, procesul de evaluare indică faptul că la momentul elaborării SDL a fost realizată o analiză obiectivă a nevoilor din teritoriu. Măsurile din SDL indică nevoile comunității locale la data elaborării acesteia. Chiar dacă resursele alocate SDL sunt scăzute în comparație cu cele ale altor măsuri din PNDR, SDL s-a dovedit a fi un instrument flexibil, deoarece are posibilitatea de a fi ușor actualizat.

Până la momentul realizării activității de evaluare a SDL a avut loc o singură modificare în ceea ce privește alocările de sume pe măsuri. Alte patru modificări au avut ca obiect corectarea unor erori materiale ivite la momentul elaborării SDL . Numărul măsurilor revizuite a fost de 4.

Se recomandă revizuirea fișei măsurii M6/1B-Sprijin pentru înființarea și promovarea de structuri asociative, deoarece este singura măsură pentru care nu s-au depus proiecte.

2.Criteriu: coerența logicii de intervenție

Concluzii și recomandări:

Prin metoda *analizei documentelor* s-a demonstrat faptul că pentru perioada analizată au fost lansate măsuri ai căror indicatori de monitorizare au fost atinși. În ceea ce privește logica intervenției SDL putem aprecia că a fost foarte coerentă.

Aproape toate măsurile din SDL și resursele alocate sunt suficiente pentru a genera plus valoare în teritoriu și pentru îndeplinirea indicatorilor. Indicatorii de realizare sunt adecvați și oferă o

imagine clară asupra realizărilor obținute prin implementarea SDL. Resursele alocate fiecărei măsuri sunt suficiente pentru a genera realizările și rezultatele propuse.

Metoda de evaluare *interviul* s-a adresat celor 13 liderilor locali, câte unul pentru fiecare UAT componentă. În urma desfășurării interviului și a analizei răspunsurilor a rezultat faptul că activitățile prevăzute în SDL și resursele alocate sunt suficiente pentru a genera rezultatele așteptate.

Utilizarea *chestionarului* în vederea realizării evaluării prin metoda sondajului de opinie a subliniat faptul că percepția din teritoriul GAL, din punctul de vedere al participanților, este că logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală este coerentă.

În urma celor prezentate apreciem faptul că logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală este coerentă.

Tema II: Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie

1.Criteriu: îmbunătățirea competitivității firmelor locale

Concluzii și recomandări:

Interviul s-a adresat liderilor locali care au cunoștință de situația proiectelor depuse de beneficiarii privați din teritoriul GAL. Aceștia consideră că intervenția SDL a contribuit la îmbunătățirea competitivității firmelor locale utilizând unul dintre indicatorii Redusă/Medie/Ridică. În urma desfășurării metodei a reieșit indicatorul *Ridică*.

Utilizarea metodei *sondajul de opinie* a presupus adresarea unor întrebări participanților din teritoriu prin intermediul chestionarului iar aceștia au trebuit să cuantifice utilizând indicatorii Mică/Mare/Medie. Prin cele mai multe răspunsuri s-a apreciat că intervenția SDL a contribuit la îmbunătățirea competitivității firmelor locale *în mare măsură*.

Metoda *observației* a fost utilizată pe parcursul implementării SDL pe perioada supusă evaluării. Prin utilizarea acestei metode s-a ajuns la concluzia că implementarea măsurilor agricole și non-agricole a contribuit în mare măsură la îmbunătățirea competitivității firmelor locale.

2.Criteriu: gradul de ocupare a forței de muncă

Concluzii și recomandări:

Prin metoda de evaluare *analiza documentelor* s-au verificat documentele interne ale GAL pentru cuantificarea indicatorilor de realizare propuși și atinși prin proiectele depuse și selectate în apelurile de selecție. A reieșit faptul că intervenția SDL a contribuit asupra diversificării, creării și dezvoltării întreprinderilor mici din sectorul non agricol și creării de noi locuri de muncă în *măsură mare* întrucât au fost create firme noi și diferite față de ce exista în teritoriu, s-au sprijinit o activități de producție, sau creat 3 locuri de muncă și se vor menține în continuare.

Interviul adresat liderilor locali a scos în evidență faptul că strategia a contribuit și contribuie în continuare la crearea și dezvoltarea întreprinderilor mici din sectorul non-agricol și la crearea de noi locuri de muncă.

Metoda *sondajului de opinie* prin aplicarea chestionarelor adresate sectoarelor private s-a dorit evidențierea faptului că intervenția SDL-ului asupra diversificării, creării și dezvoltării întreprinderilor mici din sectorul non-agricol și creării de noi locuri de muncă a fost una pozitivă. Din analiza efectuată la nivel de chestionare reiese faptul că intervenția SDL asupra sectorului non-agricol a dus la dezvoltarea teritoriului și a posibilităților de dezvoltarea a micilor întreprinderi.

2.Criteriu: Îmbunătățirea calității vieții în teritoriul GAL.

Concluzii și recomandări:

Analiza *datelor administrative* aferente proiectelor situate în teritoriul GAL au permis concentrarea asupra aspectelor procedurale (de exemplu, numărul de proiecte contractate și finalizate, suprafața exploatațiilor agricole, analiza criteriilor de selecție etc.) și realizărilor preliminare (de exemplu, analiza indicatorilor financiari și de realizare, în conformitate cu obiectivele strategiei).

Având în vedere stadiul implementării strategiei la data de 01.10.2018 putem afirma că Strategia de Dezvoltare Locală la momentul actual și-a atins în mare măsură obiectivele și a îndeplinit în proporție mare indicatorii asumați.

Prin utilizarea metodei *analiza documentelor* s-a evidențiat faptul că au fost atinse obiectivele strategiei în măsură medie și cu o probabilitate ridicată de atingerea a acestora în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data de 01.10.2018.

Metoda *focus grupului* s-a adresat atât sectorului public cât și sectorului privat, având ca temă de discuție și modul în care Strategia de Dezvoltare Locală a sprijinit dezvoltarea locală în zonele rurale atât în domeniul public cât și în domeniul privat. Acest lucru este evidențiat prin cele 26 de contracte de finanțare semnate, 13 pentru domeniul public și 13 pentru domeniul privat. Din constatările rezultate în urma focus grupului reiese că obiectivele SDL au fost îndeplinite în mare măsură și că este foarte ridicată probabilitatea ca aceasta să-și îndeplinească obiectivele în viitor.

Prin utilizarea *chestionarului* ca instrument al metodei *sondaj de opinie* rezultă că obiectivele strategiei au fost în mare măsură atinse până la data de 01.10.2018 și că vor fi atinse toate obiectivele în viitor.

Tema III: Valoarea adăugată datorată metodei LEADER

Criterii:

- Caracterul inovativ al proiectelor depuse pentru finanțare;
- Gradul de interes pentru măsurile privind cooperarea;

- Relevanța măsurilor propuse pentru nevoile din teritoriu.

Concluzii și recomandări:

Pentru evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului pentru perioada 17.11.2016-01.10.2018, am identificat următoarele criterii de evaluare aferente întrebării nr. 6: caracterul inovativ al proiectelor depuse pentru finanțare, gradul de interes pentru măsurile privind cooperarea și relevanța măsurilor propuse de SDL pentru nevoile din teritoriu.

Metoda de evaluare *analiza documentelor* s-a concentrat pe studiul tuturor măsurilor propuse de SDL GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului și al proiectelor aferente tuturor apelurilor de selecție. Au rezultate următoarele: măsurile propuse sunt relevante pentru nevoile din teritoriu, există grad mare de interes pentru măsurile privind cooperarea, proiectele depuse pentru finanțare au în marea majoritate caracter inovativ și prin SDL este încurajată crearea parteneriatelor în scopul depunerii de proiecte.

Interviul a fost adresat liderilor locali. Aceștia au trebuit să aprecieze în ce măsură proiectele depuse pentru finanțare au avut caracter inovativ, măsura în care există grad de interes privind cooperarea și în ce măsură consideră că măsurile propuse de SDL sunt relevante pentru nevoile din teritoriu. În urma centralizării rezultatelor primite, reiese faptul că au fost implementate corect conceptele evaluate.

Pentru metoda de evaluare *sondajul de opinie*, am considerat oportun să adresăm două întrebări cu privire la aceleași principii LEADER prin intermediul chestionarului unde am evaluat interesul pentru măsurile privind cooperarea, inovație, metoda consultării comunităților de jos în sus. În urma centralizării răspunsurilor a rezultat că modul în care au fost aplicate principiile LEADER a fost relevant și eficient.

Justificarea necesității unor proiecte de cooperare inter-teritorială/internațională are la bază experiența dobândită în etapa anterioară de programare precum și exemplele de bună practică care ar putea contribui la dezvoltarea teritoriului G.A.L. -ului.

Tema IV: Factorii de succes și de insucces

Concluzii și recomandări:

Prin utilizarea metodei *analiza documentelor* s-a evidențiat faptul că din punctul de vedere al GAL, colaborarea cu factorii de decizie de la nivel local este un factor pozitiv care are o influență mare asupra implementării strategiei. Modificarea cadrului legislativ este un factor extern negativ care afectează într-o măsură mare implementarea strategiei. Criteriului de evaluare capacitatea beneficiarilor de a-și respecta angajamentele asumate în cererea de finanțare este, din punctul de vedere al GAL, un factor intern negativ care afectează în mare măsură implementarea strategiei de dezvoltare locală și rezultatele obținute.

Interviul s-a adresat liderilor locali, deoarece am considerat că aceștia au avut legătură directă cu rezultatele obținute. Acestora li s-a solicitat exprimarea măsurii în care factorii au o influență negativă asupra implementării strategiei și a rezultatelor obținute. Majoritar aceștia au fost de acord că factorii negativi au o influență, astfel: colaborarea cu factorii de decizie-influență mică, modificarea cadrului legislativ-influență mare și capacitatea beneficiarilor de a-și respecta angajamentele asumate în cererea de finanțare o influență medie.

În urma evaluării prin metoda *sondajul de opinie*, s-a evidențiat faptul că indicatorul colaborarea cu factorii de decizie este apreciat ca un factor pozitiv, modificarea cadrului legislativ are o influență mare iar capacitatea beneficiarilor de a-și respecta angajamentele asumate în cererea de finanțare are o influență mare.

Efectele negative ale factorilor menționați pot fi diminuate prin păstrarea unei legături strânse cu factorii de decizie de la nivel local și cu beneficiarii de proiecte pentru a putea interveni la timp atunci când se ivesc probleme și unei permanente actualizări legislative a documentelor aferente implementării SDL.

Tema V: Contribuția SDL la aria de intervenție 6B

Criterii:

- Serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite;
- Accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale a crescut;
- SDL a determinat crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă.

Concluzii și recomandări:

Utilizarea metodei *analiza documentelor* s-a bazat pe cuantificarea indicatorilor propuși prin SDL și a identificării efectelor pe care implementarea proiectelor le-au generat în teritoriu.

Au fost detaliate cele 5 proiecte finalizate, 25 proiecte aflate în implementare și 2 proiecte depuse la CRFIR în vederea contractării, iar din analiza documentelor a reieșit faptul că toată populația din teritoriul beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite.

Cea de a doua metodă folosită a fost *interviul*, în cadrul căruia s-a adresat întrebarea „În ce măsură a sprijinit intervenția SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?”, iar respondenții au apreciat că implementarea SDL sprijină în mare măsură dezvoltarea locală în zonele rurale.

SDL a sprijinit în foarte mare măsură dezvoltarea locală în zonele rurale prin îmbunătățirea serviciilor și a infrastructurii locale de bază, prin acces crescut la aceste servicii și infrastructuri din partea populației și prin crearea de oportunități de ocupare a unor locuri de muncă prin implementarea unor proiecte de către beneficiari din mediul privat.

❖ **TEMATICĂ SPECIFICĂ TERITORIULUI GAL VALEA AMPOIULUI-VALEA MUREȘULUI**

I: Teme transversale de evaluare

1. Criteriu: Tipul, dimensiunea și sectorul investiției

Concluzii :

În ceea ce privește tipologiile de investiții, activitățile agricultorilor s-au concentrat în principal pe achiziția de utilaje necesare creșterii cantitative a producțiilor obținute la hectar și mai puțin pe prelucrarea sau comercializarea de produse.

După cum era de așteptat, întrucât teritoriul GAL-ului este constituit ca o zonă de trecere între Mărginimea Sibiului, Ținutul Pădurenilor și Munții Apuseni, majoritatea beneficiarilor dețin ferme de dimensiuni mici, cu suprafețe de până la 10 ha.

Chiar și în cazul asociațiilor (care dețin terenuri în arendă), suprafața totală a exploatației agricole nu depășește dimensiunea unei ferme medii.

Valoarea investițiilor în ferme cu mai puțin de 50 ha reprezintă 27% din totalul finanțărilor în cazul zonelor montane și doar 3% din totalul finanțărilor la nivelul teritoriului României.

În acest context, proiectele depuse la GAL în cadrul submăsurii 19 LEADER din PNDR "2014-2020" devin importante pentru dezvoltarea economică a teritoriului întrucât majoritatea proiectelor finanțate din PNDR (2014-2020) sunt accesate de către fermele de dimensiuni mari.

Un alt argument care susține importanța submăsurii 19 LEADER din PNDR (2014-2020) contribuind la valoarea adăugată, îl constituie faptul că **deși fermele de dimensiuni mici nu prezintă un grad ridicat de specializare într-un anumit sector de activitate ele sunt mai ușor predispuse la diversificare și flexibilitate, răspunzând în general, cererilor de pe piețele locale.**

Această constatare a făcut ca la data întocmirii prezentului raport să existe proiecte contractate privind înființarea a două **Centre de valorificare a produselor tradiționale** ale căror rezultate vor fi evaluate într-o etapă viitoare.

Acestea reprezintă suficiente argumente privind faptul că submăsura 19 LEADER din PNDR (2014-2020) contribuie la diminuarea tendinței de depopulare a zonei prin susținerea fermelor mici și de activități non-agricole specifice zonei cum ar fi turismul și prelucrarea resurselor naturale (valoarea adăugată datorată metodei LEADER).

Recomandări:

- **Promovarea principiilor LEADER** prin intensificarea acțiunilor de animare și organizare de evenimente;
- **Promovarea dezvoltării locale, bunelor practici și experiențe ale grupurilor de acțiune locale;**

- **Promovarea și diseminarea informațiilor** cu privire la obiectivele și posibilitățile de finanțare oferite prin GAL, precum și la valoarea adăugată adusă prin procesul de asociere/cooperare între beneficiari.

2.Criteriu: Relevanța

Concluzii:

În ceea ce privește relevanța, procesul de evaluare indică faptul că prin intervențiile existente SDL-ului GAL-ului Valea Ampoiului-Valea Mureșului s-au implementat proiecte în zone montane defavorizate. Este un fapt cunoscut că localitățile situate de-o parte și de alta a râului Ampoi, Meteș, Zlatna, Almașu Mare precum și în cazul celorlalte două, Bucium și Ciuruleasa au fost declarate zone defavorizate ca urmare a întreruperii activităților de exploatare minieră.

Agenția Națională pentru Dezvoltarea Zonelor Miniere (ANDZM) aflată în subordinea Ministerului Economiei și Comerțului, în cadrul programului de Închidere a Minelor și Atenuarea Impactului Social a finanțat pe parcursul a două etape (ultima fiind 2006-2010) proiecte de infrastructură.

După această perioadă se constată lipsa unor resurse financiare pentru programe de susținere a zonelor defavorizate existente pe teritoriul GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului.

Agenția Zonelor Montane (AZM) se află încă în faza de elaborarea strategiei și politicilor pentru dezvoltarea zonelor montane din România.

În concluzie intervențiile acestora se constituie în acordarea de plăți compensatorii.

În acest context submăsura 19 LEADER din PNDR (2014-2020) a constituit o sursă importantă contribuind prin proiectele depuse la îmbunătățirea nivelului de trai a populației și implicit la dezvoltarea zonei.

Având în vedere aceste premize este clar că există și în continuare factori contextuali și structurali care evidențiază contribuția programului LEADER la dezvoltarea economico-socială a teritoriului GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului (valoarea adăugată datorată metodei LEADER).

Recomandări:

- promovarea produselor montane prin înființarea unor centre de valorificare a acestora, constituie un prim pas în dezvoltarea cooperării între fermieri și a realizării de structuri asociative așa cum prevede măsura M6/1B din SDL-ul GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului.
- activitatea de elaborare a unor strategii din partea agențiilor menționate în cadrul raportului de evaluare (ANDZM și AZM) trebuie adaptată/integrată într-un context general al DLRC-ului, folosind rezultatele implementării programului LEADER în teritoriul GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului.

3. Criteriu: Eficacitatea mecanismelor de implementare

Concluzii:

Pentru asigurarea implementării SDL-ului pentru teritoriul acoperit, GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului propune un management adecvat condițiilor locale prin desfășurarea unor acțiuni permanente de monitorizare și evaluare proprii axate pe valoarea adăugată a abordării LEADER.

Din perspectiva submasurii 19 LEADER din PNDR 2014-2020 este util de menționat ca SDL-ul GAL-ului creează posibilitatea unei abordări relativ omogene în privința modului în care diferiți beneficiari au putut accesa fonduri în cadrul măsurilor prevăzute.

Echipa de implementare a proiectului facilitează colaborarea între actorii locali, animarea teritoriului, evaluarea nevoilor comunităților locale, încurajând și selectarea ideilor inovatoare din perspectiva abordării LEADER, contribuind la implementarea SDL-lui.

În același timp, prin resursele umane angajate, echipa de implementare asigură mecanismele de administrare și gestionare a bugetului alocat pentru implementarea strategiei.

Recomandări:

- **Sprijinirea diseminării informațiilor** cu privire la obiectivele și posibilitățile de finanțare ale PNDR (2014-2020) precum și cu privire la valoarea adăugată a asocierii/cooperării între beneficiari. În acest scop, ar putea fi utilă identificarea și difuzarea celor mai bune practici sau promovarea **inițiativelor pilot** care implică grupuri mici de fermieri și stimularea cooperării pentru crearea de rețele și lanțuri de aprovizionare, în vederea depășirii dificultăților determinate de fragmentare și în vederea creării de noi oportunități de piață;
- **Consolidarea activităților de comunicare atunci când se lansează apelurile de proiecte** (în cadrul tuturor submăsurilor), prin organizarea de evenimente și întâlniri cu potențialii beneficiari, cu implicarea RNDR, a Agenției Zonei Montane și a altor structuri teritoriale ale MADR. Aceleași instituții ar trebui să sprijine GAL-urile atunci când promovează apeluri în cadrul SDL;
- **Promovarea activităților de formare destinate beneficiarilor măsurii destinate înființării și dezvoltării structurilor asociative;**
- **Încurajarea în sensul accesării sprijinului prin servicii de consultanță;**
- **Promovarea activităților de instruire adresate GAL-urilor** pentru a le sprijini în implementarea SDL, pornind de la nevoile lor specifice (ex. lansarea apelurilor de proiecte, evaluarea propunerilor de proiecte, procedurile legate de cererile de plată etc.).

4. Criteriu: Eficiență

Concluzii:

Ținând cont de costurile pentru crearea unui loc de muncă și de specificul teritoriului majoritatea proiectelor depuse pentru activități non-agricole aparțin în mod preponderent unor beneficiari din zona submontană. Acest lucru confirmă necesitatea creării de activități alternative în zonele rurale montane în raport cu celelalte zone ale teritoriului GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului în vederea stimulării dezvoltării omogene.

Recomandări:

- Autoritățile locale ar trebuie să implementeze proiecte de infrastructura locală care să contribuie la îmbunătățirea accesului angajatului la locul de muncă, precum și la accesului la utilitățile necesare unei bune desfășurări a activității (comparabile cu cele din mediul urban).

Tema II: Creștere și dezvoltare economică

1. Criterii: Creșterea participării pe piață, creșterea diversificării activităților

Concluzii :

Investițiile ce vor fi finalizate - **Centre de promovare a produselor tradiționale**- prin contractele aflate în implementare vor determina creșterea vanzarilor de produse cu specific local, activitate ce va contribui la dezvoltarea și diversificarea unei economii specifice conceptului de piață locală.

Un alt sector sprijinit prin SDL este cel non-agricol orientat mai mult spre activități în domeniul turismului, prin **achiziționarea de mijloace de agrement** destinate diferitelor categorii de beneficiari (pensiuni, SRL-uri).

În cazul exploatațiilor agricole și a fermelor zootehnice investițiile au contribuit la îmbunătățirea condițiilor de exploatare ca urmare a **aportului tehnic superior datorat utilajelor achiziționate**.

Diversificarea este încă într-un stadiu incipient în fermele mici, dar ar putea fi o soluție pentru a contribui la consolidarea acestora.

Recomandări:

- Promovarea conceptului de **lant scurt, piața locală, mall târânesc** în rândul categoriilor de producători locali.
- Aplicarea schemelor de calitate a produselor și introducerea conceptului de **brand de zonă**.

2. Criterii: dezvoltarea fermelor mici, noi oportunități de valorificare a producției

Concluzii :

Evaluarea efectelor măsurii din SDL (M2/2A) în ce privește dezvoltarea și schimbarea structurală a fermei pornește de la faptul că majoritatea acestora au beneficiat de sprijin în cadrul măsurii 141 din PNDR 2007-2014, adică au intrat în categoria fermelor de subzistență.

Din cauza încadrării terenurilor în clase de productivitate scăzută ce au la baza studii pedologice întocmite în anul 2004, care nu au ținut cont de elementele de specificitate ale zonei montane, fermieri care au dorit să aplice pe măsura 121 din PNDR 2007-2014 (Modernizarea exploatațiilor) nu au fost declarați eligibili și nici în etapa actuală nu sunt, datorită faptului că criteriile de evaluare la AFIR au rămas aceleași.

La aceste limitări se adaugă și criteriul de vârstă al fermierilor care face parte din grila de evaluare a proiectului.

Având în vedere cele de mai sus, singura posibilitatea de a crea schimburi pozitive o constituie măsura asocierii din SDL-ul GAL-ului Valea Ampoiului-Valea Mureșului.

Recomandări:

- Modificarea strategiei prin realocări în cadrul măsurii de asociere.
- Modificarea fișei măsurii M6/1B.
- Planificarea de activități de animare a teritoriului.
- Preluarea apelurilor de selecție.

3.Criteriu: Contribuția intervențiilor SDL-ului la menținerea și instalarea tinerilor fermieri

Concluzii:

În zona montană așa cum am explicat anterior au fost suficiente **constrângeri pentru promovarea unei astfel de măsuri în sectorul agricol**. Însă teritoriul GAL-ului situat între Mărginimea Sibiului și ținuturi din Munții Apuseni cuprinde și populație situată de o parte și de alta a râului Mureș (Valea Mureșului) unde intervenția măsurii M2/2A din SDL contribuie la menținerea și instalarea tinerilor fermieri.

În studiul de caz este prezentat unul din cele două proiecte a acestei categorii de beneficiari, unul destinat preponderant sectorului agricol, iar celălalt în sectorului zootehnic.

Sectorul non-agricol (al IMM-urilor) s-a dovedit mai atractiv pentru tinerii care au ca rezidență localități situate în zona montană.

Prin măsura M3/6A din SDL-ul GAL-ului au fost finanțate proiecte care contribuie la menținerea acestora în localitățile de rezidență.

Recomandări:

- Sprijinirea fermelor de subzistență prin activități alternative din sectorul non-agricol (al IMM-urilor) pentru a evita depopularea zonelor montane.
- Reactualizarea studiilor pedologice privind clasele de productivitate a terenurilor agricole din zonele montane.

4.Criteriu: Prelucrarea și comercializarea produselor agricole

Concluzii:

Și în acest caz există diferențieri de abordare date fiind diferențele de relief enunțate în descrierea teritoriului GAL-ului.

În zona montană există un potențial ridicat în produse din lapte și carne, ca urmare a ocupației locuitorilor din aceste gospodării(ferme mici), în timp ce în zona de ses, principala preocupare o constituie culturile vegetale. La nivel individual sau de asociații ale crescătorilor de animale, se practica schimburi rezultate din nevoie acestora pentru a asigura hrană pentru creșterea animalelor.

Deficiențele existente constau în faptul că în cazul fermelor montane producători reclama un deficit în privința **colectării laptelui și a centrelor de sacrificarea a animalelor**.

Valorificarea produselor din lapte și din carne se poate realiza în cadrul măsurii de asociere prin **înființarea de centre de prelucrare a laptelui și înființarea de centre de sacrificare** (inclusiv prin **achiziționarea de abatoare mobile**).

Comercializarea produselor este prevăzută în SDL, prin înființarea a doua Centre de valorificare a produselor tradiționale, situate în orașul Zlatna (Valea Ampoiului) și respectiv a Comunei Săsciori (Valea Sebeșului), ambele localități fiind situate pe trasee turistice către stațiuni montane(Arieșeni și respectiv Obârșia Lotrului, Rânca-Transalpina).

Recomandări:

- Implementarea unui management performant privind administrarea piețelor(centrelor de valorificare) care să aibă în vedere nu numai comercializarea produselor expuse pe mese ci și stabilirea unor legături cu beneficiari alții decât cei ocazionali.
- În acest sens este utilă înființarea unei baze de date care să conțină informații despre produse și producători sub forma unui catalog utilizând tehnici avansate de IT(lista produselor, harta de producători, cod QR, etc.)
- Inițierea unor relații comerciale mai ales în cazul crescătorilor de oi, inclusive cu parteneri externi.

Asocierea în grupuri de producători ar facilita încheierea de către aceștia a unor parteneriate cu reprezentanții autorităților publice locale în vederea administrării eficiente a unor spații destinate comercializării produselor tradiționale și promovarea brand-ului de zonă.

5.Criteriu: Contribuție la stoparea abandonului terenurilor agricole

Concluzii :

În privința acestui criteriu se constată că datorită subvențiilor primite nu se poate afirma că există un grad de generalizare a acestei tendințe.

Nu sunt excluse situațiile izolate, dar care nu sunt relevante pentru criteriul enunțat mai sus.

Recomandări :

În urma unei modificări esențiale privind clasele de productivitate a terenurilor, precum și a unor posibile oportunități de finanțare(altele decât cele existente în SDL) se recomandă creșterea /susținerea subvenției la hectar.

Tema III: Dezvoltare socială și culturală

Criteriu: Contribuția la nivelul de trai al locuitorilor și incluziunea socială

Concluzii

SDL-ul GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului contribuie la dezvoltarea serviciilor în teritoriu, la îmbunătățirea infrastructurii și a condițiilor de trai a locuitorilor. În acest context au fost încheiate contracte de finanțare cu AFIR de către cele 13 UAT-uri componente ale teritoriului GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului.

Proiectele depuse se află în diverse etape de implementare și vor face obiectul unei evaluări ulterioare.

În privința măsurilor din SDL, acestea au permis accesarea de fonduri pentru proiecte de infrastructură precum și îmbunătățirea calității vieții populației de etnie romă (**proiect de introducere a canalizării în Comuna Romos, proiect privind facilitarea accesului stradal la instituțiile de interes local**).

De asemenea a fost finanțată infrastructura socială prin înființarea unui Centru de zi intitulat: Vechi și nou, tradiție și meșteșug.

Recomandări:

- Se recomandă susținerea proiectelor cu caracter social prin accesarea Programului POCU, Măsura 5.2-Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate din zona rurală și orașe cu o populație până la 20.000 locuitori prin implementarea de măsuri/operațiuni integrate în contextul mecanismului DLRC.

1.7. Contribuția SDL la aria de intervenție 6B

Investițiile realizate/ce vor fi realizate (dacă se are în vedere contractele semnate de cele 13 UAT-uri) în cadrul măsurilor M1/6B, M4/6B M5/6 vor contribui la dezvoltarea serviciilor din zona rurală, îmbunătățind nivelul de trai al populației.

Datele de monitorizare disponibile și informațiile calitative colectate prin activitatea de cercetare pe teren arată că SDL-ul GAL-ului Valea Ampoiului -Valea Mureșului contribuie în mod pozitiv la incluziunea socială și la dezvoltarea locală teritoriului. În cadrul întrebărilor din chestionarul ce

are ca scop evaluarea acestor măsuri la întrebările privind serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale, la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale, crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă.

Concluzii:

SDL-ul GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului contribuie la dezvoltarea serviciilor în teritoriu, la îmbunătățirea infrastructurii și a condițiilor de trai a locuitorilor. În acest context au fost încheiate contracte de finanțare cu AFIR de către cele 13 UAT-uri componente ale teritoriului GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului.

Proiectele depuse se află în diverse etape de implementare și vor face obiectul unei evaluări ulterioare.

În privința măsurilor din SDL, acestea au permis accesarea de fonduri pentru proiecte de infrastructură precum și îmbunătățirea calității vieții populației de etnie romă (**proiect de introducere a canalizării în Comuna Romos, proiect privind facilitarea accesului stradal la instituțiile de interes local**).

De asemenea a fost finanțată infrastructura socială (hard-ul) prin înființarea unui Centru de zi intitulat: Vechi și nou, tradiție și meșteșug, proiect care va fi continuat pentru finanțarea soft-ului pe POCU 5.2.

SDL a sprijinit în foarte mare măsură dezvoltarea locală în zonele rurale prin îmbunătățirea serviciilor și a infrastructurii locale de bază, prin acces crescut la aceste servicii și infrastructuri din partea populației și prin crearea de oportunități de ocupare a unor locuri de muncă.

Recomandări:

Promovarea parteneriatelor cu ONG-uri acreditate/specializate în domeniul incluziunii sociale, în vederea accesării unor finanțări prin proiecte ce vor fi depuse pe POCU.

Informațiile colectate în cursul elaborării prezentului raport de evaluare constituie un prim pas în înțelegerea factorilor care pot contribui la progresul implementării strategiei, a dinamicii mediului socio-economic, fiind relevante pentru atingerea obiectivelor din SDL-ul GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului.

CAP.2 CONTEXT

2.1 Informații despre GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului

Asociația Grupul de Acțiune Locală din zona Vailor Ampoiului și Mureșului cuprinde un teritoriu constituit prin asocierea unui număr de 13 U.A.T.-uri (11 comune din jud. Alba - Almașu Mare, Blandiana, Bucium, Ceru-Băcăinți, Ciuruleasa, Meteș, Pianu, Săliște, Săsciori, Șibot, Vințu de Jos și comuna Romos din jud. Hunedoara) și un oraș (Zlatna).

Teritoriul acoperit de parteneriat are o suprafață de **1.287,40 Km²**, și o populație de **36.159 locuitori**, densitatea fiind de **28,09 locuitori/Km²**, ceea ce îndeplinește criteriul de eligibilitate pentru o microregiune de tip NUTS 4 în programul LEADER.

Ponderea populației din mediul urban de pe teritoriul GAL Valea Ampoiului – Valea Mureșului din totalul populației din acest areal este sub 25%, respectiv de 20,71%. Spațiul rural poate fi considerat mai extins, dacă se ia în considerație faptul ca orașul Zlatna are în componență un număr de 18 sate, denumite localități aparținătoare, ceea ce justifică și interesul administrației publice locale pentru dezvoltarea locală LEADER.

Teritoriul acoperit de parteneriat reprezintă o zonă de trecere dinspre Mărginimea Sibiului, spre Ținutul Pădurenilor din județul Hunedoara spre Mocăniștea Apusenilor, având caracter de zonă de întâlnire, suprafața fiind de 1287,4 kmp, populația de 36.159 locuitori.

Nevoia întocmirii unei strategii a fost justificată și prin faptul ca nici demografic și nici tehnologic nu se pot face „transferuri” dinspre câmpie/deal spre munte, cu atât mai puțin de populații orășenești. Un alt argument este acela că diferențele tehnologice și de existență umană în medii naturale sunt mari în raport cu cele cuprinse în planurile naționale și strategice, unde acestea sunt tratate la general și în amestec și din această perspectivă elaborarea strategiei de dezvoltare locală prin programul LEADER și-a dovedit viabilitatea.

Strategia propune prin măsurile implementate/sau aflate în curs de implementare, realizarea unui echilibru în cadrul a trei sisteme de agricultură: ferme medii, ferme de dimensiuni mici și ferme specifice zonei montane (gospodării private). Nu există soluții care să poată înlocui gospodăriile și pe agricultorii din satele de munte, dar există soluții și măsuri care să contribuie la facilitarea asocierii acestora în vederea promovării și procesării produselor locale.

Strategia de Dezvoltare Locală pentru GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului contribuie la atingerea obiectivelor și priorităților strategice stipulate în cadrul Strategiei de dezvoltare rurală 2014-2020, precum și cele din Regulamentul UE 1305/2013.

Sprijinul prevăzut a fi acordat ca urmare a implementării de măsuri în infrastructura este și el diferențiat în funcție de structura comunelor, respectiv a satelor aparținătoare (structură de tip „adunat” în zona de joasă altitudine și respectiv „risipit” în satele de munte).

În concordanță cu recomandările specifice de țară privind reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială și din comunitățile marginalizate din zona rurală și orașe cu populație de până la 20.000 locuitori prin implementarea de măsuri/operațiuni integrate în contextul mecanismului DLRC, sunt propuse măsuri care vin să întregască atingerea obiectivelor menționate în cadrul Strategiei Naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020. În ceea ce privește încurajarea dezvoltării locale, strategia prin măsurile propuse în cadrul domeniului de intervenție 6B contribuie la obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a comunităților din teritoriul GAL-ului.

2.2. Contextul Strategiei de Dezvoltare Locală

Programul LEADER a reprezentat în perioada de programare 2007-2013 elementul de noutate în raport cu abordările anterioare ale strategiilor și programelor de dezvoltare rurală. Necesitatea apariției lui a fost justificată prin experiența de peste 20 de ani ale altor state europene, care au plasat Dezvoltarea Locală sub Responsabilitatea Comunităților, dar și datorită semanticii unor cuvinte cum ar fi inovare și atipic. El nu reprezintă doar un prilej de implementare a unor măsuri, ci o metodă de mobilizare și promovare a dezvoltării rurale a comunităților prin adaptarea deciziilor la nevoile extrem de diverse ale acestora.

Inițial abordarea ascendentă de „jos în sus” (bottom-up) ca limbaj și ca practică a necesitat o perioadă de timp, datorită faptului că programul LEADER nu era inclus în contextul unei paradigme unice a dezvoltării rurale.

Implementarea cu succes a programului la nivel național în perioada anterioară de programare la care și-a adus contribuția și GAL-ul Valea Ampoiului-Valea Mureșului a creat premisele scrierii unei noi strategii de dezvoltare locală. Argumentele care au stat la baza elaborării noii strategii în cadrul subMăsurii 19 LEADER din PNDR (2014-2020), sunt:

- menținerea memoriei organizaționale a asociației;
- evitarea unor pierderi de energie și timp legate de constituirea unei noi structuri organizaționale;
- preluarea unor elemente inovative care nu au fost dezvoltate în strategia anterioară;
- consolidarea și extinderea parteneriatului prin aderarea a încă două UAT-uri;
- transferarea cunoștințelor, a abilităților dobândite și a bunelor practici unui teritoriu GAL existent.

În acest context strategia de dezvoltare locală a GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului reprezintă principalul document de planificare și programare elaborat la nivelul teritoriului GAL și asumat de către partenerii implicați în proiect. În egală măsură strategia propusă poate fi inclusă în strategia de dezvoltare regională și națională, datorită dimensiunii programului LEADER.

În strategie sunt identificate următoarele măsuri cu potențial real de realizare a indicatorilor în perioada de implementare a proiectului:

- **M1/6B Servicii de baza pentru economia și populația rurală**

Măsura contribuie la prioritatea P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii săraciei și a dezvoltării economice în zonele rurale;

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: **6B** - Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale din Reg. (UE) nr. 1305/2013;

Măsura contribuie la obiectivele transversale: **Inovare**;

Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: aproximativ 30.000 locuitori; Numărul de UAT sprijinite: 13; Locuri de muncă create: 1; Contribuție publică nerambursabilă: 1.157.322,46 euro.

- **M2/2A Investiții în exploatații agricole și în procesarea produselor agricole**

Măsura contribuie la prioritatea **P2**: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor;

Măsura Contribuie la Domeniul de intervenție: 2A - Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale;

Măsura contribuie la obiectivele transversale: **inovare și protecția mediului**;

Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți 5-6 exploatații; Număr de locuri de muncă: 1;

Contribuție publică nerambursabilă: 423.212,59 euro.

- **M3/6A Crearea și dezvoltarea de activități non-agricole pe teritoriul GAL**

Măsura contribuie la prioritatea **P6**: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii săraciei și a dezvoltării economice în zonele rurale;

Măsura Contribuie la Domeniile de intervenție: **6A** Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă;

Măsura contribuie la obiectivele transversale: **Inovare**;

Număr de locuri de muncă create: 4;

Contribuție publică: 335.300 Euro.

- **M4/6B Infrastructura pentru integrarea minorităților locale**

Măsura contribuie la prioritatea **P6**: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii săraciei și a dezvoltării economice în zonele rurale;

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: 6B - încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale;

Măsura contribuie la obiectivele transversale: **Inovare;**

Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: aprox. 200 locuitori de etnie roma;

Număr de UAT în cadrul căreia se fac investițiile: minim 1 UAT;

Contribuție publică: 62.500 euro.

- **M5/68 Infrastructura socială destinată persoanelor cu nevoi specifice din teritoriul GAL**

Măsura contribuie la prioritatea **P6**: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii săraciei și a dezvoltării economice în zonele rurale prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013;

Măsura corespunde obiectivelor **art. 20** din Reg. (UE) nr. 1305/2013;

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: **6B** - încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale din Reg. (UE) nr. 1305/2013;

Măsura contribuie la obiectivele transversale în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013): **Inovare;**

Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 3.000 locuitori;

Locuri de muncă create: 2;

Contribuție publică: 42 500 EURO.

- **M6/1B Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative**

Măsura contribuie la prioritatea **P1**: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale;

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: **1B** Consolidarea legăturilor dintre agricultură, producția alimentară și silvicultură, pe de-o parte, și cercetare și inovare, pe de alta parte, inclusiv în scopul unei gestionări mai bune a mediului și al unei performanțe de mediu îmbunătățite;

Măsura contribuie la obiectivele transversale: **Inovare;**

Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare: 4;

Număr de locuri de munca: 2;

Contribuție publică: 111.881,11 euro.

2.3. Buget total aferent Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL Valea Ampoiului-Valea Muresului.

Planul de finanțare:

COMPONENTA A+B	PRIORITA TE	MĂSURA	INTENSI- TATEA SPRIJI- NULUI	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ/ MĂSURĂ ² (FEADR + BUGET NAȚIONAL) EURO	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ/ PRIORITATE (FEADR + BUGET NAȚIONAL) EURO	VALOARE PROCENT UALĂ ³ (%)
	6	M1/6B Servicii de bază pentru economia și populația rurală	100%	1.157.322,46	1.597.622	59,94%
		M3/6A Crearea și dezvoltarea de activități non-agricole pe teritoriul GAL	90%	335.300		
		M4/6B Infrastructura pentru integrarea minorităților locale	100%	62.500		
		M5/6B Dezvoltarea infrastructurii sociale destinată populației din teritoriul GAL VA-VM	100%	42.500		
	2	M2/2A Investiții în exploatații agricole și în procesarea produselor agricole	50%, 70 %, 90%	423.212,59	423.212,59	15,88%
	1	M6/1B Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative	100%	111.881,11	111.881,11	4,20%
	Cheltuieli componenta A			2.132.716,16		80,01%
	Cheltuieli de funcționare și animare			532.794,15		19,99%
	TOTAL			2.665.510,31		

Bugetul total al proiectului este de 2.665.510,31 Euro din care:

➤ **Submăsura 19.2 – total 2.132.716,16 euro:**

M1/6B Servicii de bază pentru economia și populația rurală - 1.157.322,46 Euro;

M2/2A Investiții în exploatații agricole și în procesarea produselor agricole-423.212,59 Euro;

M3/6A Crearea și dezvoltarea de activități non-agricole pe teritoriul GAL- 335.300 Euro;

M4/6B Infrastructura pentru integrarea minorităților locale - 62.500 Euro;

M5/6B Dezvoltarea infrastructurii sociale destinată populației din teritoriu - 42.500 Euro;

M6/1B Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative- 111.881,11 Euro;

➤ **Submăsura 19.4- 532.794,15 Euro.**

CAP.3 SCOPUL ȘI OBIECTIVELE EVALUĂRII

Scopul evaluării este de a contribui la îmbunătățirea strategiei de dezvoltare locală a GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului din punct de vedere al designului și implementării și la responsabilizarea consiliului director și a echipei de proiect care gestionează utilizarea fondurilor. **Evaluarea** constă în analiza modului în care intervențiile realizate prin intermediul măsurilor cuprinse în Strategia de Dezvoltare Locală sunt eficace, eficiente, sustenabile, și comunicarea/transmiterea rezultatelor următoarelor categorii de factori interesați ¹:

- entități implicate în implementarea și evaluarea PNDR: Autoritatea de Management, RNDR, evaluatorul la nivel PNDR;
- entități instituționale responsabile de elaborarea și implementarea de politici de dezvoltare teritorială;
- beneficiari ai strategiei, alți factori interesați publici și privați la nivel local;
- partenerii din cadrul GAL, Consiliul director GAL.

Prin urmare evaluarea realizată va contribui la îmbunătățirea SDL-ului și va fi folosită ca bază pentru eventualele actualizări ale acesteia pe parcursul implementării sale.

Modificările ulterioare vor avea la bază detectarea aspectelor care trebuie și pot fi schimbate pentru creșterea relevanței, eficacității, eficienței și a impactului strategiei.

Obiectivul general al evaluării este reprezentat de evaluarea relevanței, eficienței și eficacității măsurilor din SDL a GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului. Realizarea acestuia constituie o primă analiză a modului în care SDL-ul GAL-ului a răspuns nevoilor de dezvoltare a teritoriului.

Obiectivele specifice ² în general sunt de două tipuri și anume:

- pentru a raporta și demonstra la diferite nivele, prin colectarea de informații și dovezi solide, modul în care s-a acționat, cum au fost utilizate resursele și ce rezultate și efecte au fost obținute prin implementarea SDL;
- pentru a înțelege ce și cum funcționează sau de ce nu funcționează (factorii și mecanismele care influențează rezultatele SDL) contribuind astfel la identificarea unor eventuale măsuri de corecție pentru actuala strategie (pentru a îmbunătăți eficacitatea, eficiența, relevanța, impactul, sustenabilitatea acesteia) și la formularea de lecții utile pentru îmbunătățirea modului de proiectare și implementare ale strategiei viitoare.

Obiectivele evaluării SDL-ului GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului se bazează pe furnizarea informațiilor privind :

1. Contribuția strategiei la domeniul de intervenție 6B
2. Rezultatele și efectele obținute prin implementarea strategiei
3. Modul în care abordarea LEADER a contribuit la obținerea rezultatelor și efectelor
4. Identificarea unor eventuale măsuri de corecție a strategiei sau a implementării acesteia.
5. Analiza contribuției GAL și a strategiei la dezvoltarea teritoriului
6. Analiza percepției privind GAL și activitatea sa, la nivelul diversilor factori interesați de la nivel local.
7. Rolul GAL la nivel teritorial, modul și măsura în care strategia de dezvoltare locală contribuie la dezvoltarea teritorială.

¹Ghidul operational privind evaluarea implementării strategiilor de dezvoltare locală, iulie 2018

²Ghidul operational privind evaluarea implementării strategiilor de dezvoltare locală, iulie 2018

CAP.4. METODOLOGIA DE EVALUARE

4.1. Descrierea procesului de evaluare

Procesul de evaluare a implementării Strategiei de Dezvoltare Locală a presupus parcurgerea a patru faze metodologice, și anume:

- **Faza 1. STRUCTURAREA**
- **Faza 2. OBSERVAREA**
- **Faza 3. ANALIZA**
- **Faza 4. EVALUAREA**

Faza de structurare a avut scopul de a stabili înțelegerea clară a sarcinilor de evaluare și de a pregăti setul de informații și date, precum și instrumentele analitice necesare pentru a răspunde la întrebările de evaluare.

Faza de observare a avut rolul de a identifica informațiile disponibile și relevante pentru procesul de evaluare a SDL-ului GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului. Pe parcursul acestei etape, echipa de evaluatori a identificat sursele de informații, instrumentele și metodele de colectare a datelor, precum și metodele de verificare a valabilității și utilității datelor calitative și cantitative colectate.

Faza de analiză a presupus utilizarea unor metode și tehnici de procesare, compunere și sintetizare a informațiilor disponibile, dar și utilizarea unor instrumente și tehnici de triangulare a constatărilor, care să sporească gradul de credibilitate al concluziilor referitoare la efectele și impactul observate de evaluatori.

În faza de evaluare echipa de experți evaluatori au dezvoltat răspunsuri la toate întrebările de evaluare și au formulat concluzii și recomandări în corespondență cu analizele efectuate în etapele anterioare.

4.2. Prezentarea structurii evaluării și a metodelor de evaluare utilizate, interpretarea și analiza datelor colectate (sursa datelor, tehnici pentru colectarea datelor etc.)

Metodologia abordată pentru elaborarea evaluării privind SDL-ul GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului cuprinde un mix de metode ce combină recenzia literaturii de specialitate, colectarea și analiza datelor administrative, ancheta pe bază de chestionar, studii de caz, interviul, observația și focus grupul.

Pe parcursul procesului de evaluare, echipa de experți a utilizat atât surse primare de date, dar și surse secundare, iar analiza a fost realizată având în vedere atât proiectele finalizate cât și proiectele aflate în implementare.

4.2.1 Analiza datelor administrative a fost prima activitate realizată în cadrul procesului de evaluare. Demersul a fost concentrat către studierea acelor documente cu relevanță sporită pentru evaluare și sintetizarea principalelor aspecte.

Colectarea și analiza datelor administrative fundamentează abordarea metodologică atribuită întrebărilor de evaluare. Datele administrative care au fost analizate cu precădere din teritoriul GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului și au fost utilizate în cel puțin două scopuri:

- Datele administrative privind proiectele contractate și finalizate au fost utilizate pentru selectarea eșantionului de beneficiari pentru chestionare și studii de caz.
- Analiza datelor administrative a fost prima etapă parcursă în cadrul evaluării, prin care s-au analizat măsurile și implementarea strategiei, respectiv în baza căreia s-a planificat și pregătit cercetarea pe teren.

Colectarea și analiza datelor administrative aferente proiectelor situate în teritoriul GAL au permis concentrarea asupra aspectelor procedurale (de exemplu, numărul de proiecte contractate și finalizate, suprafața exploatațiilor agricole, analiza criteriilor de selecție etc.) și realizărilor preliminare (de exemplu, analiza indicatorilor financiari și de realizare, în conformitate cu obiectivele strategiei).

Sursele de date folosite în realizarea evaluării prin metoda analizei documentelor au fost reprezentate de documentele interne ale Asociației Grupul de Acțiune Locală Valea Ampoiului-Valea Mureșului, după cum urmează:

- Rapoarte de selecție întocmite de GAL;
- Solicitări de informații suplimentare către beneficiarii de proiecte de la nivelul AFIR/CRFIR;
- Cererile de finanțare depuse la GAL până pe data de 01.10.2018;
- Liste de prezență întâlniri de animare;
- Documente privind raportările lunare către OJFIR/AFIR
- Documente privind raportările trimestriale către CDRJ/AFIR;
- Solicitări de informații suplimentare către beneficiarii de proiecte de la nivelul GAL;
- Dosarele administrative ale proiectelor depuse la AFIR în vederea evaluării;
- Notificările de selecție ale beneficiarilor emise de AFIR/CRFIR;
- Documentele privind monitorizarea proiectelor întocmite de membrii echipei tehnice a GAL;
- Raportările beneficiarilor privind îndeplinirea indicatorilor de monitorizare;
- Liste de prezență solicitări informații despre măsurile lansate de GAL;
- Liste prezență întâlniri organizate de GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului privind asociativitatea;
- Formulare de avizare apel de selecție/raport de selecție întocmite de reprezentanții CRFIR;
- SDL GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului inițială și toate versiunile actualizate;

Întrucât numărul documentelor administrative este foarte mare și diversificat ca și conținut, în tabelul de mai jos sunt prezentate schematic date privind Calendarul apelurilor de selecție realizate în perioada evaluată:

Tabel nr.1. Calendarul apelurilor de selecție

Nr. crt.	MĂSURA	APELURI DE SELECȚIE
		Sesiunea 1/2017 - 24.07.2017

1	M1/6B	Sesiunea 2/2017 - 27.10.2017
		Sesiunea 1/2018 - 29.05.2018
		Sesiunea 2/2018 - 29.10.2018
2	M2/2A	Sesiunea 2/2017 - 06.10.2017
3	M3/6A	Sesiunea 1/2017 - 06.10.2017
		Sesiunea 1/2018 - 14.03.2018
		Sesiunea 2/2018 - 18.05.2018
4	M4/6B	Sesiunea 1/2017 - 06.10.2017
5	M5/6B	Sesiunea 1/2017 - 06.10.2017
6	M6/1B	Sesiunea 1/2017 - 24.07.2017

În concluzie, în perioada 17.11.2016-01.10.2018 au fost lansate 11 apeluri de selecție aferente celor 6 măsuri din SDL-ul GAL-ului Valea Ampoiului-Valea Mureșului.

Informațiile au fost actualizate în cadrul activității de întocmire a documentelor cu ocazia raportărilor lunare/trimestriale.

Datele provenite din sistemul de monitorizare a SDL-ului au fost utilizate pentru calcularea indicatorilor asociați întrebărilor de evaluare pentru selectarea populației participante la cercetarea pe teren ce a implicat beneficiarii și pentru realizarea analizelor adiționale.

Metoda de analiză a datelor administrative a facilitat procesul de formulare a unui răspuns cu privire la întrebările de evaluare, prin obținerea de informații cantitative cu privire la numărul proiectelor contractate/finalizate din cadrul măsurii analizate și cheltuielile publice contractate.

4.2.2 Interviu este o metodă de evaluare calitativă și reprezintă o tehnică folosită pentru a colecta date calitative de la persoanele care sunt interesate de intervenția propusă prin Strategia de Dezvoltare Locală GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului.

Interviurile au fost realizate cu liderii locali ai celor 13 UAT-uri partenere, din considerente ce au avut la bază experiența dobândită de către aceștia pe parcursul în programarea anterioară 2007-2014 precum și în faza de elaborare a Strategiei pentru perioada 2014-2020.

Avantajul acestei tehnici de evaluare este acela că furnizează informații aprofundate asupra valorilor, atitudinilor și comportamentelor persoanelor intervievate.

Limitările acestei tehnici de evaluare sunt reprezentate de faptul că se colectează opiniile unui număr mic de persoane și nu poate astfel oferi o imagine asupra anvergurii problematicilor investigate.

Desfășurarea interviului s-a făcut respectând următorii pași:

1. Selectarea participanților la interviu
2. Planificarea interviului și elaborarea unui ghid de interviu
3. Selecția moderatorilor de interviu
4. Derularea interviului
5. Analiza și interpretarea datelor și a informațiilor obținute.

Pentru desfășurarea interviurilor a fost elaborat un ghid de interviu care conține următoarele întrebări:

Tabel nr.2 Întrebări aplicate prin intermediul interviurilor

Nr.crt	Întrebări aplicate prin intermediul interviurilor
1.	Cum apreciați măsura în care logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?
2.	Cât de corectă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?
3.	În ce măsură a sprijinit intervenția SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?
4.	În ce măsură a contribuit intervenția SDL asupra diversificării, creării și dezvoltării întreprinderilor mici din sectorul non-agricol și creării de noi locuri de muncă?
5.	În ce măsură apreciați că rezultatele implementării SDL actuale vor influența viitoarea programare?
6.	Cum apreciați modul în care au fost aplicate cele 7 caracteristici specifice ale abordării LEADER?
7.	În ce măsură considerați că factorii interni sau externi au influențat sau influențează pozitiv sau negativ implementarea strategiei și rezultatele obținute?
8.	În ce măsură considerați că intervenția SDL a contribuit la îmbunătățirea competitivității firmelor locale?
9.	În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?
10.	În ce măsură considerați că expertiza tehnică a personalului GAL a influențat implementarea SDL?

Sursa: tabel elaborat de echipa de evaluare

Interviurile s-au desfășurat în perioada 28-29/11/2018, în două locații, respectiv Zlatna și Vințu de Jos.

➤ Interpretarea interviurilor

Întrebarea nr. 1: Cum apreciați măsura în care logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?

Această întrebare a avut răspuns deschis și fiecare interviuat a trebuit să detalieze situația din teritoriu, respectiv solicitările pentru alte tipuri de măsuri.

În urma interviului, răspunsurile au fost:

- nu am primit solicitări pentru alte măsuri, însă am primit solicitări pentru măsuri lansate cu alocare financiară epuizată- 3 răspunsuri
- nu am primit solicitări privind măsurile propuse de GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului - 10 răspunsuri.

Concluzii: Din răspunsurile primite reiese faptul că la data evaluării, Strategia de Dezvoltare Locală GAL VA-VM este relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului în măsură medie.

Întrebarea nr. 2: Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?

Cu variantele de răspuns: Puțin coerentă/Coerentă/Foarte coerentă.

Răspunsurile pentru această întrebare au fost: Puțin coerentă- 0 ; Coerentă-3; Foarte coerentă-10.

Concluzii: Din răspunsurile primite reiese faptul logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală este foarte coerentă.

Întrebare nr.3: În ce măsură a sprijinit intervenția SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?

Pentru a răspunde acestei întrebări, au fost adresate întrebările ajutătoare:

2.1 Considerați că serviciile și infrastructurile locale în zona dumneavoastră s-au îmbunătățit în urma implementării SDL?

Cu varianta de răspuns Da sau Nu.

Răspunsurile pentru această întrebare au fost: Da-9; Nu-4

2.2 Considerați că accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zona dumneavoastră a crescut?

Cu varianta de răspuns Da sau Nu.

Răspunsurile pentru această întrebare au fost: Da-10; Nu-3

2.3 Considerați că SDL a determinat crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă în zona dumneavoastră?

Cu varianta de răspuns Da sau Nu.

Răspunsurile pentru această întrebare au fost: Da-10; Nu-3.

Concluzii: Din răspunsurile primite reiese faptul SDL-ul GAL-ului Valea Ampoiului-Valea Mureșului a sprijinit în mare măsură dezvoltarea locală în zonele rurale .

Întrebarea nr. 4: În ce măsură a contribuit intervenția SDL asupra diversificării, creării și dezvoltării întreprinderilor mici din sectorul non-agricol și creării de noi locuri de muncă?

Pentru a răspunde acestei întrebări, au fost adresate întrebările ajutătoare:

3.1 În ce măsură sunteți de acord că numărul firmelor înființate în teritoriul GAL se datorează implementării SDL?

Cu variantele de răspuns: Măsură mică/Măsură mare/Nu sunt de acord.

Răspunsuri primite: Măsură mică-5; Măsură mare-7; Nu sunt de acord-1

3.2 În ce măsură sunteți de acord că numărul de locuri de muncă create în teritoriul GAL se datorează implementării SDL?

Cu variantele de răspuns: Măsură mică/Măsură mare/Nu sunt de acord.

Răspunsuri primite: Măsură mică-5; Măsură mare-7; Nu sunt de acord-1.

3.3 În ce măsură sunteți de acord că specificul firmelor înființate în teritoriul GAL se datorează implementării SDL?

Cu variantele de răspuns: Măsură mică/Măsură mare/Nu sunt de acord.

Răspunsuri primite: Măsură mică-4; Măsură mare-8; Nu sunt de acord-1.

Concluzii: Din răspunsurile primite reiese faptul că la data evaluării, Strategia de Dezvoltare Locală GAL VA-VM a sprijinit dezvoltarea locală în zonele rurale în măsură mare.

Întrebarea nr. 5: În ce măsură apreciați că rezultatele implementării SDL actuale vor influența viitoarea programare?

Pentru a răspunde acestei întrebări, au fost adresate întrebările ajutătoare:

4.1 Cum apreciați modul în care gradul de dificultate al implementării proiectelor va influența viitoarea programare?

Cu variantele de răspuns: Mare/Mică/Medie

Răspunsuri primite: Mare-7; Medie-4; Mică-2.

4.2 Cum apreciați măsura în care calitatea activității de animare va influența viitoarea programare?

Cu variantele de răspuns: Mare/Mică/Medie

Răspunsuri primite: Mare-11; Medie-2; Mică-0.

4.3 Cum apreciați măsura în care bugetul de finanțare disponibil pentru actuala programare va influența viitoarea programare?

Cu variantele de răspuns: Mare/Mică/Medie

Răspunsuri primite: Mare-10; Medie-3; Mică-0.

Concluzii: Din răspunsurile primite reiese faptul că la data evaluării intervievații au apreciat că rezultatele implementării SDL actuale vor influența viitoarea programare în măsură mare.

Întrebarea nr. 6: Cum apreciați modul în care au fost aplicate cele 7 caracteristici specifice ale abordării LEADER, raportându-vă la următoarele:

- *Caracterul inovativ al proiectelor depuse pentru finanțare*

Cu variantele de răspuns: Mare/Medie/Mică

Numărul de răspunsuri primite: Mare-8; Mediu-0; Mic-5

- *Gradul de interes pentru măsurile privind cooperarea*

Cu variantele de răspuns :Mare/Medie/Mică

Numărul de răspunsuri primite:Mare-5; Medie-0; Mică-8.

- *Relevanța măsurilor propuse de SDL pentru nevoile din teritoriu*

Cu variantele de răspuns: Mare/Medie/Mică

Numărul de răspunsuri primite: Mare-9; Medie-3; Mică-1.

Concluzii: Din răspunsurile primite reiese faptul că la data evaluării, conceptele detaliate au fost implementate corect prin Strategia de Dezvoltare Locală GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului. Indicatorii de rezultat mare, mică, medie reflectă măsura în care intervievații sunt de acord cu cele relatate.

Întrebarea nr. 7: În ce măsură considerați că factorii interni sau externi au influențat sau influențează pozitiv sau negativ implementarea strategiei și rezultatele obținute?

- *Colaborarea cu factorii de decizie de la nivel local: Mică/Mare*

Răspunsuri primite: Mare-10; Mică-3.

- *Modificarea cadrului legislativ : Mică/Mare*

Răspunsuri primite: Mare-10; Mică-3.

Concluzii: În urma centralizării răspunsurilor putem afirma că pentru perioada analizată factorii specificați influențează în mare măsură implementarea SDL.

Întrebarea nr. 8: În ce măsură considerați că intervenția SDL a contribuit la îmbunătățirea competitivității firmelor locale?

Această întrebare a avut următoarele variante de răspuns: Redusă/Medie/Ridică

Răspunsurile primite: Mică-2, Medie-2; Ridică-9.

Concluzii: În urma centralizării răspunsurilor putem afirma că pentru perioada analizată intervenția SDL a contribuit la îmbunătățirea competitivității firmelor locale în măsură ridicată.

Întrebare nr. 9: În ce măsură credeți că au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?

Această întrebare a avut următoarele variante de răspuns: În mică măsură / În mare măsură/În foarte mare măsură.

Răspunsurile primite: În mică măsură- 0; În mare măsură-3; În foarte mare măsură-10.

Concluzii: În urma centralizării răspunsurilor putem afirma că având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării, probabilitatea atingerii obiectivelor este foarte mare.

Întrebare nr. 10: În ce măsură considerați că expertiza tehnică a personalului GAL a influențat implementarea SDL?

Răspunsul pentru această întrebare a vizat măsura în care:

- *Documentele întocmite de către personalul GAL au fost corecte, coerente și transparente?*

Cu variantele de răspuns Mică/Mare/Medie

Răspunsuri primite: Mică-0; Medie-0; Mare-13.

- *Considerați că procesul de animare s-a desfășurat corespunzător?*

Cu variantele de răspuns Mică/Mare/Medie

Răspunsuri primite: Mică-0; Medie-1; Mare-12.

- *Sunteți mulțumiți de desfășurarea procesului de selecție?*

Cu variantele de răspuns: Mică/Mare/Medie

Răspunsuri primite: Mică-0; Medie-0; Mare-13.

Concluzii: În urma centralizării răspunsurilor putem afirma că expertiza tehnică a personalului GAL a influențat implementarea SDL în măsură mare.

4.2.3 Observația este o metodă care permite investigarea fenomenelor în cadrul lor natural de desfășurare (la fața locului).

În cazul specific al implementării Strategiei de Dezvoltare Locală, observația a adus informații importante privind **plus-valoarea abordării LEADER**, rezultatele strategiei sau factorilor care influențează implementarea acesteia.

Observația a fost deja utilizată de către membrii GAL și echipa tehnică a acestuia, pe parcursul implementării strategiei, prin urmare există deja o bază de informații colectate prin această metodă.

În cazul utilizării de către evaluator în mod specific a observației, ca parte a metodologiei de evaluare, menționăm faptul că metoda observației implică, în general, următorii pași:

- Alegerea modalităților de observare, în funcție de ceea ce se va observa și de contextul specific;
- Observația - observatorul urmărește diferitele tipuri de interacțiuni sau procese, având grijă să perturbe cât mai puțin posibil comportamentul actorilor investigați;
- Analiza datelor obținute - observatorul identifică afirmațiile celor observați care exprimă o judecată de valoare explicită sau implicită, sau diverse aspecte ale proceselor

Limitari :

- observația necesită o pregătire minuțioasă pentru a permite observatorului să se adapteze contextului observat, fără a perturba activitatea;
- în situații complexe este necesară parcurgerea unui program sistematic de "antrenament" în postura de observator (observatorul trebuie să fie pregătit mental, cognitiv, emoțional pentru a observa tipul specific de fenomene, trebuind să vadă lucrurile nu cu ochii unui om obișnuit, ci cu ochii unui specialist);
- poate necesita un timp îndelungat.

4.2.4 Sondajul de opinie este o tehnică cantitativă de colectare a datelor prin adresarea de întrebări. El reprezintă o modalitate de a colecta informații de la un grup țintă prin intermediul unui chestionar.

Sondajul de opinie pe baza de chestionar a fost utilizat pentru colectarea de informații privind experiența beneficiarilor acumulată prin implementarea proiectelor finanțate prin SDL (2014-2020) și a partenerilor aparținând sectoarelor : public, agricol și non-agricol.

În acest sens au fost aplicate **3 tipuri de chestionare** care au fost adresate atât beneficiarilor de proiecte în **domeniul activităților agricole** (beneficiari din cadrul măsurii M2/2A), beneficiarilor de proiecte în **domeniul activităților non-agricole** (beneficiari din cadrul măsurii M3/6A) dar și **beneficiarilor publici** (beneficiari din cadrul măsurilor M1/6B, M4/6B, M5/6B).

Aplicarea chestionarului a fost realizată la sediul fiecărui respondent, la nivelul unui eșantion de 30 respondenți, beneficiari care au proiecte contractate și/sau finalizate până la 01.10.2018, dar și alți parteneri din cadrul GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului.

- **Macheta chestionar:**

CHESTIONAR	
Vă rugăm să completați acest sondaj, deoarece dorim să aflăm opiniile dumneavoastră în legătură cu implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului. Rezultatele acestui sondaj ne vor ajuta să evaluăm implementarea Strategiei și să întocmim Raportul de evaluare.	
Vârsta :	☐ Între 20-30 ani ☐ Între 30-40 ani ☐ Peste 40 ani
Sexul :	☐ Masculin

Studii:	☐ Feminin
	☐ Superioare
	☐ Medii
	☐ Primare
	☐ Specializări
Ocupația:	☐ Administrator (SRL, SA, II, PFA, etc.)
	☐ Funcție publică (primar, viceprimar)
	☐ Altele
1) Cum ați aflat de programul LEADER? a. Din presa locală b. De la autoritățile publice locale c. Prin activitățile de animare efectuate de către GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului în teritoriul acoperit de Strategia de Dezvoltare Locală. d. Prin intermediul intermediului internetului/De pe internet e. Din alte surse. Enumerați.....	

Sursa: Sondaj realizat de echipa de evaluare

Ancheta pe bază de chestionar s-a desfășurat în perioada 12/11/2018 – 26/11/2018.

Cercetarea pe bază de chestionar aplicată în rândul beneficiarilor a permis colectarea unui număr relevant de răspunsuri la nivelul fiecărui eșantion stabilit prin metodologia de lucru pentru elaborarea Raportului de evaluare a SDL.

În vederea colectării de date relevante și necesare pentru evaluare, echipa de evaluatori a elaborat seturi de câte 10 întrebări pentru fiecare sector (public, agricol și non-agricol), acestea fiind întrebări specifice SDL-ului GAL-ului Valea Ampoiului-Valea Mureșului.

Tabelul nr.3 Întrebări de evaluare specifice SDL-ului GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului adresate sectorului public(UAT-uri)

Nr. crt.	Întrebări de evaluare specifice GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului aplicate prin intermediul chestionarelor Sector public
1	Cum ați aflat de existența programului LEADER?
2	Enumerați în ordinea importanței, variantele de răspuns la așteptările dumneavoastră privind contribuția măsurilor din SDL-ul GAL-lui Valea Ampoiului-Valea Mureșului
3	Cum apreciați rolul GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului în dezvoltarea teritoriului acoperit de parteneriat?
4	Apreciați în ce măsură implementarea proiectului dumneavoastră după la GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului a influențat capacitatea de a accesa/gestiona și alte fonduri Europene?
5	Din perspectiva implementării proiectelor depuse la GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului ce categorie de beneficiari considerați că au parcurs etapele din proiect în cel mai scurt timp?

6	În funcție de răspunsul dat la întrebarea anterioară care credeți că sunt factorii care pot influența prelungirea duratei de implementare a unui proiect la GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului?
7	În ce măsură introducerea în SDL-ul GAL-lui Valea Ampoiului-Valea Mureșului unor măsuri sociale (având ca grup țintă persoane vârstnice, copii, minorități, alte categorii sociale defavorizate) se constituie ca o prioritate a acesteia?
8	Considerați că metoda consultării comunităților de jos în sus, atunci când se propun proiecte de interes local este una
9	Enumerați în ordinea importanței variantele de răspuns la percepția dumneavoastră privind contribuția subMăsurii 19.2. LEADER și a SDL-ului GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului la următoarele
10	Cum apreciați colaborarea cu experții GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului?

Sursa : tabel întocmit de echipa de evaluare

Tabelul nr.4. Întrebări de evaluare specifice SDL-ului GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului adresate sectorului agricol.

Nr. crt.	Întrebări de evaluare specifice GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului aplicate prin intermediul chestionarelor Sector agricol
1	Cum ați aflat de existența programului LEADER?
2	Enumerați în ordinea importanței, variantele de răspuns la așteptările dumneavoastră privind contribuția măsurilor din SDL-ul GAL-lui Valea Ampoiului-Valea Mureșului la:
3	În ce măsură tipul de acțiuni și criteriile de eligibilitate din SDL-ul GAL-lui Valea Ampoiului-Valea Mureșului au contribuit la decizia dumneavoastră de a accesa fonduri europene printr-un proiect depus la GAL și nu pe măsurile din PNDR (2014-2020):
4	Apreciați în ce măsură implementarea proiectului dumneavoastră depus la GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului a influențat capacitatea de a accesa/gestiona și alte fonduri Europene?
5	Din perspectiva implementării proiectelor depuse la GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului ce categorie de beneficiari considerați că au parcurs etapele din proiect în cel mai scurt timp?
6	În funcție de răspunsul dat la întrebarea anterioară care credeți că sunt factorii care pot influența prelungirea duratei de implementare a unui proiect la GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului?
7	În ce măsură s-a îmbunătățit competitivitatea firmelor locale prin intervenția Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului?

8	În ce măsură considerați ca utilă implementarea unui proiect de cooperare prin S.D.L.-ul GAL-lui Valea Ampoiului-Valea Mureșului, ca urmare a posibilității de finanțare în cadrul unei submasuri a programului LEADER?
9	Enumerați în ordinea importanței variantele de răspuns la percepția dumneavoastră privind contribuția subMăsurii 19.2. LEADER și a SDL-ului GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului la următoarele:
10	Cum apreciați colaborarea cu experții GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului?

Sursa : tabel întocmit de echipa de evaluare

Tabelul nr.5. Întrebări de evaluare specifice SDL-ului GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului adresate sectorului non-agricol.

Nr. crt.	Întrebări de evaluare specifice GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului aplicate prin intermediul chestionarelor Sector non-agricol
1	Cum ați aflat de existența programului LEADER?
2	Enumerați în ordinea importanței, variantele de răspuns la așteptările dumneavoastră privind contribuția măsurilor din SDL-ul GAL-lui Valea Ampoiului-Valea Mureșului la:
3	În ce măsură tipul de acțiuni și criteriile de eligibilitate din SDL-ul GAL-lui Valea Ampoiului-Valea Mureșului au contribuit la decizia dumneavoastră de a accesa fonduri europene printr-un proiect depus la GAL și nu pe măsurile din PNDR (2014-2020):
4	Apreciați în ce măsură implementarea proiectului dumneavoastră depus la GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului a influențat capacitatea de a accesa/gestiona și alte fonduri Europene?
5	Din perspectiva implementării proiectelor depuse la GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului ce categorie de beneficiari considerați că au parcurs etapele din proiect în cel mai scurt timp?
6	În funcție de răspunsul dat la întrebarea anterioară care credeți că sunt factorii care pot influența prelungirea duratei de implementare a unui proiect la GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului?
7	În ce măsură s-a îmbunătățit competitivitatea firmelor locale prin intervenția Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului?
8	În ce măsură considerați ca utilă implementarea unui proiect de cooperare prin S.D.L.-ul GAL-lui Valea Ampoiului-Valea Mureșului, ca urmare a posibilității de finanțare în cadrul unei submasuri a programului LEADER?

9	Enumerați în ordinea importanței variantele de răspuns la percepția dumneavoastră privind contribuția subMăsurii 19.2. LEADER și a SDL-ului GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului la următoarele:
10	Cum apreciați colaborarea cu experții GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului?

Sursa : tabel întocmit de echipa de evaluare

În Anexa 1 la prezentul raport sunt prezentate chestionarele aplicate în cadrul sondajului de opinie.

Analiza sondajelor de opinie. Interpretarea răspunsurilor la întrebările din chestionare.

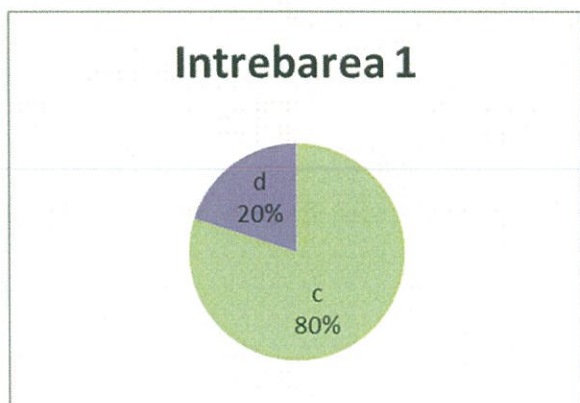
➤ Chestionar adresat UAT-urilor

1) Cum ați aflat de existența programului LEADER?

- a. Din presa locală;
- b. De la autoritățile publice locale;
- c. Prin activitățile de animare efectuate de către GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului în teritoriul acoperit de Strategia de Dezvoltare Locală;
- d. Prin intermediul internetului/De pe internet;
- e. Din alte surse. Enumerați.....

Număr respondenți: 10

Variante de răspuns: 0 pentru a; 0 pentru b); 8 pentru c); 2 pentru d); 0 pentru e)

Concluzii: Diseminarea informațiilor prin acțiunile de animare desfășurate de GAL VA-VM au fost eficiente

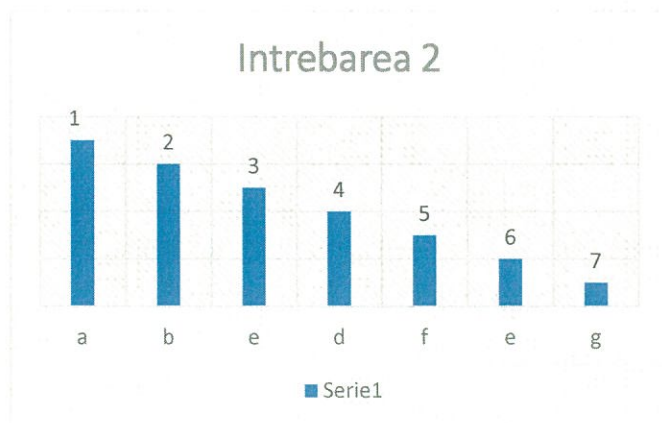
2) Enumerați în ordinea importanței, variantele de răspuns la așteptările dumneavoastră privind contribuția măsurilor din SDL-ul GAL-lui Valea Ampoiului-Valea Mureșului la:

- a. îmbunătățirea infrastructurii;

- b. facilitarea accesului la servicii (inclusiv sociale);
- c. crearea de locuri de muncă;
- d. dezvoltarea fermelor mici și mijlocii;
- e. susținerea proiectelor în domeniul zootehniei;
- f. înființarea și dezvoltarea IMM-urilor;
- g. dezvoltarea de activități în domeniul turismului.

Număr respondenți: 10

Variante de răspuns: 1 pentru a); 2 pentru b); 3 pentru c); 4 pentru d); 5 pentru f); 6 pentru e); 7 pentru g).

Concluzii: Prioritățile au fost stabilite de către respondenți în funcție de domeniul de activitate al acestora. O analiză a răspunsurilor pune în evidență faptul că respondenții au specificat ca prioritate 1- contribuția măsurilor la domeniul lor de activitate. Relevant este însă faptul că următoarea prioritate identificată este din domeniul infrastructurii în teritoriu.

În mod evident și celelalte domenii sunt importante din punct de vedere al nevoilor teritoriului, enumerarea lor ca variantă de răspuns la întrebarea din chestionar constituind un argument în acest sens.

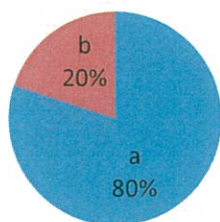
3) Cum apreciați rolul GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului în dezvoltarea teritoriului acoperit de parteneriat?

- a. Foarte bine;
- b. Bine;
- c. Satisfăcător;
- d. Nesatisfăcător.

Număr respondenți: 10

Variante de raspuns: 8 pentru a) si 2 pentru b); 0 pentru c); 0 pentru d)

Intrebarea 3

Concluzii: Decizia reprezentanților UAT-lor este că parteneriatul constituit este benefic pentru dezvoltarea teritoriului GAL Valea Ampoiului-Valea Muresului..

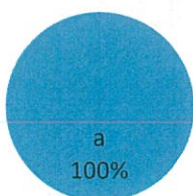
4) *Apreciați în ce măsură implementarea proiectului dumneavoastră depus la GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului a influențat capacitatea de a accesa/gestiona și alte fonduri Europene?*

- a. În mare măsură;
- b. În mică măsură;
- c. Nu întrucât nu am depus nici un proiect.

Număr respondenți: 10

Variante de raspuns : 10 pentru a); 0 pentru b); 0 pentru c).

Intrebarea 4

Concluzii: Un proiect depus și implementat printr-o măsura existentă în SDL-ul GAL VA-VM rerezintă un model de bună practică pentru proiecte de viitor.

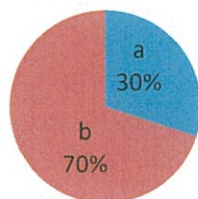
5) *Din perspectiva implementării proiectelor depuse la GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului ce categorie de beneficiari considerați că au parcurs etapele din proiect în cel mai scurt timp?*

- a. Beneficiari privați;
- b. Beneficiari publici;
- c. Ambii beneficiari.

Număr respondenți: 10

Variante de raspuns : 3 pentru a) , 7 pentru b), 0 pentru c)

Intrebarea 5

Concluzii: Beneficiarii privati au dovedit că au o mai mare flexibilitate în implementarea proiectelor în raport cu cei beneficiarii publici.

În cazul beneficiarilor publici, datorită procedurilor administrative, precum și a celor legate de procedurile de achiziție publică, durata implementării unui proiect este mai mare decât în cazul beneficiarilor privați.

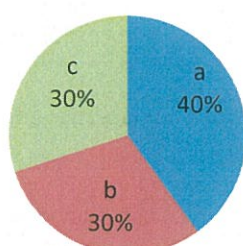
6) *În funcție de răspunsul dat la întrebarea anterioară care credeți că sunt factorii care pot influența prelungirea duratei de implementare a unui proiect la GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului?*

- a. Lipsa personalului de specialitate angajat în instituția pe care o reprezentați;
- b. Numărul redus de consultanți specializați în scrierea proiectelor;
- c. Dificultăți datorate sistemului public de achiziții.

Număr respondenți: 10

Variante de raspuns: 4 pentru a) , 3 pentru b), 3 pentru c)

Intrebarea 6

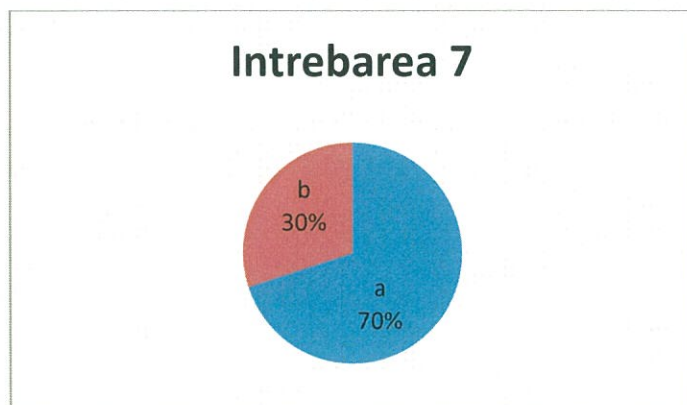
Concluzii: Se constată dificultăți în cazul UAT-ilor care nu au personal specializat angajat pentru a-și implementa proiectele.

7) **În ce măsură introducerea în SDL-ul GAL-lui Valea Ampoiului-Valea Mureșului a unor măsuri sociale (având ca grup țintă persoane vârstnice, copii, minorități, alte categorii sociale defavorizate) se constituie ca o prioritate a acesteia?**

- a. În mare măsură;
- b. Intr-o oarecare măsură;
- c. În mică măsură.

Număr respondenți: 10

Variante de raspuns: 7 pentru a), 3 pentru b), 0 pentru c)

Concluzii: Datorită specificului mediului rural de la care nu face excepție nici teritoriul GAL VA-VM, problemele sociale ale persoanelor vârstnice sunt legate de lipsa serviciilor sociale specializate în îngrijirea la domiciliu, asistenței medicale în regim ambulatoriu. La acestea se adaugă lipsa de cadre calificate pentru unitățile de învățământ (grădinițe și școli).

O categorie care nu face excepție de la cele două categorii enunțate mai sus este cea a minorității rome, care datorită locului de rezidență necesită și măsuri de îmbunătățire a infrastructurii în vederea accesului către centrul de comună, unde de regulă se află situate instituții.

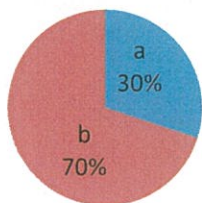
8) **Considerați că metoda consultării comunităților de jos în sus, atunci când se propun proiecte de interes local este:**

- a. foarte bună;
- b. bună;
- c. satisfăcătoare;
- d. nesatisfăcătoare.

Număr respondenți: 10

Variante de raspuns: 3 pentru a), 7 pentru b), 0 pentru c), 0 pentru d)

Intrebarea 8

Concluzii: Dezvoltarea Locală sub Responsabilitatea Comunităților (DLRC) pentru realizarea de proiecte este susținută ca model de abordare prin intermediul GAL-ului VA-VM și acest context submăsura 19 LEADER din PNDR (2014-2020) reprezintă o opțiune viabilă.

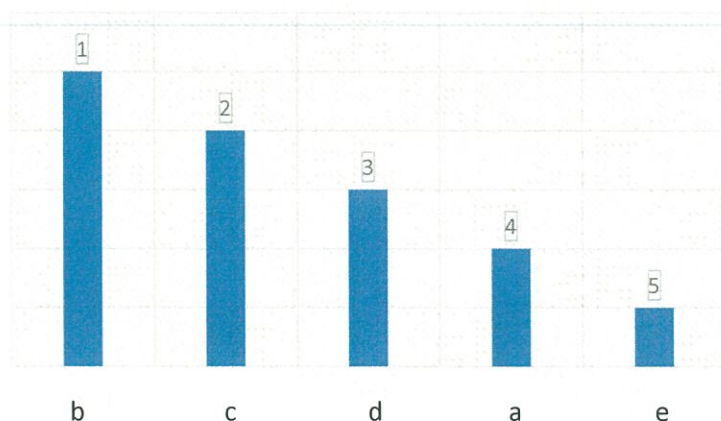
9) Enumerați în ordinea importanței variantele de răspuns la percepția dumneavoastră privind contribuția subMăsurii 19.2. LEADER și a SDL-ului GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului la următoarele:

- îmbunătățirea colaborării între actorii locali;
- îmbunătățirea guvernancei locale;
- dezvoltarea capitalului social;
- facilitarea inovației;
- creșterea încrederii și colaborării reciproce față de GAL.

Număr respondenți: 10

Variante de raspuns: 1 pentru b); 2 pentru c); 3 pentru d); 4 pentru a); 5 pentru e)

Intrebarea 9

Concluzii: Programul LEADER reprezintă interfață necesară și utilă creșterii eficienței în accesarea de fonduri europene și în egală măsură schimbarea percepției față de PNDR.

Activitatea de animare a teritoriului a facilitat accesul potențialilor beneficiari la informații detaliate privind măsurile din SDL.

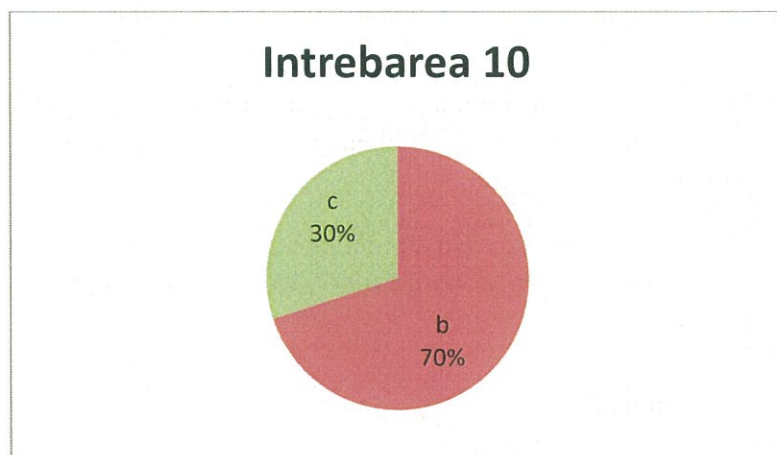
Datorită cadrului interactive din perioada de elaboare a strategiei s-au proiecte adecvate specifice teritoriului și nu de puține ori acestea s-au identificat cu beneficiarii fiind numite Proiectul lui Gheorghe.. etc, demonstrând generozitatea Programului LEADER ceea ce conferă umanitate .

10) Cum apreciați colaborarea cu experții GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului?

- a. Excelentă;
- b. Foarte bună;
- c. Bună;
- d. Satisfăcătoare;
- e. Nesatisfăcătoare.

Număr respondenți: 10

Variante de raspuns: 0 pentru a), 7 pentru b), 3 pentru c), 0 pentru d), 0 pentru e)

Concluzii: Argumentele care justifică răspunsurile date la întrebare sunt: componența echipei de implementare stabilită conform structurii parteneriatului.

În acest context, angajații au experiență profesională dobândită anterior în diferite sectoare (administrație publică, ONG-uri și firme private). Un alt argument îl constituie continuitatea majorității membrilor echipei (și a membrilor Consiliului director), majoritatea participând în cele doua structuri (legislativ și executiv) încă din 2012.

➤ **Chestionar adresat sectorului non-agricol**

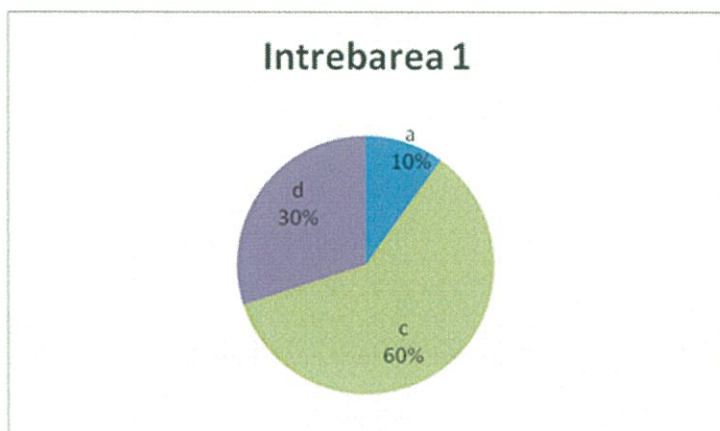
1) Cum ați aflat de existența programului LEADER?

- a. Din presa locală;
- b. De la autoritățile publice locale;

- c. Prin activitățile de animare efectuate de către GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului în teritoriul acoperit de Strategia de Dezvoltare Locală;
- d. Prin intermediul internetului/De pe internet;
- e. Din alte surse. Enumerați.....

Număr respondenți: 10

Variante de răspuns: 6 pentru c) , 3 pentru d) și 1 pentru a), 0 pentru b), 0 pentru e)

Concluzii: Varianta c) evidențiază faptul că activitățile de animare din perioada scrierii SDL-lui și ulterior după semnarea contractului de finanțare au constituit principala sursă de informare a potențialilor beneficiari ai măsurii non-agricole M3/6A.

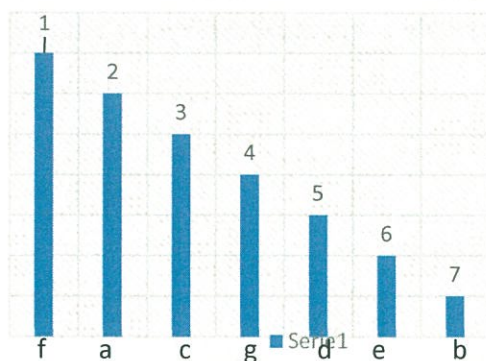
2) Enumerați în ordinea importanței, variantele de răspuns la așteptările dumneavoastră privind contribuția măsurilor din SDL-ul GAL-lui Valea Ampoiului-Valea Muresului la:

- a. îmbunătățirea infrastructurii;
- b. facilitarea accesului la servicii (inclusiv sociale);
- c. crearea de locuri de muncă;
- d. dezvoltarea fermelor mici și mijlocii;
- e. susținerea proiectelor în domeniul zootehniei;
- f. înființarea și dezvoltarea IMM-urilor;
- g. dezvoltarea de activități în domeniul turismului.

Număr respondenți: 10

Ordinea variantelor de răspuns: f)-1; a)-2; c)-3; g)-4; d)-5; e)-6; b)-7

Intrebarea 2

Concluzii: Prioritățile au fost stabilite de către respondenți în funcție de domeniul de activitate al acestora. O analiză a răspunsurilor pune în evidență faptul că respondenții au specificat ca prioritate 1- contribuția măsurilor la domeniul lor de activitate. Relevant este însă faptul că următoarea prioritate identificată este din domeniul infrastructurii în teritoriu.

În mod evident și celelalte domenii sunt importante din punct de vedere al nevoilor teritoriului enumerarea lor ca variantă de răspuns la întrebarea din chestionar constituind un argument în acest sens.

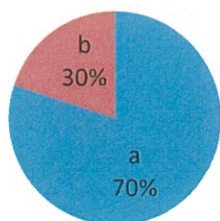
3) În ce măsură tipul de acțiuni și criteriile de eligibilitate din SDL-ul GAL-ului Valea Ampoiului-Valea Mureșului au contribuit la decizia dumneavoastră de a accesa fonduri europene printr-un proiect depus la GAL și nu pe măsurile din PNDR (2014-2020):

- a. în mare măsură;
- b. în oarecare măsură;
- c. în mică măsură.

Număr respondenți: 10

Variantă de răspuns: 7 pentru a), 3 pentru b), 0 pentru c)

Intrebarea 3

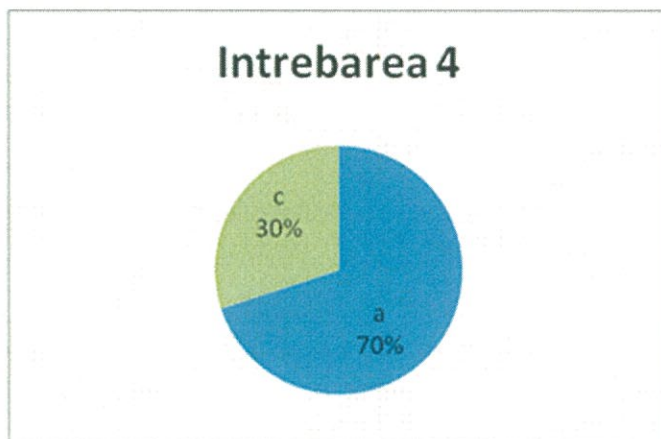
Concluzii: Măsurile din SDL GAL VA-VM au fost mai atractive pentru potențialii beneficiari.

4) *Apreciați în ce măsură implementarea proiectului dumneavoastră depus la GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului a influențat capacitatea de a accesa/gestiona și alte fonduri Europene ?*

- a. În mare măsură;
- b. În mică măsură;
- c. Nu întrucât nu am depus nici un proiect.

Număr respondenți: 10

Variante de răspuns: 7 pentru a) , 3 pentru c) , 0 pentru b)

Concluzii: Un proiect depus și implementat printr-o măsură existentă în SDL-ul GAL VA-VM reprezintă un model de bună practică proiecte de viitor.

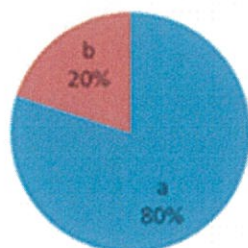
5) *Din perspectiva implementării proiectelor depuse la GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului ce categorie de beneficiari considerați că au parcurs etapele din proiect în cel mai scurt timp?*

- a. Beneficiari privați;
- b. Beneficiari publici;
- c. Ambii beneficiari.

Număr respondenți: 10

Variante de răspuns: 8 pentru a) , 2 pentru b), 0 pentru c)

Intrebarea 5

Concluzii: Beneficiarii privați au dovedit că au o mai mare flexibilitate în implementarea proiectelor în raport cu cei beneficiarii publici.

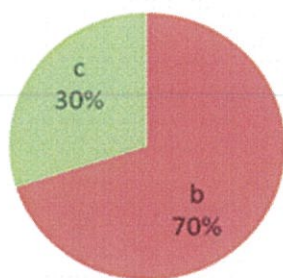
6) *În funcție de răspunsul dat la întrebarea anterioară care credeți că sunt factorii care pot influența prelungirea duratei de implementare a unui proiect la GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului?*

- a. Lipsa personalului de specialitate angajat în instituția pe care o reprezentați;
- b. Numărul redus de consultanți specializați în scrierea proiectelor;
- c. Dificultăți datorate sistemului public de achiziții.

Număr respondenți: 10

Variante de răspuns: 7 pentru b) , 3 pentru c) , 0 pentru a)

Intrebarea 6

Concluzii: Din însumarea răspunsurilor rezultă că la ora actuală numărul consultanților care să aibă un nivel profesional capabil să ajute potențialii beneficiari de proiecte în elaborare și implementare este insuficient.

7) *În ce măsură s-a îmbunătățit competitivitatea firmelor locale prin intervenția Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului?*

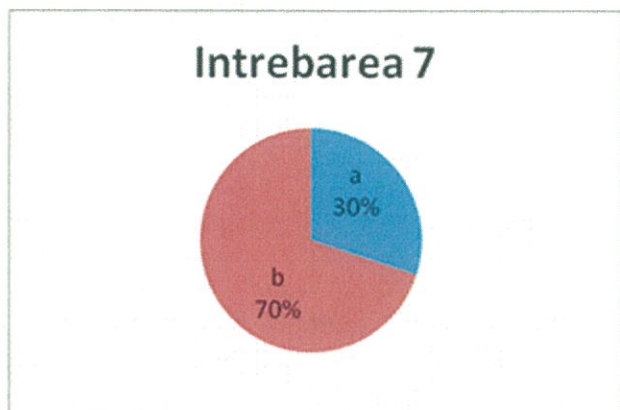
- a. În mare măsură;

b. În oarecare măsură;

c. În mică măsură.

Număr respondenți: 10

Variante de răspuns: 7 pentru b), 3 pentru a), 0 pentru c)

Concluzii: Proiectele au contribuit în mod general la îmbunătățirea competitivității firmelor locale și în mod particular calității serviciilor și completarea ofertei în domeniul activităților turistice și recreative.

8) *În ce măsură considerați ca utilă implementarea unui proiect de cooperare prin S.D.L.-ul GAL-ului GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului, ca urmare a posibilității de finanțare în cadrul unei submăsură a programului LEADER ?*

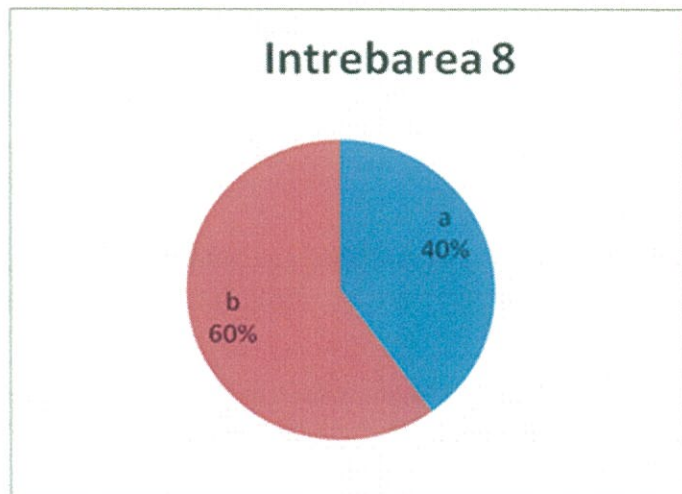
a. În foarte mare măsură;

b. În mare măsură;

c. În mica măsură.

Număr respondenți: 10

Variante de răspuns: 6 pentru b), 4 pentru a), 0 pentru c)

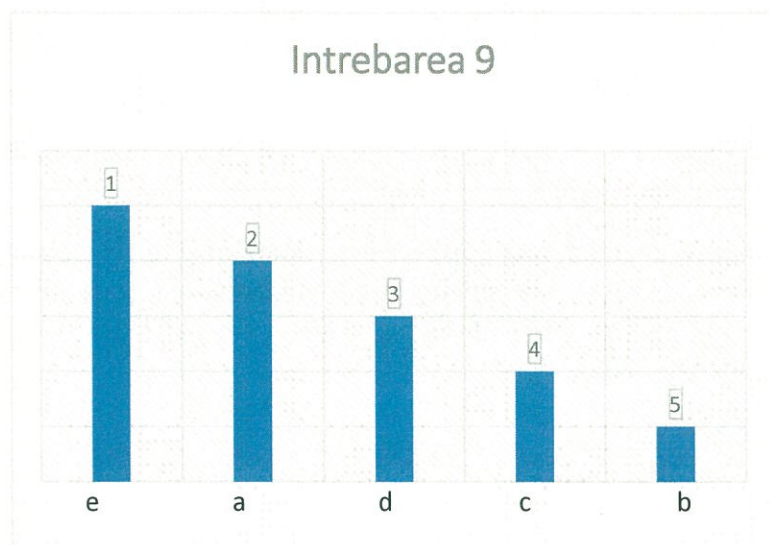
Concluzii: Justificarea necesității unor proiecte de cooperare inter-teritorială/internațională are la bază experiența dobândită în etapa anterioară de programare precum și exemplele de bună practică care ar putea contribui la dezvoltarea teritoriului G.A.L. -ului.

9) Enumerați în ordinea importanței variantele de răspuns la percepția dumneavoastră privind contribuția subMăsurii 19.2. LEADER și a SDL-ului GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului la următoarele:

- a. îmbunătățirea colaborării între actorii locali;
- b. îmbunătățirea guvernancei locale;
- c. dezvoltarea capitalului social;
- d. facilitarea inovației;
- e. creșterea încrederii și colaborării reciproce față de GAL.

Număr respondenți: 10

Ordinea variantelor de răspuns: e)-1; a)-2; d)-3; c)-4 ; b)-5

Concluzii: Programul LEADER reprezintă interfață necesară și utilă creșterii eficienței în accesarea de fonduri europene și în egală măsură schimbarea percepției față de PNDR. Activitatea de animare a teritoriului a facilitat accesul potențialilor beneficiari la informații detaliate privind măsurile din SDL.

Datorită cadrului interactiv din perioada de elaborare a strategiei s-au implementat proiecte adecvate specifice teritoriului și nu de puține ori acestea s-au identificat cu beneficiarii fiind numite: "Proiectul lui Gheorghe.." etc, demonstrând generozitatea Programului LEADER ceea ce conferă umanitate.

10) Cum apreciați colaborarea cu experții GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului?

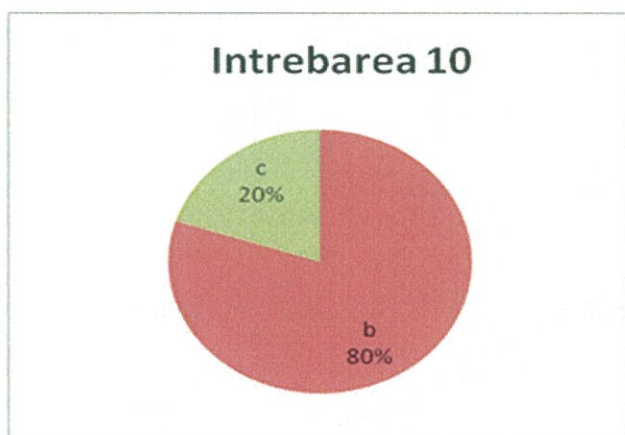
- a. Excelentă;
- b. Foarte bună;

- c. Bună;
- d. Satisfăcătoare;
- e. Nesatisfăcătoare.

Dacă răspunsul este nesatisfăcător, vă rugăm motivați.....

Număr respondenți: 10

Variante de răspuns: 8 pentru b), 2 pentru c), 0 pentru a), 0 pentru d), 0 pentru e)

Concluzii: Argumentele care justifică răspunsurile date la întrebare sunt: componența echipei de implementare stabilită conform structurii parteneriatului.

În acest context, angajații au experiență profesională dobândită anterior în diferite sectoare (administrație publică, ONG-uri și firme private). Un alt argument îl constituie continuitatea majorității membrilor echipei (și a membrilor Consiliului director), majoritatea participând în cele două structuri (legislativ și executiv) încă din 2012.

➤ Chestionar adresat sectorului agricol

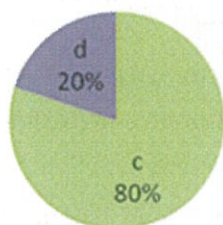
1) Cum ați aflat de existența programului LEADER?

- a. Din presa locală;
- b. De la autoritățile publice locale;
- c. Prin activitățile de animare efectuate de către GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului în teritoriul acoperit de Strategia de Dezvoltare Locală;
- d. Prin intermediul internetului/De pe internet;
- e. Din alte surse. Enumerați.....

Număr respondenți: 10

Variante de răspuns: 8 pentru c) ; 2 pentru d); 0 pentru a); 0 pentru b); 0 pentru e)

Intrebarea 1

Concluzii: Diseminarea informațiilor prin acțiunile de animare ale GAL VA-VM a fost eficientă.

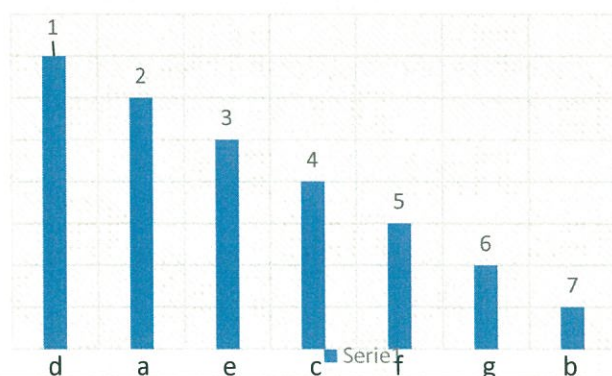
2) Enumerați în ordinea importanței, variantele de răspuns la așteptările dumneavoastră privind contribuția măsurilor din SDL-ul GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului la:

- a. îmbunătățirea infrastructurii;
- b. facilitarea accesului la servicii (inclusiv sociale);
- c. crearea de locuri de muncă;
- d. dezvoltarea fermelor mici și mijlocii;
- e. susținerea proiectelor în domeniul zootehniei;
- f. înființarea și dezvoltarea IMM-urilor;
- g. dezvoltarea de activități în domeniul turismului.

Număr respondenți: 10

Ordinea variantelor de raspuns: d) – 1; a) – 2; e) – 3; c) – 4; f) – 5; g) – 6; b) -7

Intrebarea 2

Concluzii: Prioritățile au fost stabilite de către respondenți în funcție de domeniul de activitate al acestora. O analiză a răspunsurilor pune în evidență faptul că respondenții au specificat ca prioritate 1- contribuția măsurilor la domeniul lor de activitate. Relevant este însă faptul că următoarea prioritate identificată este din domeniul infrastructurii în teritoriu.

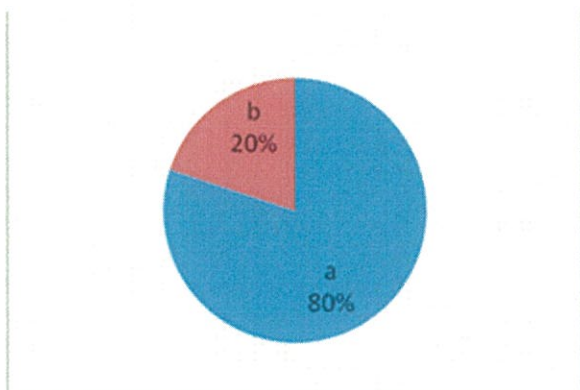
În mod evident și celelalte domenii sunt importante din punct de vedere al nevoilor teritoriului, enumerarea lor ca variantă de răspuns la întrebarea din chestionar constituind un argument în acest sens.

3) În ce măsură tipul de acțiuni și criteriile de eligibilitate din SDL-ul GAL-ului Valea Ampoiului-Valea Mureșului au contribuit la decizia dumneavoastră de a accesa fonduri europene printr-un proiect de la GAL și nu pe măsurile din PNDR (2014-2020):

- a. în mare măsură;
- b. în oarecare măsură;
- c. în mică măsură.

Număr respondenți: 10

Variante de răspuns: 8 pentru a) ; 2 pentru b) ; 0 pentru c).

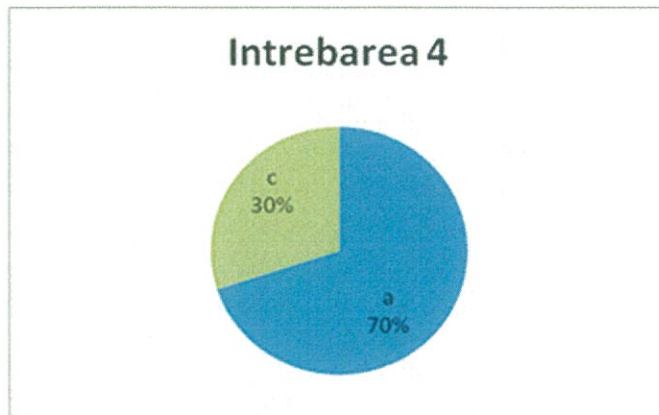
Concluzii: Măsurile din SDL GAL VA-VM au fost mai atractive decât cele din PNDR (2014-2020) și mai adaptate nevoilor locale ale beneficiarilor.

4) Apreciați în ce măsură implementarea proiectului dumneavoastră de la GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului a influențat capacitatea de a accesa/gestiona și alte fonduri Europene ?

- a. În mare măsură;
- b. În mică măsură;
- c. În oarecare măsură.

Număr respondenți: 10

Variante de răspuns: 7 pentru a), 0 pentru b), 3 pentru c)

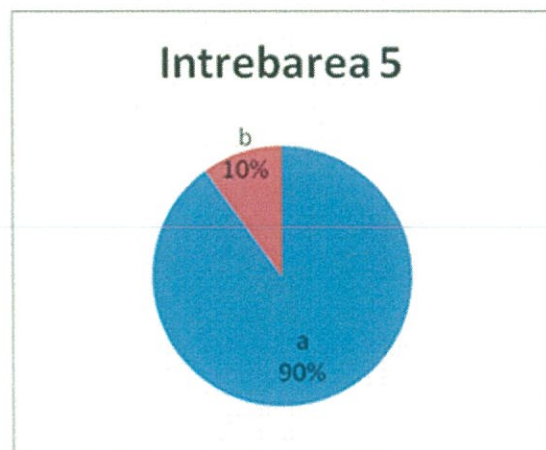
Concluzii: Un proiect depus și implementat printr-o măsură existentă în SDL-ul GAL VA-VM reprezintă un model de bună practică pentru proiecte de viitor.

5) Din perspectiva implementării proiectelor depuse la GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului ce categorie de beneficiari considerați că au parcurs etapele din proiect în cel mai scurt timp?

- a. Beneficiari privați;
- b. Beneficiari publici;
- c. Ambii beneficiari.

Număr respondenți: 10

Variante de răspuns : 9 pentru a), 1 pentru b), 0 pentru c)

Concluzii: Beneficiarii privați au dovedit că au o mai mare flexibilitate în implementarea proiectelor în raport cu beneficiarii publici.

6) În funcție de răspunsul dat la întrebarea anterioară care credeți că sunt factorii care pot influența prelungirea duratei de implementare a unui proiect la GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului?

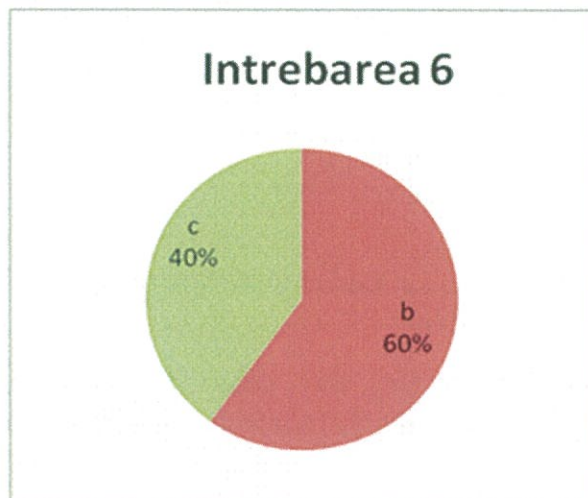
- a. Lipsa personalului de specialitate angajat în instituția pe care o reprezentați;

b. Numărul redus de consultanți specializați în scrierea proiectelor;

c. Dificultăți datorate sistemului public de achiziții.

Număr respondenți: 10

Variante de răspuns: 6 pentru b), 4 pentru c), 0 pentru a)

Concluzii: Din însumarea răspunsurilor rezultă că la ora actuală numărul consultanților care să aibă un nivel profesional capabil să ajute potențialii beneficiari de proiecte în elaborare și implementare este insuficient.

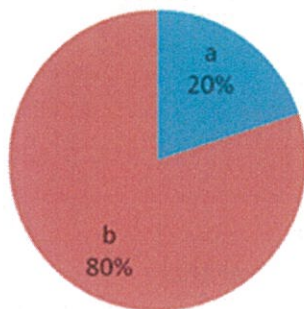
7) În ce măsură s-a îmbunătățit competitivitatea firmelor locale prin intervenția Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului?

- a. În mare măsură;
- b. În oarecare măsură;
- c. În mică măsură.

Număr respondenți: 10

Variante de răspuns: 8 pentru b) , 2 pentru a), 0 pentru c)

Intrebarea 7

Concluzii: Achizițiile rezultate ca urmare a implementării proiectelor au contribuit la creșterea competitivității societăților prin realizarea unor producții mai mari și cu o calitate îmbunătățită. În plus prin tehnologiile aplicate s-au realizat și cerințe privind protecția mediului înconjurător.

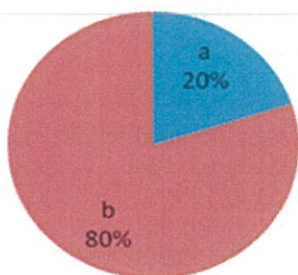
8) În ce măsură considerați ca utilă implementarea unui proiect de cooperare prin S.D.L.-ul GAL-ului GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului, ca urmare a posibilității de finanțare în cadrul unei submăsuri a programului LEADER ?

- a. În foarte mare măsură;
- b. În mare măsură;
- c. În mică măsură.

Număr respondenți: 10

Variante de răspuns: 8 pentru b), 2 pentru a), 0 pentru c)

Intrebarea 8

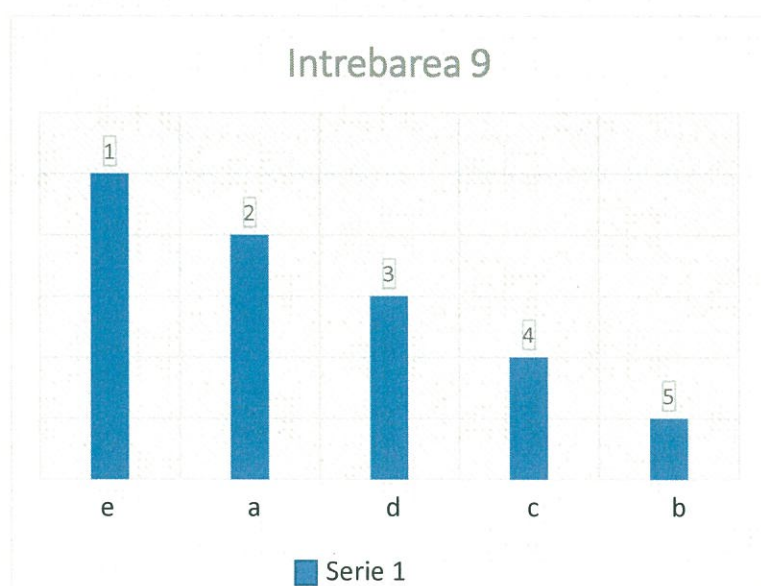
Concluzii: Justificarea necesității unor proiecte de cooperare inter-teritorială/internațională are la baza experiența dobândită în etapa anterioară de programare precum și exemplele de bună practică care ar putea contribui la dezvoltarea teritoriului G.A.L. -ului.

9) Enumerați în ordinea importanței variantele de răspuns la percepția dumneavoastră privind contribuția subMăsurii 19.2. LEADER și a SDL-ului GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului la următoarele:

- îmbunătățirea colaborării între actorii locali;
- îmbunătățirea guvernanței locale;
- dezvoltarea capitalului social;
- facilitarea inovației;
- creșterea încrederii și colaborării reciproce față de GAL.

Număr respondenți: 10

Ordinea variantelor de răspuns: e)-1; a)-2; d)-3; c)-4 ; b)-5

Concluzii: Programul LEADER reprezintă interfață necesară și utilă creșterii eficienței în accesarea de fonduri europene și în egală măsură schimbarea percepției față de PNDR. Activitatea de animare a teritoriului a facilitat accesul potențialilor beneficiari la informații detaliate privind măsurile din SDL.

Datorită cadrului interactiv din perioada de elaborare a strategiei s-au implementat proiecte adecvate specifice teritoriului și nu de puține ori acestea s-au identificat cu beneficiarii fiind numite: "Proiectul lui Gheorghe.." etc, demonstrând generozitatea Programului LEADER ceea ce conferă umanitate.

10) Cum apreciați colaborarea cu experții GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului?

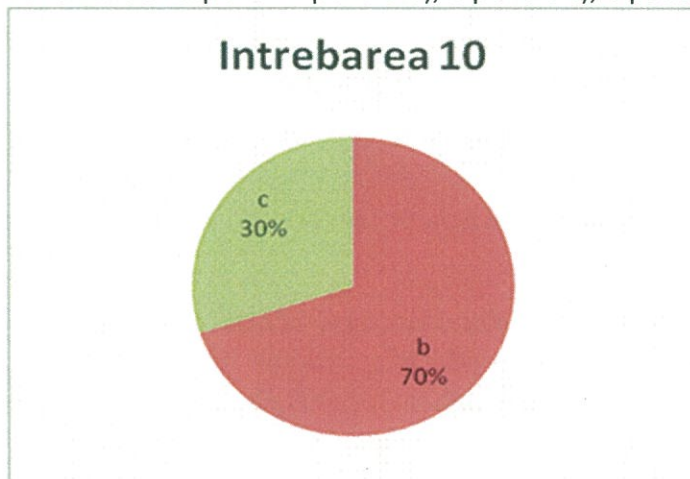
- Excelentă;
- Foarte bună;
- Bună;
- Satisfăcătoare;

e. Nesatisfăcătoare.

Dacă răspunsul este nesatisfăcător, vă rugăm motivați.....

Respondenți: 10

Variante de raspuns: 7 pentru b), 3 pentru c), 0 pentru a), 0 pentru d), 0 pentru e)

Concluzii: Argumentele care justifică răspunsurile date la întrebare sunt: componența echipei de implementare stabilită conform structurii parteneriatului.

În acest context, angajații au experiență profesională dobândită anterior în diferite sectoare (administrație publică, ONG-uri și firme private). Un alt argument îl constituie continuitatea majorității membrilor echipei (și a membrilor Consiliului director), majoritatea participând în cele două structuri (legislativ și executiv) încă din 2012.

Tabel nr.6. Centralizarea numărului de răspunsuri colectate prin intermediul cercetării pe bază de chestionar în funcție de măsurile din SDL și categoriile de beneficiari:

Măsură	Număr de proiecte contractate până la 01.10.2018(exclusiv proiecte retrase)*	Număr de proiecte finalizate în până la 01.10.2018	Numărul de beneficiari/parteneri contactați	Eșantion preconizat pentru analiză	Număr de răspunsuri efectiv primite	Rată de răspuns
M1/6B	11	3	8	8	8	100 %
M2/2A	7	3	10	10	10	100%
M3/6A	6	1	10	10	10	100%
M4/6B	1	0	1	1	1	100%
M5/6B	1	0	1	1	1	100%
M6/1B	0	0	0	0	0	0%
TOTAL	26	7	30	30	30	100%

Sursa: date prelucrate de evaluatori.

**Observații: Având în vedere faptul că măsurile M1/6B, M4/6B și M5/6B sunt adresate beneficiarilor din sectorul public, chestionarul a fost aplicat respondenților din sectorul public după cum urmează: 8 respondenți pentru măsura M1/6B; 1 respondent pentru măsura M4/6B și 1 respondent pentru măsura M5/6B. În total sunt 10 respondenți pentru sectorul public(UAT-uri).*

4.2.5 Studiul de caz a implicat examinarea unui număr limitat de cazuri pentru a ilustra anumite fenomene cu privire la implementarea strategiei și la rezultatele obținute. În acest sens au fost stabilite criterii adecvate pentru selectarea cazurilor care au fost studiate.

În vederea colectării unor date amănunțite privind proiectele finalizate și a unor informații utile pentru a furniza răspunsul la întrebările de evaluare, în perioada 4-12 decembrie 2018, au fost desfășurate vizite în teren la beneficiari în vederea întocmirii studiilor de caz. Planificarea și realizarea studiilor de caz s-a bazat pe:

- realizarea unei analize documentare a proiectelor selectate, pentru care a fost primit acceptul din partea beneficiarului în vederea includerii în eșantionul studiilor de caz;
- realizarea unei vizite pe teren la locația de implementare a proiectelor incluse în eșantionul studiilor de caz.

În ceea ce privește criteriile de selecție pentru studiile de caz, acestea au fost:

- *Stadiul de implementare:* studiile de caz au fost adresate exclusiv proiectelor finalizate până la data de 01/10/2018, întrucât acestea puteau furniza informații care să permită extragerea unor concluzii și lecții învățate privind diferitele etape din ciclul de viață al proiectelor (depunere, implementare, monitorizare, plăți, efecte generate);
- *Localizare:* studiile de caz au fost realizate pentru proiectele localizate în teritoriul GAL
- *Contribuția la domenii de intervenție:* în cazurile în care a fost posibil, s-a optat pentru includerea în studiile de caz a unor proiecte care furnizează contribuții (primară și secundară) la cel puțin două domenii de intervenție;
- *Relevanța pentru întrebările de evaluare:* studiile de caz au fost utilizate ca metodă de evaluare pentru furnizarea răspunsului la întrebările de evaluare ;
- *Tipologia investiției:* având în vedere utilizarea studiilor de caz pentru elaborarea răspunsului la anumite întrebări de evaluare, selecția acestora a cuprins: două studii de caz ale proiectelor de investiții în sectorul agricol; iar un studiu de caz a fost adresat unui proiect de investiții în sectorul public.

Aceste studii de caz au implicat realizarea unei analize documentare a proiectelor selectate și realizarea unei vizite în teren la locația de implementare a proiectelor selectate pentru a fi studiate și s-au concretizat prin elaborarea unor rapoarte individuale de analiză.

În tabelul de mai jos sunt nominalizate măsurile din cadrul SDL-ului, beneficiarii și proiectele după cum urmează:

Tabel nr.7. Beneficiarii și proiectele supuse studiului de caz

Măsura	Nume beneficiar	Titlul proiectului	Localitate	Județ
M1/6B	COMUNA VINȚU DE JOS	Achiziționare autospecială de	Vințu de Jos	Alba

		stingere cu apă și spumă de capacitate medie, pentru serviciul voluntar pentru situații de urgență al primăriei comunei Vințu de Jos, județul Alba		
M2/2A	SOCIETATEA AGRICOLĂ VINȚANA-VINȚU DE JOS	"Modernizare ferma prin dotare cu utilaje și echipamente agricole"	Vințu de Jos	Alba
M2/2A	SIPIGFERM SRL	"Investiții pentru modernizarea fermei zootehnice"	Șibot	Alba

Sursa: date prelucrate de echipa de evaluare

În Anexa 2 la prezentul raport sunt prezentate Rapoartele individuale pentru fiecare studiu de caz.

Pentru completarea informațiilor necesare în vederea furnizării răspunsului la întrebările de evaluare, echipa de evaluare a analizat un set de studii de caz pentru care datele au fost colectate prin intermediul unor vizite derulate pe teren la sediile beneficiarilor.

Studiile de caz derulate au vizat în mod direct beneficiarii măsurii M2/2A și M1/6B din cadrul SDL GAL VA-VM din PNDR 2014-2020 cu proiecte finalizate până în 01.10.2018 și au abordat subiecte relevante evaluării, cum ar fi contextul existent în momentul aplicării în cadrul programului, implementarea proiectului și efectele generate de acesta, precum și aspecte legate de inovare, instruire și varietatea partenerilor implicați.

În mod particular, studiile de caz au avut rolul de a identifica elementele de succes și factorii care au contribuit la atingerea rezultatelor proiectelor, pentru a valorifica exemplele de bună practică și pentru a evidenția impactul acestor proiecte asupra teritoriului.

În cadrul procesului de evaluare au fost realizate **trei studii de caz**, după cum urmează:

- Un studiu de caz pe pentru proiect care include investiții în sectorul zootehnic pe M2/2A
- Un studiu de caz pe pentru un proiect care include investiții în sectorul agricol pe M2/2A
- Un studiu de caz pe pentru un proiect care include investiții în domeniul administrației publice pe M1/6B;

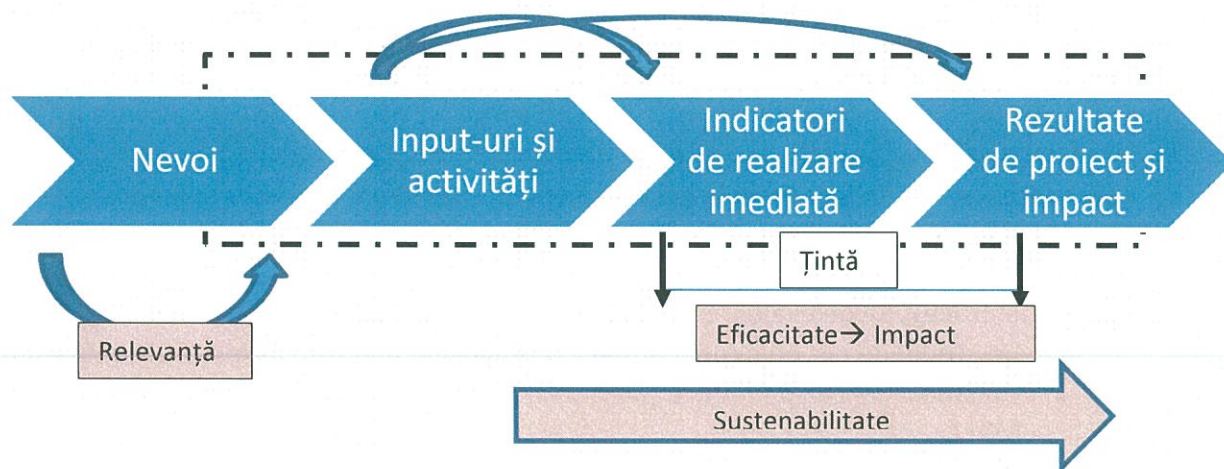
Ca o concluzie generală a efectuării celor 3 studii de caz în cadrul procesului de evaluare se remarcă faptul că, având în vedere criteriile pe baza cărora au fost selectate proiectele studiilor de caz (de exemplu cel mai mare punctaj obținut, statutul de proiect finalizat etc.), acestea reprezintă exemple de bune practici pentru potențialii solicitanți în cadrul SDL GAL VA-VM din PNDR 2014-2020.

Pentru fiecare studiu de caz realizat, echipa de evaluare a analizat logica de intervenție la nivel de proiect, în vederea identificării gradului de succes cu care a fost implementat proiectul. Astfel, analiza s-a concentrat pe următoarele criterii: relevanța (gradul de adecvare a proiectului pentru a răspunde necesităților de dezvoltare ale beneficiarului), eficiența (gestionarea rezonabilă a resurselor disponibile și costurilor), eficacitatea (capacitatea de obținere a valorilor țintă ale realizărilor și rezultatelor), impact (contribuția la dezvoltarea beneficiarului și a efectelor proiectelor în mediul mai larg, dacă este cazul, cu prezentarea efectelor adiționale neprevăzute), sustenabilitate (durabilitatea efectelor în timp).

Analiza logicii de intervenție la nivelul studiilor de caz

Analiza logicii de intervenție la nivel de proiect a fost realizată pentru a verifica măsura în care un proiect a fost de succes. Evaluarea se concentrează pe următoarele criterii:

- Relevanța: adecvarea proiectului pentru a răspunde nevoilor de dezvoltare ale beneficiarului
- Eficiență: gestionarea rezonabilă a resurselor disponibile și a costurilor
- Eficacitate: capacitatea de a atinge indicatorii de realizare imediată și de rezultat
- Impact: contribuția la dezvoltarea beneficiarului, precum și efectele generale ale proiectelor asupra mediului, incluzând după caz și efectele neprevăzute (efecte secundare)
- Sustenabilitate: durabilitatea efectelor în timp.

Rezumat al observațiilor analizei

Proiectul **SIPIGFERM SRL** (Măsură M2/2A) a fost un real succes, potrivit aproape tuturor criteriilor de evaluare (și în baza etapelor corespunzătoare logicii de intervenție). A abordat cele mai importante nevoi de dezvoltare, a condus la atingerea țintelor și are o perspectivă promițătoare cu privire la sustenabilitate și efecte secundare. Însă, principala dificultate a proiectului a ținut de complexitatea documentelor administrative ce au trebuit pregătite și depuse în faza de depunere.

Proiectul implementat de **SOCIETATEA AGRICOLĂ VINȚANA-VINȚU DE JOS** (Măsura M2/2A) a înregistrat rezultate interesante și pozitive cu privire la eficacitate, impact și sustenabilitate. Însă, la acest moment nu pot fi identificate efecte secundare relevante. La fel ca și în cazul anterior, proiectul confirmă dificultatea depunerii documentelor în faza de depunere.

Proiectul implementat de **COMUNA VINȚU DE JOS** (Măsura M1/6B) prezintă toate condițiile de succes, potrivit criteriilor de evaluare selectate. Proiectul a valorificat necesitatea de achiziție de utilaje și echipamente specifice pentru dotarea Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență, fiind totodată realizată dezvoltarea serviciilor oferite populației la nivel de comună.

Este interesant de notat faptul că, pentru a soluționa problemele administrative din faza de depunere, ambii beneficiari, care aveau experiență în ceea ce privește implementarea proiectelor finanțate prin GAL VA-VM, au decis externalizarea serviciilor către un consultant.

Următoarele tabele explică pentru fiecare proiect analizat în baza studiului de caz nivelul de succes evaluat în funcție de criteriile relevanței, eficienței, eficacității, impactului și sustenabilității. Un cod de culoare este arondat fiecărui criteriu și etape corespunzătoare logicii de intervenție. Culoarea verde indică un nivel ridicat de succes pentru criteriul și etapa corespunzătoare în logica de intervenție, culoarea galben indică un nivel intermediar, iar culoarea roșu un nivel scăzut de succes.

1. Evaluarea logicii de intervenție - SIPIGFERM SRL (Măsura M2/2A):

Etapă (criteriu)	Observații și evaluare	
Nevoi (relevanță)	Proiectul a fost de succes în ceea ce privește relevanța sa întrucât și-a dovedit utilitatea în abordarea unei nevoi principale a beneficiarilor identificată prin Măsura M2/2A, anume " Investiții în exploatare agricole și în procesarea produselor agricole", în special prin: - Creșterea producției existente; - Abordarea dinamicii pieței. -	
Input-uri și activități, indicatori de realizare imediată și rezultate (eficiență)	Bugetul total eligibil a fost de 466,525.48 Ron fără TVA. Nu s-au produs modificări în buget și de asemenea nu au fost întâmpinate probleme cu plățile. Principala provocare cu privire la implementare a fost întâmpinată în faza de aplicare în ceea ce a privit pregătirea documentelor pentru susținerea aplicației.	
Indicatori de realizare imediată (eficacitate)	Așa cum a fost prevăzut, beneficiarul a achiziționat mașini și utilaje noi (tractor- 155Cp, norma de poluare TIER 4- acesta fiind necesar pentru tractarea și acționarea mecanismelor specifice mașinii de imprastiat gunoi, mixer turn și instalație de dezinfectie)	

Rezultate (eficacitate) și impact	Utilizarea resurselor investite și achiziționarea output-ului a permis: - Creșterea cifrei de afaceri - Angajarea unei persoane - Îmbunătățirea calității producției - Creșterea volumului de producție datorită creșterii eficienței producției	
Sustenabilitate	Potrivit beneficiarului intervievat, aceleași tendințe crescătoare în ceea ce privește producția și cifra de afaceri vor fi confirmate în viitor când echipamentele achiziționate vor atinge capacitatea operațională deplină. Totodată, la momentul realizării interviului, creșterea cifrei de afaceri, a producției și a numărului de noi locuri de muncă este confirmată și după finalizarea proiectului.	
Efecte secundare	În plus, achiziționare de echipamente mai eficiente și eficace a permis creșterea producției.	

Notă: culoarea verde indică un nivel ridicat de succes în ceea ce privește atingerea criteriului corespondent și a etapei în logica de intervenție // culoarea galben reprezintă un nivel intermediar de succes // culoarea roșu reprezintă un nivel scăzut de succes.

2. Evaluarea logicii de intervenție – SOCIETATEA AGRICOLĂ VINȚANA-VINȚU DE JOS (M2/2A):

Etapă (criteriu)	Observații și evaluare	
Nevoi (relevanță)	Proiectul a fost de succes în ceea ce privește relevanța sa întrucât și-a dovedit utilitatea în adresarea uneia dintre principalele nevoi ale Măsurii M2/2A împărtășite de beneficiar, anume "Investitii in exploataii agricole si in procesarea produselor agricole". Proiectul a fost realizat pentru îmbunătățirea performanței generale a fermei, prin introducerea și dezvoltarea de tehnologii și procedee noi, totodată va contribui la ajustarea structurală a exploatației agricole și la creșterea competitivității fermei prin crearea unei exploatații agricole eficiente.	
Input-uri și activități, indicatori de realizare imediată și rezultate (eficiență)	Bugetul total eligibil a fost de 537,441.83 Ron fără TVA. Nu s-au înregistrat modificări substanțiale în ceea ce a privit bugetul și nu au fost întâmpinate dificultăți în ceea ce a privit efectuarea plăților. Principala provocare în ceea ce a privit implementarea a fost întâmpinată în faza de aplicare în ceea ce a privit pregătirea documentelor de sprijinire a aplicației. Potrivit beneficiarului, costurile administrative (în special cele de pregătire a cererii de finanțare) sunt destul de ridicate în comparație cu sprijinul primit.	
Indicatori de realizare	Prin proiect s-au achiziționat un tractor de 195 CP și o remorcă de împănșiat gunoi de 10 t.	

imediată (eficacitate)		
Rezultate (eficacitate) și impact	Utilajele achiziționate satisfac nevoile fermei pentru lucrările esențiale în procesul de producție și determină o eficiență crescută în acest sens cu un consum redus de combustibili petrolieri.	
Sustenabilitate	Potrivit beneficiarului intervievat, la momentul interviului, locul de muncă nou creat este confirmat și după finalizarea proiectului.	
Efecte secundare	Nu au fost identificate efecte secundare clare, dar implementarea proiectului a contribuit la ajustarea structurală a exploatației agricole și la creșterea competitivității fermei prin crearea unei exploatații agricole eficiente.	

Notă: culoarea verde indică un nivel ridicat de succes în ceea ce privește atingerea criteriului corespondent și a etapei în logica de intervenție // culoarea galben reprezintă un nivel intermediar de succes // culoarea roșu reprezintă un nivel scăzut de succes.

3. Analiza logicii de intervenție – COMUNA VINȚU DE JOS (M1/6B)

Etapă (criteriu)	Observații și evaluare	
Nevoi (relevanță)	Proiectul a avut succes în ceea ce privește relevanța, întrucât s-a adresat unei nevoi principale a beneficiarului, identificate la nivelul Măsurii " M1/6B - Servicii de baza pentru economia și populația rurală" prin achiziția utilaje și echipamente performante prin care se realizează eficientizarea Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență.	
Input-uri și activități, indicatori de realizare imediată și rezultate (eficiență)	Bugetul total eligibil a fost de 547,975.31 Ron și nu au fost întreprinse modificări la nivelul proiectului pe parcursul implementării. Totodată, proiectul a fost finalizat, fiind încasată și ultima tranșă de plată, fără probleme semnificative. Principala problemă întâmpinată de beneficiar a fost reprezentată de birocrăția excesivă privind pregătirea documentelor necesare pentru obținerea finanțării, sau elaborarea cererilor de plată. Cu toate acestea, ideea de proiect se dovedește a fi una eficientă din prisma calității serviciilor oferite populației comunei.	
Indicatori de realizare imediată (eficacitate)	În urma planului de finanțare, beneficiarul a achiziționat o autospecială de stingere incendii cu apă și spumă de capacitate medie și echipament special.	
Rezultate (eficacitate) și impact	Prin achiziția utilajelor și echipamentelor menționate s-a realizat îmbunătățirea Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență. Investiția a dus la:	

	• Crearea a 5 locuri de muncă • Creșterea capacității de intervenție în cadrul dezastrelor • Creșterea gradului de siguranță a populației • Impact pozitiv pentru sănătatea populației	
Sustenabilitate	Cele 5 locuri de muncă a fost menținut inclusiv după finalizarea investiției.	
Efecte secundare	Nu se pot identifica efecte secundare negative.	

Notă: culoarea verde indică un nivel ridicat de succes în ceea ce privește atingerea criteriului corespondent și a etapei în logica de intervenție // culoarea galben reprezintă un nivel intermediar de succes // culoarea roșu reprezintă un nivel scăzut de succes.

În cele ce urmează vor fi evidențiate succint cele mai reprezentative constatări și rezultate obținute în cadrul fiecărui studiu de caz realizat și concluziile cele mai relevante.

a. Constatări ale studiilor de caz:

Beneficiar: SIPIGFERM SRL	
Persoane intervievate: SZEKELY ALEXANDRU ARPAD	
Perioadă interviu: 04-05/12/2018	
Titlu proiect:	Secțiunea I - Identificarea proiectului
Investiții pentru modernizarea fermei zootehnice	• Numele beneficiarului: SIPIGFERM SRL; • Localizarea proiectului (localitate, județ, regiune): Șibot, județ Alba, regiunea 7 Centru; • Măsura din Strategia GAL 2014-2020 prin care se finanțează proiectul: M2/2A – Investiții în exploatare agricole și în procesarea produselor agricole; • Bugetul total eligibil al proiectului (lei): 466,525.48 Ron fără TVA (100,145.00 Euro) din care : - Cofinanțare privată: 233,600.48 Ron (50,145.00 Euro) • Valoarea cheltuielilor neeligibile în cadrul proiectului (lei): 9,317.00 Ron fara TVA • Valoarea finanțării nerambursabile(lei) : 232,925.00 Ron (50,000.00 Euro) • Modificări operate la nivelul proiectului pe parcursul implementării sale: Nu a fost cazul ; • Starea proiectului (finalizat, cu tranșă finală încasată / finalizat, cu cerere de plată finală aprobată, fără încasarea tranșei finale) : Finalizat, cu tranșă finală încasată

Secțiunea II - Informații privind contextul existent

Lista provocărilor / factorilor externi

- Domeniul de activitate principal al întreprinderii este reprezentat de creșterea porcinelor în localitatea Șibot (Alba), scopul proiectului a fost acela de a moderniza ferma zootehnică prin achiziționarea de mașini și utilaje agricole necesare fermei de creștere a suinelor- ferma de reproducție și îngrășare: tractor, mixer dejecții și dezinfectator.
- Scopul contextual al investiției a fost de a dezvolta activitatea fermei de reproducție de 700 de scroafe și tineret aferent (purcei-circa 11-12 mii capete pe an) , cu creșterea tineretului de înlocuire a vierilor și secundar pentru îngrășare(obținere grășuni- circa 600 capete). Astfel, prin proiectul finanțat se creează premisele de creștere a competitivității fermei în sectorul zootehnic și de menținere a potențialului de dezvoltare economică regională – există o piață de desfacere și o cerere semnificativă de carne de porc pe piața locală, există relativ puține firme în regiune care acoperă acest sector.
- Ideea de proiect este strâns legată de oportunitățile pieței de desfacere, reprezentată prin societățile de abatorizare din imediata apropiere, în mod special se ramarcă parteneriatul cu societatea Transeuro SRL, societate cu care dl. Szekely Alexandru Arpad se află într-o colaborare strânsă.
- În același timp, prin prisma activității întreprinse se favorizează colaborarea cu fermieri locali, care acționează pe post de furnizori în privința hranei pentru porcine. Astfel, prin lanțul de aprovizionare folosit de către Dl. Szekely Alexandru Arpad se realizează dezvoltarea mai multor grupuri de persoane din zonă, este de remarcat faptul că în situația în care acești fermieri nu ar fi avut o colaborare cu ferma de porci, nu ar fi avut o piață de desfacere permanentă.
- De asemenea, se consideră că proiectul are un impact pozitiv asupra domeniului de inovare, întrucât pentru reproducția, creșterea și îngrășarea a 18.000 de porcine anual se utilizează un număr relativ redus de personal (16 persoane), majoritatea activităților fiind realizate prin intermediul proceselor tehnologice ale fermei (Ex. proces de hrănire, curățenie, întreținere animale).
- În plus, prin prisma procesului tehnologic utilizat în cadrul fermei, se creează toate condițiile de respectare a criteriilor ce țin de protecția mediului înconjurător (ex. reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră) și favorizează creșterea naturală a porcinelor.

- Proiectul a fost implementat cu succes, întrucât s-a realizat cu succes achiziționarea de mașini și utilaje avute în vedere pentru modernizarea fermei.

Secțiunea III - Beneficiarul și proiectul

- Problemele întâmpinate în definirea și implementare proiectului - motive economice / sociale: Principalul impediment întâmpinat de beneficiar a fost reprezentat, în principal, de birocrăția excesivă. Cu toate acestea, achiziționarea de mașini și utilaje agricole aferente proiectului nu a implicat probleme majore. În ceea ce privește activitatea fermei, respondentul a menționat că una din provocările externe este reprezentată de schimbările climatice recente, ce duc la reducerea producției de cereale, utilizate ca hrană pentru porcine.
- Vârsta beneficiarului: 31 ani
- Nivelul educațional al beneficiarului: studii superioare (masterat)-specializarea Biotehnologii agricole
- Elaborarea proiectului: cum a fost elaborat proiectul? A fost necesar / util să angajați un consultant specializat? Ai implicat alți parteneri? Pentru elaborarea și implementarea proiectului, beneficiarul a colaborat cu un consultant extern, care a asigurat serviciile specializate de pregătire a documentației de depunere a proiectului, precum și de pregătire a cererilor de plată.
- Obiectivul general al proiectului a vizat modernizarea fermei de suine(porcine) din localitatea Șibot în vederea eficientizării activităților întreprinse, prin achiziția de mașini și utilaje agricole folosite în activitatea zootehnică, Astfel, mașinile și utilajele achiziționate sunt următoarele :
 - tractor- 155Cp, norma de poluare TIER 4- acesta fiind necesar pentru tractarea si actionarea
 - mecanismelor specifice masinii de imprastiat gunoi
 - mixer turn;
 - instalatie de dezinfectie

Secțiunea IV – Implementarea proiectului

- Proceduri: ați întâmpinat probleme administrative? (legate de plăți, proceduri, achiziții, probleme contractuale etc.)? În afară de aspectele birocratice - necesitatea elaborării și obținerii unui număr ridicat de documente necesare pentru implementarea proiectului - respondentul nu a semnalat alte probleme administrative întâmpinate.

- Context: ați întâmpinat dificultăți externe (conflicte cu instituții / competitori / cetățeni)?

Nu au fost întâmpinate alte dificultăți externe.

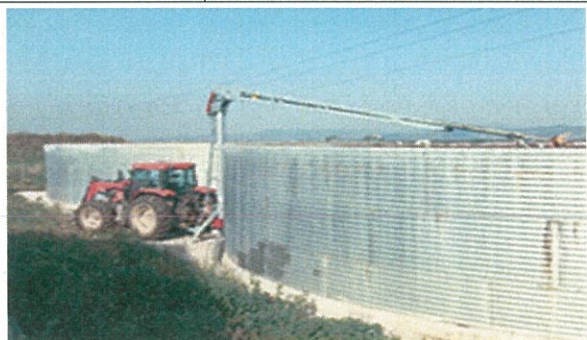
Secțiunea V – Efectele proiectului

- Factori de succes: Care sunt principalii factori de succes / lecții învățate în urma implementării proiectului?

Efectele principale ale proiectului au constat în eficientizarea activităților întreprinse în cadrul fermei ce țin imprastierea gunoiului de grajd și dezinfectie, în același timp, fiind creat un nou loc de muncă. Principalul aspect pozitiv ține de continuitatea activității fermei în creșterea porcinelor, care, prin colaborarea cu compania de abatorizare și alți fermieri din zona, ajută la dezvoltarea generală locală.

Respondentul a menționat că nu au existat premisele de export a porcinelor în ultimii ani, datorită gripei porcine recente și a interdicțiilor de comercializare către piețe externe. Astfel, activitatea desfășurată de dl. Szekely Alexandru Arpad se bazează numai pe vânzarea internă a animalelor (evidențiată prin colaborarea cu Transeuro SRL și Cirus SRL).

- Număr de locuri de muncă create: **Un nou loc de muncă** a fost creat ca urmare a implementării proiectului, care a fost menținut și după finalizarea investiției.
- Intrarea pe noi piețe și/sau atragerea de noi clienți.

Consiliul Județean Alba premiază în fiecare an cei mai valoroși promotori ai economiei județului în cadrul Galei Best of Business, promotori printre care se află și Sipigferm SRL.

Beneficiar: SOCIETATEA AGRICOLĂ VINȚANA-VINȚU DE JOS

Persoane intervievate: Dl. Nemeș Nicolae

Perioadă interviu: 06-07/12/2018

Titlu proiect: Secțiunea I - Identificarea proiectului

**Achiziție
utilaje
agricole în
ferma
vegetală**

- Numele beneficiarului: **SOCIETATEA AGRICOLĂ VINȚANA-VINȚU DE JOS**
- Localizarea proiectului (localitate, județ, regiune): **Vințu de Jos, județ Alba, regiunea 7 Centru;**
- Măsura din Strategia GAL 2014-2020 prin care se finanțează proiectul: **M2/2A – Investiții în exploatații agricole și în procesarea produselor agricole;**
- Bugetul total eligibil al proiectului (lei): **537,441.83 Ron fără TVA(115,368.00 Euro)** din care :
 - Cofinanțare privată : **304,516.83 Ron (65,368.00 Euro)**
- Valoarea cheltuielilor neeligibile în cadrul proiectului (lei): **9,317.00 Ron fara TVA**
- Valoarea finanțării nerambursabile(lei) : **232,925.00 Ron (50,000.00 Euro)**
- Modificări operate la nivelul proiectului pe parcursul implementării sale: **Nu a fost cazul ;**
- Starea proiectului (finalizat, cu transă finală încasată / finalizat, cu cerere de plată finală aprobată, fără încasarea tranșei finale) : **Finalizat, cu tranșă finală încasată**

Secțiunea II - Informații privind contextul existent

Lista provocărilor / factorilor externi

- Factorii economici (dezvoltarea sectorului specific de activitate):

Societatea exploatează o suprafață de teren agricol de 707,64 ha în comunele Vințu de Jos și Pianu, pe care desfășoară activități de cultivare a cerealelor și a plantelor oleaginoase: floarea soarelui și rapiță.

Prin proiect s-au achiziționat un tractor de 195 CP și o remorcă de împrăștiat gunoi de 10 t, acestea fiind alese astfel încât să satisfacă nevoile fermei pentru lucrările esențiale în procesul de producție și să determine o eficiență crescută în acest sens cu un consum redus de combustibili petrolieri.

Proiectul a fost realizat pentru îmbunătățirea performanței generale a fermei, prin introducerea și dezvoltarea de tehnologii și procedee noi, totodată va contribui la ajustarea structurală a exploatației agricole și la creșterea competitivității fermei prin crearea unei exploatații agricole eficiente. Din punct de vedere economic, beneficiarul a considerat că implementarea acestui proiect va ajuta la creșterea productivității datorită randamentului sporit al noilor utilaje, la executarea de lucrări de pregătire a terenului și de recoltare a cerealelor, de bună calitate și în timp optim, toate acestea conducând la rezultate economico-financiare superioare.

De asemenea, un alt avantaj a fost reprezentat de faptul că activitățile implementate în cadrul proiectului au permis realizarea unui volum mai mare de lucrări agricole la un nivel ridicat atât din punct de vedere calitativ dar și cantitativ.

- Factori sociali:

Dezvoltarea activităților prevăzute în cadrul proiectului au avut un efect direct asupra creșterii numărului de angajați ai beneficiarului: a fost creat un loc de muncă, care a fost menținut și după finalizarea proiectului.

Secțiunea III - Beneficiarul și proiectul

- Problemele întâmpinate în definirea și implementare proiectului - motive economice / sociale: Nu a fost cazul.
- Vârsta beneficiarului: 59 ani
- Nivelul educațional al beneficiarului: studii superioare, inginer agronom

- Elaborarea proiectului: cum a fost elaborat proiectul? A fost necesar / util să angajați un consultant specializat? Ai implicat alți parteneri?

Pentru elaborarea și implementarea proiectului, beneficiarul a colaborat cu un consultant extern, care a asigurat serviciile specializate de pregătire a documentației de depunere a proiectului, precum și de pregătire a cererilor de plată.

- Obiectivele proiectului:
 - Creșterea venitului în cadrul sectorului de activitate și reducerea costului pe unitatea de produs
 - Creșterea competitivității fermei prin crearea unei exploatații agricole eficiente și crearea de noi locuri de muncă

Secțiunea IV – Implementarea proiectului

- Proceduri: ați întâmpinat probleme administrative? (legate de plăți, proceduri, achiziții, probleme contractuale etc.)?

Principalul impediment întâmpinat de beneficiar a fost reprezentat, în principal, de birocrăția excesivă. Cu toate acestea, achiziționarea de mașini și utilaje agricole aferente proiectului nu a implicat probleme majore. Context: ați întâmpinat dificultăți externe (conflicte cu instituții / competitori / cetățeni)?

Nu au fost întâmpinate alte dificultăți externe.

Secțiunea V – Efectele proiectului

- Factori de succes: Care sunt principalii factori de succes / lecții învățate în urma implementării proiectului?

Realizarea proiectului de investiții a generat o serie de efecte directe pe plan economic și social, dar a generat și o serie de influențe favorabile, indirecte asupra altor sectoare ale economiei, prin crearea de relații de durată cu mediul în care evoluează beneficiarul în raport cu concurența, furnizori, colaboratori, instituții publice, etc.

Implementarea proiectului a creat condiții pentru creșterea producției în la nivel local în domeniul vegetal și un impact benefic asupra mediului prin investițiile în utilaje și echipamente moderne (mai puține emisii CO₂, un mai bun management/utilizare factori naturali).

- Efectele economice: Implementarea proiectului a permis creșterea productivității și rentabilizarea fermei vegetale.

	Utilizarea mașinilor agricole noi și performante reduce perioada de timp necesară realizării lucrărilor agricole, consumul de combustibil, costurile cu reparațiile și întreținerea utilajelor și reduce gradul de dependență față de terți, ceea ce conduce la o productivitate a muncii mai ridicată. Alte fonduri: Beneficiarul este interesat de accesarea altor fonduri pentru dezvoltarea în zona rurală.
--	---

Consiliul Județean Alba premiază în fiecare an cei mai valoroși promotori ai economiei județului în cadrul Galei Best of Business, promotori printre care se află și Societatea Agricolă Vințana - Vințu de Jos.

Beneficiar: COMUNA VINȚU DE JOS

Persoane intervievate: JOSAN IOAN IOSIF

Perioadă interviu: 10-11/12/2018

Titlu proiect: Achiziționare autospecială de stingere cu apă și spumă de capacitate medie, pentru Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență al primăriei comunei Vințu de Jos, județul Alba	Secțiunea I - Identificarea proiectului - Denumire beneficiar: COMUNA VINȚU DE JOS - Localizarea proiectului (localitate, județ, regiune): Vințu de Jos, județ Alba, regiunea 7 Centru; - Măsura din Strategia GAL 2014-2020 prin care se finanțează proiectul: M1/6B - Servicii de baza pentru economia și populația rurală - Valoarea totală a proiectului inclusiv TVA : 547,975.31 Ron (120,726.00 Euro) - Bugetul total eligibil al proiectului (lei): 403,971.00 Ron (89,000.00 Euro) - Valoarea cheltuielilor neeligibile în cadrul proiectului (lei): 56,510.00 Ron (12,450.00 Euro) - Valoarea finanțării nerambursabile (lei) : 403,971.00 Ron (89,000.00 Euro) - Valoare TVA : 87,493.76 Ron (19,276.00 Euro) - Modificări operate la nivelul proiectului pe parcursul implementării sale: Nu a fost cazul ; - Starea proiectului (finalizat, cu tranșă finală încasată / finalizat, cu cerere de plată finală aprobată, fără încasarea tranșei finale): Finalizat, cu tranșă finală încasată Secțiunea II - Informații privind contextul existent <u>Lista provocărilor / factorilor externi</u> - Comuna Vințu de Jos este o unitate administrativ teritorială de tip comună, așezată în lunca fertilă a râului Mureș, are o suprafață de 85 Km² și o populație de 5.445 locuitori. - Pe lângă disparitățile foarte mari generate de dinamica redusă a dezvoltării economiei rurale în localitățile defavorizate, cum este și cazul Comunei Vințu de Jos, decalajul este foarte mare la nivelul serviciilor oferite populației. - Prin implementarea proiectului s-a urmărit eficientizarea Serviciului voluntar pentru situații de urgență, deoarece dotările anterioare ale acestuia nu permiteau desfășurarea în condiții optime a serviciului pentru populația comunei. Totodată datorită faptului că comuna este situată într-o zonă mixtă cu căderi de precipitații semnificative și extrem de expusă la apariția dezastrelor cum ar fi inundații, alunecări de teren, incendii, achiziția de utilaje și echipamente specifice pentru dotarea Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență a fost necesară și oportună. - Prin acest proiect sau achiziționat o autospecială de stingere incendii cu apă și spumă de capacitate medie și echipament special aferent Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență. Secțiunea III - Beneficiarul și proiectul - Problemele întâmpinate în definirea și implementare proiectului - motive economice / sociale: Principalul impediment întâmpinat de beneficiar a fost reprezentat, în principal, de birocrăția excesivă. Cu toate acestea, achiziționarea de utilaje și echipamente specifice pentru dotarea Serviciului
---	---

Voluntar pentru Situații de Urgență aferente proiectului nu au implicat probleme majore. În ceea ce privește activitatea Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență, respondentul a menționat că una din provocările externe este reprezentată de cantitatea și magnitudinea dezastrelor și consideră că în urma implementării proiectului, Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență este dotat cu echipamente și utilaje performante care asigură protecția populației. În cazul producerii diferitelor dezastre.

- Elaborarea proiectului: cum a fost elaborat proiectul? A fost necesar / util să angajați un consultant specializat? Ai implicat alți parteneri?
Pentru elaborarea și implementarea proiectului, beneficiarul a asigurat consultanța din aparatul propriu al primăriei Comunei Vințu de Jos care a asigurat pregătirea documentației de depunere a proiectului, precum și pregătirea cererilor de plată.
- Obiectivul general al proiectului a reprezentat creșterea capacității de intervenție în cazul dezastrelor și a gradului de siguranță a populației din Comuna Vințu de Jos.

Secțiunea IV – Implementarea proiectului

- Proceduri: ați întâmpinat probleme administrative? (legate de plăți, proceduri, achiziții, probleme contractuale etc.)?
În afară de aspectele birocratice - necesitatea elaborării și obținerii unui număr ridicat de documente necesare pentru implementarea proiectului - respondentul nu a semnalat alte probleme administrative întâmpinate.
- Context: ați întâmpinat dificultăți externe (conflicte cu instituții / competitori / cetățeni)?
Nu au fost întâmpinate alte dificultăți externe.

Secțiunea V – Efectele proiectului

- Factori de succes: Care sunt principalii factori de succes / lecții învățate în urma implementării proiectului?
Efectele principale ale proiectului de investiții au constatat în eficientizarea serviciilor oferite populației de către Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență și oferirea de servicii de calitate, dar și diminuarea costurilor pentru intervenții în caz de dezastre.
- Număr de locuri de muncă create: **5 locuri de muncă au fost create** ca urmare a implementării proiectului, care au fost menținute și după finalizarea investiției.

4.2.6 Focus Grupul este o tehnică bazată pe o discuție de grup cu privire la tematicile selectate, permițând participanților să formuleze și să exprime opinii cu privire la un anumit subiect. Formatul tipic de focus grup a implicat selectarea unui grup relativ omogen de 9 persoane.

Focus grupul a fost organizat în vederea completării informațiilor de natură calitativă. Astfel, în data de 19/11/ 2018 a fost organizat și desfășurat un focus grup, în vederea completării informațiilor colectate prin chestionare, studii de caz și pentru a verifica concluziile specifice celorlalte întrebări de evaluare. În cadrul acestui focus grup a fost utilizată și **metoda observației**, ca metodă asociată, urmărind obținerea de informații relevante pentru tematicile vizate în cadrul evaluării.

Participanții au fost reprezentanți ai GAL-ului, UAT-urilor, asociațiilor și ai mediului privat.

Interacțiunea cu grupul a fost facilitată de către responsabilul activității de evaluare.

Temele de discuții pentru focus grup au fost următoarele:

- Evaluarea stadiului implementării SDL GAL Valea Ampoiului – Valea Mureșului
- Chestionarele privind implementarea SDL și rezultatele
- Abordarea LEADER
- Măsura M6/1B "Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative"

La finalul discuțiilor de aproximativ 2 ore, a fost întocmit un raport al evenimentului prezentat mai jos.

❖ **Sumarul focus grupului**

Evenimentul s-a derulat în contextul procesului de evaluare a Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL Valea Ampoiului – Valea Mureșului.

Organizat sub forma unui atelier practic de lucru, structura focus grupului a inclus o întâlnire: care a cuprins o parte introductivă și o parte de discuții, în cadrul căreia cei 9 participanți și 1 moderator au contribuit, în mod activ la identificarea provocărilor, oportunităților și deficiențelor în

dezvoltarea locală în concordanță cu Strategia de Dezvoltare Locală a GAL Valea Ampoiului – Valea Mureșului.

Din punct de vedere al reprezentării, selectarea participanților a fost făcută astfel încât să fie respectate principiile care au stat la baza constituirii parteneriatului (reprezentanți UAT-urilor, ONG-urilor și ai mediului privat) considerați actori cheie pentru dezvoltarea locală din teritoriul acoperit de SDL.

Focus grupul a fost organizat în vederea completării informațiilor colectate prin chestionare precum și în scopul determinării aspectelor din SDL care nu au fost analizate în totalitate.

În partea introductivă au fost descrise de către moderator toate măsurile din cadrul SDL-ului, stadiul implementării acestora și faptul că a fost realizat un sondaj de opinie pe bază de chestionare privind evaluarea implementării strategiei.

Chestionarele au fost aplicate unui eșantion de respondenți din sectorul public și privat. Moderatorul a prezentat toate acțiunile întreprinse de către personalul GAL Valea Ampoiului – Valea Mureșului spre atingerea obiectivelor asumate și spre îndeplinirea indicatorilor. Totodată s-a prezentat forma modificată a măsurii M6/1B "Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative", măsură care în forma inițială nu a fost atractivă pentru posibili beneficiari.

Având în vedere numărul mare membrii, din acest sector de activitate, care își desfășoară activitatea această zonă, agricultura devine un punct central pentru dezvoltarea locală a GAL Valea Ampoiului – Valea Mureșului.

Teritoriul GAL-ului poate dobândi un avantaj competitiv real prin identificarea unor nișe și prin exploatarea potențialului local al acestora. Această nișă o poate reprezenta asocierea.

❖ **Rezultatele focus grupului**

Ideile rezultate în urma focus grupului sunt expuse mai jos:

- Strategia de Dezvoltare Locală la momentul actual și-a atins în foarte mare măsură obiectivele și a îndeplinit în proporție foarte mare indicatorii asumați.
- Strategia de Dezvoltare Locală a sprijinit dezvoltarea locală în zonele rurale atât în domeniul public cât și în domeniul privat. Acest lucru este evidențiat prin cele 26 de contracte de finanțare semnate, 13 pentru domeniul public și 13 pentru domeniul privat.
- Strategia de Dezvoltare Locală a adus beneficii comunităților, a generat îmbunătățirea calității vieții pe teritoriul vizat de strategie, a generat crearea de locuri de muncă, a îmbunătățit infrastructură de bază.
- Echipa care s-a ocupat de implementarea SDL-ului și-a îndeplinit atribuțiile

- Măsura M6/1B "Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative" a fost singura măsură din SDL care nu a fost atractivă. În forma inițială această măsură nu a generat interes deoarece suma alocată acestei măsuri era foarte mică și modul cum a fost descrisă la momentul redactării nu se mai regăsește aplicabil la momentul implementării.
- Metoda LEADER se referă la dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC). DLRC susține abordarea nevoilor locale în zonele urbane, rurale și de pescuit, precum și a nevoilor specifice ale grupurilor-țintă selectate. Aceasta mobilizează capacitățile locale și consolidează legăturile dintre actorii din zonele pentru care se acordă sprijin.

❖ Concluzii si propuneri:

Înființarea de structuri asociative în componenta cărora sa fie fermieri

1.Descrierea oportunității de dezvoltare locală oferita de provocare:

In acest moment in întreaga regiune exista producători agricoli care nu sunt organizați structuri asociative

Prin creare structuri asociative se poate rezolva diverse probleme:

- potențialul agricol ridicat al zonei va fi valorificat la un standard superior situației actuale;
- asigurarea de noi locuri de munca;
- alocarea unor pachete financiare însemnate pentru dezvoltarea exploatațiilor agricole prin crearea de structuri asociative și facilitarea accesului acestora la măsuri specifice din PNDR (2014-2020);
- creșterea veniturilor comunităților locale;

Aplicarea sistemului economiei circulare sprijină toate problemele enumerate mai sus.

2. Punctele tari locale pe care a fost construita idea de asociere:

- Existența multor fermier în teritoriu;
- Populație încă numeroasă in mediul rural.

3. Punctele slabe regionale care trebuiesc avute in vedere – ref. la capacitate, resurse umane,infrastructura de afaceri sau cercetare:

- Lipsa personalului calificat in acest domeniu
- Lipsa implicării active a autorităților locale
- Lipsa unor exemple practice
- Lipsa unor prevederi clare și a unor corelări în domeniul legislației pentru aceste forme de organizare (cooperative, asociații de producători)

4. Rolul fiecărui element in urmărirea acestei oportunități

- Autoritățile locale: asigurarea diseminării informației
- GAL: înaintarea propunerii de modificare a SDL-ului către AM PNDR conform noului model al fișei măsurii de asociere
- Mediul privat: constituirea de structuri asociative

4.3. Dificultați sau limitări ale metodologiei utilizate

Principala limitare întâmpinată pe parcursul realizării raportului de evaluare a fost reprezentată de:

- eșantionul redus de proiecte finalizate pentru majoritatea măsurilor din cauza stadiului actual de implementare a SDL;

Pentru a depăși această limitare, în cadrul raportului de evaluare au fost analizate și chestionate proiectele contractate. De asemenea, a fost utilizat un mix de surse de informații, atât cantitative (date administrative), cât și calitative (anchetă pe bază de chestionar, interviu, observația, studii de caz și focus grup).

4.4 Descrierea termenilor cheie ai strategiei – întrebările de evaluare comune și specifice, criteriile de evaluare/analiza.

Prin evaluarea SDL-ului GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului vor fi furnizate răspunsuri la **10 întrebări de evaluare**, aferente celor **5 teme comune**.

Tabel nr.8 Următorul tabel ilustrează metodologia utilizată pentru formularea răspunsurilor la temele de evaluare obligatorii incluse în exercițiul de evaluare a SDL:

Nr. crt.	Teme de evaluare comune	Date administrative	Recenzia literaturii	Chestionar	Studii de caz	Focus grup	Observația
I. Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală							
1	În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?			X		X	X
2	Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?	X					
II. Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie							
3	În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?	X					
III. Valoarea adăugată datorată metodei LEADER							

Nr. crt.	Teme de evaluare comune	Date administrative	Recenzia literaturii	Chestionar	Studii de caz	Focus grup	Observația
4	Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER ? (dezvoltarea capitalului social local, rezultatele obținute prin implementarea strategiei, îmbunătățirea guvernancei locale)	X		X	X		X
IV. Factorii de succes și de insucces							
5	Care sunt factorii interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute ? Ce măsuri au fost adoptate până la data evaluării și cu ce efecte? Ce măsuri sunt încă necesare?	X		X		X	X
V. Contribuția SDL la aria de intervenție 6B							
6	În ce măsură a sprijinit SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?	X					X

Sursa: Tabel întocmit de echipa de evaluare

4.4.1. Raspuns la întrebările de evaluare (constatări și concluzii)

Întrebarea nr. 1: Cum apreciați măsura în care logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?

Criterii de evaluare:

- Nevoile de la momentul elaborării SDL până în prezent au rămas la fel, s-au modificat;
- Măsurile din cadrul SDL au fost revizuite, în caz de necesitate, pentru a ține cont de dinamica acestor nevoi.

Indicatori:

- Numărul de nevoi/măsuri revizuite;
- Realocări bugetare între măsuri.

Metode de evaluare :

- Analiza documentelor administrative;
- Interviu (întrebarea I₁);
- Sondaj de opinie (întrebarea I₂);
- Focus grup(observația).

Surse de date:

- Documente administrative GAL;
- Lideri locali;
- Respondenți din teritoriul GAL (beneficiari de proiecte din sectorul public, agricol, non-agricol și alți parteneri).

Constatări și concluzii:

Prin metoda analizei documentelor administrative a fost evidențiat faptul că logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală a fost și este relevantă pentru nevoile din teritoriu, în perioada supusă evaluării s-a realizat doar o realocare bugetară între două măsuri în valoare de 20.000 euro, pentru a ține cont de dinamica acestora, în cauză fiind măsurile M5/6B și M3/6A.

Toate măsurile propuse initial au fost lansate, au fost depuse proiecte pe 5 măsuri, doar pentru măsura M6/1B nu s-a manifestat interes din partea potențialilor beneficiari.

Măsurile prevăzute în SDL contribuie la valorificarea și continuarea eforturilor pentru dezvoltarea rurală prin următoarele obiective strategice din PNDR (2014-2020):

- restructurarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole;
- gestionarea durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;
- diversificarea activităților economice, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor pentru îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale

Cea de a doua metodă de analiză, *interviul*, s-a adresat celor 13 liderilor locali, câte unul pentru fiecare UAT componentă, deoarece aceștia cunosc realitatea din teritoriu și reprezintă puntea de legătură dintre membrii echipei tehnice GAL și potențialii beneficiari din teritoriu. În urma desfășurării interviului, s-a demonstrat faptul că, pentru perioada evaluată, logica de intervenție a fost și este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului.

Metoda de evaluare *sondajul de opinie* s-a concentrat pe completarea unui chestionar de către participanții selectați. În urma primirii și centralizării datelor din cele 30 de chestionare, câte 10 chestionare pentru fiecare sector (public, agricol, non-agricol), a reieșit faptul că logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală am fost și este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului.

Prin toate cele 3 metode s-a demonstrat faptul că strategia de dezvoltare este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului.

În ceea ce privește relevanța, procesul de evaluare indică faptul că la momentul elaborării SDL a fost realizată o analiză obiectivă a nevoilor din teritoriu. Măsurile din SDL indică nevoile comunității locale la data elaborării acesteia. Chiar dacă resursele alocate SDL sunt scăzute în comparație cu cele ale altor măsuri din PNDR, SDL s-a dovedit a fi un instrument flexibil, deoarece are posibilitatea de a fi ușor actualizat.

Până la momentul realizării activității de evaluare a SDL a avut loc o singură modificare în ceea ce privește alocările de sume pe măsuri. Alte patru modificări au avut ca obiect corectarea unor erori materiale ivite la momentul elaborării SDL. Numărul măsurilor revizuite a fost de 4.

Se recomandă revizuirea fișei măsurii M6/1B-Sprijin pentru înființarea și promovarea de structuri asociative, deoarece este singura măsură pentru care nu s-au depus proiecte.

Aprecieră evaluatorului :

Puțin relevantă	Relevantă	Foarte relevantă
	✓	

Întrebarea nr. 2: Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?

Criterii de evaluare:

- *Sunt activitățile(măsuri, proceduri, activități de sprijin) prevăzute în cadrul SDL și resursele alocate acestora suficiente pentru a genera realizările și rezultatele așteptate(indicatorii prevăzuți în strategie)?*
- *Sunt definiți indicatori de realizare adecvați pentru a oferi o imagine clară asupra realizărilor obținute(specifici, măsurabili, fezabili, relevanți și suficienți)?*
- *Sunt rezultatele așteptate clar definite?*

Indicatori:

- *Număr de indicatori atinși în sesiunile lansate;*
- *Dificultatea atingerii și menținerii indicatorilor de către beneficiari.*

Metode de evaluare:

- *Analiza documentelor administrative;*
- *Interviu (întrebarea I₂);*
- *Sondaj de opinie (întrebarea I₂).*

Surse de date:

- *Documente administrative GAL;*
- *Lideri locali;*
- *Respondenți din teritoriul GAL(beneficiari de proiecte din sectorul public, agricol, non-agricol și alți parteneri).*

Constatări și concluzii:

Prin metoda *analizei documentelor* s-a demonstrat faptul că pentru perioada analizată au fost lansate măsuri ai căror indicatori de monitorizare au fost atinși. În ceea ce privește logica intervenției SDL putem aprecia că a fost foarte coerentă.

Aproape toate măsurile din SDL și resursele alocate sunt suficiente pentru a genera plus valoare în teritoriu și pentru îndeplinirea indicatorilor. Indicatorii de realizare sunt adecvați și oferă o imagine clară asupra realizărilor obținute prin implementarea SDL. Resursele alocate fiecărei măsuri sunt suficiente pentru a genera realizările și rezultatele propuse.

Metoda de evaluare *interviul* s-a adresat celor 13 liderilor locali, câte unul pentru fiecare UAT componentă. În urma desfășurării interviului și a analizei răspunsurilor a rezultat faptul că activitățile prevăzute în SDL și resursele alocate sunt suficiente pentru a genera rezultatele așteptate.

Utilizarea *chestionarului* în vederea realizării evaluării prin metoda sondajului de opinie a subliniat faptul că percepția din teritoriul GAL, din punctul de vedere al participanților, este că logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală este coerentă.

În urma celor prezentate apreciem faptul că logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală este coerentă.

Aprecierea evaluatorului :

Puțin coerentă	Coerentă	Foarte coerentă
	✓	

Întrebare nr.3: În ce măsură a sprijinit intervenția SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?

Criterii de evaluare:

- Serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite;
- Accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale a crescut;
- SDL a determinat crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă.

Indicatori

- Procentul populației rurale vizată de SDL;
- Procentul populației rurale care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite;
- Locuri de muncă create în cadrul proiectelor sprijinite.

Metode de evaluare

- Analiza documentelor;
- Interviu (întrebarea I₃);
- Sondaj de opinie (întrebarea I₃).

Surse de date

- Documente interne ale GAL;
- Liderii locali;
- Respondenți din teritoriul GAL (beneficiari de proiecte din sectorul public, agricol, non-agricol și alți parteneri).

Constatări și concluzii:

Utilizarea metodei *analiza documentelor* s-a bazat pe cuantificarea indicatorilor propuși prin SDL și a identificării efectelor pe care implementarea proiectelor le-au generat în teritoriu.

Au fost detaliate cele 5 proiecte finalizate, 25 proiecte aflate în implementare și 2 proiecte depuse la CRFIR în vederea contractării, iar din analiza documentelor a reieșit faptul că toată populația din teritoriul beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite.

Cea de a doua metodă folosită a fost *interviul*, în cadrul căruia s-a adresat întrebarea „În ce măsură a sprijinit intervenția SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?”, iar respondenții au apreciat că implementarea SDL sprijină în mare măsură dezvoltarea locală în zonele rurale.

SDL a sprijinit în foarte mare măsură dezvoltarea locală în zonele rurale prin îmbunătățirea serviciilor și a infrastructurii locale de bază, prin acces crescut la aceste servicii și infrastructuri din partea populației și prin crearea de oportunități de ocupare a unor locuri de muncă prin implementarea unor proiecte de către beneficiari din mediul privat.

Aprecierea evaluatorului:

Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare
		✓

Întrebarea nr. 4: În ce măsură a contribuit intervenția SDL asupra diversificării, creării și dezvoltării întreprinderilor mici din sectorul non-agricol și creării de noi locuri de muncă?

Criterii de evaluare:

- Numărul firmelor înființate în teritoriul GAL;
- Numărul de locuri de muncă create în teritoriul GAL.

Indicatori:

- Număr de locuri de muncă create în cadrul proiectelor sprijinite;
- Număr de noi domenii de activitate în teritoriul GAL.

Metode de evaluare:

- Analiza documentelor;
- Interviul (întrebarea I₄);
- Sondaj de opinie (întrebarea I₃).

Surse de date:

- Documente interne ale GAL;
- Liderii locali;
- Respondenți din teritoriul GAL (beneficiari de proiecte din sectorul public, agricol, non-agricol și alți parteneri).

Constatări și concluzii:

Prin metoda de evaluare *analiza documentelor* s-au verificat documentele interne ale GAL pentru cuantificarea indicatorilor de realizare propuși și atinși prin proiectele depuse și selectate în apelurile de selecție. A reieșit faptul că intervenția SDL a contribuit asupra diversificării, creării și dezvoltării întreprinderilor mici din sectorul non agricol și creării de noi locuri de muncă în *măsură mare* întrucât au fost create firme noi și diferite față de ce exista în teritoriu, s-au sprijinit o activități de producție, sau creat 3 locuri de muncă și se vor menține în continuare.

Interviul adresat liderilor locali a scos în evidență faptul că strategia a contribuit și contribuie în continuare la crearea și dezvoltarea întreprinderilor mici din sectorul non-agricol și la crearea de noi locuri de muncă.

Metoda *sondajului de opinie* prin aplicarea chestionarelor adresate sectoarelor private s-a dorit evidențierea faptului că intervenția SDL-ului asupra diversificării, creării și dezvoltării întreprinderilor mici din sectorul non-agricol și creării de noi locuri de muncă a fost una pozitivă.

Din analiza efectuată la nivel de chestionare reiese faptul că intervenția SDL asupra sectorului non-agricol a dus la dezvoltarea teritoriului și a posibilităților de dezvoltarea a micilor întreprinderi.

Aprecierea evaluatorului:

În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură
		✓

Întrebarea nr. 5: În ce măsură apreciați că rezultatele implementării SDL actuale vor influența viitoarea programare?

Criterii de evaluare:

- Gradul de dificultate al implementării proiectelor;
- Activitatea de animare;
- Bugetul de finanțare disponibil.

Indicatori:

- Ridicat/mediu/mic;
- Puțin eficientă/Foarte eficientă;
- Nerelevant/Relevant/Foarte relevant.

Metode de evaluare:

- Analiza documentelor GAL;
- Focus grup;
- Interviu (întrebarea I₅).

Surse de date:

- Documente interne GAL;
- Parteneri GAL;
- Lideri locali.

Constatări și concluzii:

Prin metoda de evaluare *analiza documentelor* s-a demonstrat faptul că gradul de dificultate al implementării proiectelor are o influență mare asupra viitoarei programări, activitatea de animare are o influență *medie* iar bugetul de finanțare disponibil are o influență *mare* asupra viitoarei programări.

Un proiect depus și implementat printr-o măsură existentă în SDL-ul GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului reprezintă un model de bună practică pentru proiecte de viitor.

Metoda *focus grupului* a evidențiat prin temele de discuție atât faptul că activitatea de animare a teritoriului a fost foarte eficientă, fiind depuse un număr de 38 de proiecte în sesiunile lansate de GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului, dar și relevanța bugetului de finanțare disponibil.

Interviul a fost adresat liderilor locali (aceștia fiind și beneficiari de. Aceștia au trebuit să cuantifice măsura în care rezultatele implementării SDL actuale vor influența viitoarea programare prin analizarea fiecărui criteriu de evaluare: în ce măsură apreciază că gradul de dificultate al implementării proiectelor va influența viitoarea programare, în ce măsură activitatea de animare va influența viitoarea programare și în ce măsură bugetul de finanțare disponibil va influența viitoarea programare.

Rezultatele interviului adresat liderilor locali au relevat o influență mare a tuturor factorilor asupra programării viitoare. Și în cazul interviului adresat beneficiarilor de proiecte, rezultatul a fost același.

Aprecierea evaluatorului:

În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură
	✓	

Întrebarea nr. 6: Cum apreciați modul în care au fost aplicate cele 7 caracteristici specifice ale abordării LEADER?

Criterii de evaluare:

- Caracterul inovativ al proiectelor depuse pentru finanțare;
- Gradul de interes pentru măsurile privind cooperarea;
- Relevanța măsurilor propuse pentru nevoile din teritoriu.

Indicatori de rezultat:

- Număr de proiecte care au caracter inovativ;
- Mare/Mic;
- În mare măsură/În măsură medie/În mică măsură.

Metode de evaluare folosite:

- Analiza documentelor;
- Interviul (*întrebarea I₆*);
- Sondajul de opinie (*întrebarea I₈, I₉*).

Surse de date:

- Documente interne ale GAL;
- Liderii locali;
- Respondenți din teritoriul GAL (beneficiari de proiecte din sectorul public, agricol, non-agricol și alți parteneri).

Constatări și concluzii:

Pentru evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului pentru perioada 17.11.2016-01.10.2018, am identificat următoarele criterii de evaluare erente întrebării nr. 6: caracterul inovativ al proiectelor depuse pentru finanțare, gradul de interes pentru măsurile privind cooperarea și relevanța măsurilor propuse de SDL pentru nevoile din teritoriu.

Metoda de evaluare *analiza documentelor* s-a concentrat pe studiul tuturor măsurilor propuse de SDL GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului și al proiectelor aferente tuturor apelurilor de selecție. Au rezultate următoarele: măsurile propuse sunt relevante pentru nevoile din teritoriu, există grad mare de interes pentru măsurile privind cooperarea, proiectele depuse pentru finanțare au în marea majoritate caracter inovativ și prin SDL este încurajată crearea parteneriatelor în scopul depunerii de proiecte.

Interviul a fost adresat liderilor locali. Aceștia au trebuit să aprecieze în ce măsură proiectele depuse pentru finanțare au avut caracter inovativ, măsura în care există grad de interes privind cooperarea și în ce măsură consideră că măsurile propuse de SDL sunt relevante pentru nevoile din teritoriu. În urma centralizării rezultatelor primite, reiese faptul că au fost implementate corect conceptele evaluate.

Pentru metoda de evaluare *sondajul de opinie*, am considerat oportun să adresăm două întrebări cu privire la aceleași principii LEADER prin intermediul chestionarului unde am evaluat interesul pentru măsurile privind cooperarea, inovație, metoda consultării comunităților de jos în sus. În urma centralizării răspunsurilor a rezultate că modul în care au fost aplicate principiile LEADER a fost relevant și efficient.

Justificarea necesității unor proiecte de cooperare inter-teritorială/internațională are la baza experiența dobândită în etapa anterioară de programare precum și exemplele de bună practică care ar putea contribui la dezvoltarea teritoriului G.A.L. -ului.

Aprecieră evaluatorului:

Puțin relevant	Relevant	Foarte relevant
	✓	

Întrebarea nr. 7: În ce măsură considerați că factorii interni sau externi au influențat sau influențează pozitiv sau negativ implementarea strategiei și rezultatele obținute?

Indicatori:

- Colaborarea cu factorii de decizie de la nivel local (AFIR);
- Modificarea cadrului legislativ;
- Capacitatea beneficiarilor de a-și respecta angajamentele asumate în cererea de finanțare.

Metode folosite:

- Analiza documentelor;

- Interviu;
- Sondajul de opinie.

Surse de date:

- Documente interne GAL;
- Liderii locali;
- Respondenți din teritoriul GAL (beneficiari de proiecte din sectorul public, agricol, non-agricol și alți parteneri).

Constatări și concluzii:

Prin utilizarea metodei *analiza documentelor* s-a evidențiat faptul că din punctul de vedere al GAL, colaborarea cu factorii de decizie de la nivel local este un factor pozitiv care are o influență mare asupra implementării strategiei. Modificarea cadrului legislativ este un factor extern negativ care afectează într-o măsură mare implementarea strategiei. Criteriului de evaluare capacitatea beneficiarilor de a-și respecta angajamentele asumate în cererea de finanțare este, din punctul de vedere al GAL, un factor intern negativ care afectează în mare măsură implementarea strategiei de dezvoltare locală și rezultatele obținute.

Interviul s-a adresat liderilor locali, deoarece am considerat că aceștia au avut legătură directă cu rezultatele obținute. Aceștia li s-a solicitat exprimarea măsurii în care factorii au o influență negativă asupra implementării strategiei și a rezultatelor obținute. Majoritar aceștia au fost de acord că factorii negativi au o influență, astfel: colaborarea cu factorii de decizie-influență mică, modificarea cadrului legislativ-influență mare și capacitatea beneficiarilor de a-și respecta angajamentele asumate în cererea de finanțare o influență medie.

În urma evaluării prin metoda *sondajul de opinie*, s-a evidențiat faptul că indicatorul colaborarea cu factorii de decizie este apreciat ca un factor pozitiv, modificarea cadrului legislativ are o influență mare iar capacitatea beneficiarilor de a-și respecta angajamentele asumate în cererea de finanțare are o influență mare.

Efectele negative ale factorilor menționați pot fi diminuate prin păstrarea unei legături strânse cu factorii de decizie de la nivel local și cu beneficiarii de proiecte pentru a putea interveni la timp atunci când se ivesc probleme și unei permanente actualizări legislative a documentelor aferente implementării SDL.

Aprecierea evaluatorului:

În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură
	✓	

Întrebarea nr. 8: În ce măsură considerați că intervenția SDL a contribuit la îmbunătățirea competitivității firmelor locale?

Criterii de evaluare:

- Diversificarea activităților agenților economici din teritoriul GAL;

- Reputația întreprinderilor locale s-a îmbunătățit;
- Condiția socială a întreprinzătorilor și a familiilor acestora s-a îmbunătățite.

Indicatori de rezultat:

- Redusă/Medie/Ridică;
- Mică/Medie/Mare;
- Percepția beneficiarilor după semnarea contractului de finanțare.

Metode folosite:

- Interviu;
- Sondajul de opinie;
- Observația.

Surse de date:

- Liderii locali;
- Respondenți din teritoriul GAL(beneficiari de proiecte din sectorul public, agricol, non-agricol și alți parteneri);
- Parteneri din teritoriul GAL.

Constatări și concluzii:

Interviul s-a adresat liderilor locali care au cunoștință de situația proiectelor depuse de beneficiarii privați din teritoriul GAL. Aceștia consideră că intervenția SDL a contribuit la îmbunătățirea competitivității firmelor locale utilizând unul dintre indicatorii Redusă/Medie/Ridică. În urma desfășurării metodei a reieșit indicatorul *Ridică*.

Utilizarea metodei *sondajul de opinie* a presupus adresarea unor întrebări participanților din teritoriu prin intermediul chestionarului iar aceștia au trebuit să cuantifice utilizând indicatorii Mică/Mare/Medie. Prin cele mai multe răspunsuri s-a apreciat că intervenția SDL a contribuit la îmbunătățirea competitivității firmelor locale *în mare măsură*.

Metoda *observației* a fost utilizată pe parcursul implementării SDL pe perioada supusă evaluării. Prin utilizarea acestei metode s-a ajuns la concluzia că implementarea măsurilor agricole și non-agricole a contribuit în mare măsură la îmbunătățirea competitivității firmelor locale.

Aprecieră evaluatorului:

În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură
		✓

Întrebare nr. 9: În ce măsură credeți că au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?

Criterii de evaluare:

- Îmbunătățirea competitivității firmelor locale;

- Gradul de ocupare a forței de muncă;
- Îmbunătățirea calității vieții în teritoriul GAL.

Indicatori:

- Îmbunătățire mare/ Îmbunătățire medie/ Îmbunătățire mica;
- În mare măsură/În mică măsură;
- Îmbunătățire mare/ Îmbunătățire medie/ Îmbunătățire mica.

Metode de evaluare:

- Analiza documentelor;
- Focus-grup;
- Sondaj de opinie.

Surse de date:

- Documente interne GAL;
- Lideri locali;
- Respondenți din teritoriul GAL (beneficiari de proiecte din sectorul public, agricol, non-agricol și alți parteneri).

Constatări și concluzii:

Analiza *datelor administrative* aferente proiectelor situate în teritoriul GAL au permis concentrarea asupra aspectelor procedurale (de exemplu, numărul de proiecte contractate și finalizate, suprafața exploatațiilor agricole, analiza criteriilor de selecție etc.) și realizărilor preliminare (de exemplu, analiza indicatorilor financiari și de realizare, în conformitate cu obiectivele strategiei).

Având în vedere stadiul implementării strategiei la data de 01.10.2018 putem afirma că Strategia de Dezvoltare Locală la momentul actual și-a atins în mare măsură obiectivele și a îndeplinit în proporție mare indicatorii asumați.

Prin utilizarea metodei *analiza documentelor* s-a evidențiat faptul că au fost atinse obiectivele strategiei în măsură medie și cu o probabilitate ridicată de atingerea acestora în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data de 01.10.2018.

Metoda *focus grupului* s-a adresat atât sectorului public cât și sectorului privat, având ca temă de discuție și modul în care Strategia de Dezvoltare Locală a sprijinit dezvoltarea locală în zonele rurale atât în domeniul public cât și în domeniul privat. Acest lucru este evidențiat prin cele 26 de contracte de finanțare semnate, 13 pentru domeniul public și 13 pentru domeniul privat. Din constatările rezultate în urma focus grupului reiese că obiectivele SDL au fost îndeplinite în mare măsură și că este foarte ridicată probabilitatea ca aceasta să-și îndeplinească obiectivele în viitor.

Prin utilizarea *chestionarului* ca instrument al metodei *sondaj de opinie* rezultă că obiectivele strategiei au fost în mare măsură atinse până la data de 01.10.2018 și că vor fi atinse toate obiectivele în viitor.

Aprecierea evaluatorului privind măsura în care au fost atinse obiectivele strategiei:

În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură
	✓	

Aprecierea evaluatorului privind probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării:

Redusă	Medie	Ridică
		✓

Întrebare nr. 10: În ce măsură considerați că expertiza tehnică a personalului GAL a influențat implementarea SDL?

Criterii de evaluare:

- Transparența, corectitudinea și coerența documentelor întocmite.
- Calitatea procesului de animare
- Desfășurarea procesului de selecție

Indicatori de rezultat:

- Depunere de proiecte a căror valoare depășește alocarea totală pe măsură
- Număr de proiecte respinse de AFIR
- Număr de contestații

Metode de evaluare folosite:

- Analiza documentelor
- Sondaj de opinie
- Interviu

Surse de date:

- Documente interne ale GAL
- Respondenți din teritoriul GAL (beneficiari de proiecte din sectorul public, agricol, non-agricol și alți parteneri)
- Lideri locali

Constatări și concluzii:

Metoda *analiza documentelor administrative* s-a axat pe analiza documentelor întocmite la nivel de GAL, dat fiind faptul că toate proiectele depuse la GAL care au fost eligibile și selectate, au fost contractate la AFIR de către beneficiari, rezultă că documentele întocmite au fost corecte, relevante și coerente.

Prin metoda *sondajului de opinie* am considerat oportun să adresăm următoarea întrebare: *Cum apreciați colaborarea cu experții GAL Valea Ampoiului-Valea Mureșului?* . La această întrebare majoritatea respondenților au ales varianta b) *foarte bună*. Din centralizarea răspunsurilor reiese că personalul GAL a influențat în mod pozitiv implementarea SDL.

Interviul s-a adresat liderilor locali care au apreciat că expertiza tehnică a personalului GAL a influențat pozitiv implementarea SDL, deoarece aceștia au realizat cu succes activitățile de

animare, activitățile de desfășurare a procesului de selecție și nu în ultimul rând colaborarea și creșterea încrederii reciproce dintre parteneri și personalul GAL.

Aprecieria evaluatorului:

În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură
		✓

CAP.5 CONCLUZII, RECOMANDĂRI ȘI LECȚII ÎNVĂȚATE

5.1 Concluzii generale ale evaluării

În baza cerinței obligatorii a Uniunii Europene prevăzute prin Regulamentul European UE nr. 1303/2013 și a Regulamentului European UE nr. 1305/2013, GAL Valea Ampoiului - Valea Mureșului a realizat evaluarea implementării strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 17.12.2016- 01.10.2018. Evaluarea s-a desfășurat conform planului aprobat de Consiliul director în data de 12.11.2019.

În procesul de evaluare s-a constatat că la nivelul GAL Valea Ampoiului - Valea Mureșului abordarea LEADER a oferit prilejul comunităților locale de a explora modalități noi prin care să devină mai competitive ca urmare a valorificării resurselor locale, să creeze locuri de muncă pentru populația locală și să contribuie la creșterea calității vieții. Ca urmare a activității de animare a teritoriului a fost pusă în aplicare metoda de „jos în sus” de implicare a actorilor locali atât în perioada de scriere a strategiei cât și în cea de implementare.

Suprafața acoperită de teritoriul GAL Valea Ampoiului - Valea Mureșului este de 1.287,40 Km² și o populație de 36.159 locuitori. În acest context nevoia existenței unui instrument de dezvoltare rurală pentru promovarea de „jos în sus” a inițiativelor și activităților de către comunitățile locale, având ca punct de plecare nevoile identificate la nivel local și potențialul endogen și-a dovedit eficiența și recunoașterea pe plan local. Afirmația este susținută prin dovezi ale aprecierilor la adresa GAL Valea Ampoiului - Valea Mureșului din partea Consiliului Județean Alba, AFIR, FNGCMM. Conform dictonului „o poză face cât o mie de cuvinte” în imaginile de mai jos sunt prezentate dovezi ale valorii adăugate a Programului LEADER în teritoriul GAL Valea Ampoiului - Valea Mureșului.

Din punctul de vedere al interesului pentru accesarea măsurilor din strategie s-a constatat o diferențiere în funcție de competențele și domeniul de activitate căruia partenerii/ beneficiarii îi aparțin.

Din această perspectivă partenerii/ beneficiarii privați au fost cei care au accesat și implementat într-o perioadă relativ scurtă fondurile puse la dispoziție prin măsurile din SDL. S-a constatat o întârziere a depunerilor de proiecte de către reprezentanții autorităților publice locale datorită faptului că în aceeași perioadă de timp a fost lansată sesiune de selecție de proiecte prin PNDL cu valoarea proiectelor mult mai mare decât a celor depuse la GAL. Din perspectiva partenerilor societății civile, ONG-uri, acestea se regăsesc indirect în proiectele de structură socială în calitate de parteneri sau chiar aplicant pe măsurile din POCU.

În activitatea de evaluare a strategiei GAL Valea Ampoiului – Valea Mureșului a fost folosită triangularea metodelor de evaluare și a surselor de date. Cele 6 metode și tehnici de evaluare utilizate în procesul de evaluare, calitative și cantitative, au ținut cont de toate datele, sursele și informațiile disponibile la momentul desfășurării activității și care au asigurat complementaritatea datelor obținute. În vederea acceptabilității rezultatelor evaluării de către factorii interesați, evaluarea a fost abordată participativ prin implicarea partenerilor, actorilor locali și a beneficiarilor de proiecte în etape procesului de evaluare.

Evaluarea implementării strategiei GAL Ampoiului – Valea Mureșului s-a realizat prin intermediul a 10 întrebări de evaluare care au răspuns celor 5 teme de evaluare comune și a celor 3 teme de evaluare proprii GAL Ampoiului – Valea Mureșului.

Pentru a răspunde întrebărilor de evaluare au fost stabilite criteriile de evaluare și indicatorii (de realizare, de rezultat) și au fost utilizate informații suplimentare pentru a răspunde corespunzător la întrebările de evaluare.

În opinia evaluatorilor implementarea strategiei de dezvoltare locală a GAL Ampoiului – Valea Mureșului răspunde temelor și întrebărilor de evaluare după cum urmează:

- **logica de intervenție** a strategiei de dezvoltare locală **este relevantă** față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului
- **logica intervenției** care stă la baza strategiei de dezvoltare locală este **coerentă**
- **obiectivele strategiei** au fost atinse **în mare măsură**, iar **probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor**, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării este **ridicată**

- **factorii interni și externi** care au influențat implementarea strategiei și obținerea rezultatelor în **măsură medie**
- **implementarea metodei LEADER** a adus **beneficii** prin îmbunătățirea guvernanței locale și rezultatele obținute prin implementarea strategiei

5.2 Recomandări aferente întrebărilor de evaluare

Cadrul întrebărilor de evaluare a fost stabilit pentru a răspunde temelor de evaluare comune și a celor proprii GAL-ului Valea Ampoiului-Valea Mureșului și a corespuns momentului și perioadei de desfășurare a procesului de evaluare. Pe parcursul implementării strategiei întrebările de evaluare vor fi adaptate ținând cont de rezultatele obținute.

În opinia evaluatorilor succesul implemetării SDL prin submăsura 19.2 este legat și de submăsura 19.4 care asigură sustenabilitatea echipei de proiect pe toată perioada de implementare a programului, motiv pentru care includerea evaluării activităților desfășurate de echipa de proiect ar fi oportună.

5.3 Lecții învățate, cu aplicabilitate în viitor

Actualul proces de evaluare a reprezentat un bun prilej de a măsura și analiza rezultatele obținute în implementarea strategiei de dezvoltare locală a GAL Valea Ampoiului- Valea Mureșului în vederea îmbunătățirii capacității managementului organizațional privind analiza și decizia, perfecționarea metodologiei de monitorizare, evaluare și control al activităților, precum și dobândirea de competențe sporite pentru echipa de proiect.

Programul LEADER nu reprezintă doar un prilej de implementare a unor măsuri, ci o metodă de mobilizare și promovare a dezvoltării rurale a comunităților prin adaptarea deciziilor la nevoile extrem de diverse ale acestora. Modul prin care se face dezvoltarea rurală sub responsabilitatea comunităților în cadrul programului LEADER reprezintă fața umană a PNDR și aceasta asigură viabilitatea și succesul în viitor.

ANEXE:

- Planul de evaluare;
- Rapoartele studiilor de caz ;
- Chestionare aplicate în cadrul sondajului de opinie ;
- Ghid de interviu ;
- Grila pentru aprecierea calității raportului de evaluare ;
- Hotărârea Consiliului Director nr. 1/28.01.2019 privind aprobarea Raportului de evaluare ;
- Stadiul implementării SDL la data de 31.12.2018 (informativ).

Nr. Crt.	Elemente privind responsabilii/ operațiunea	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
1.	Elaborat	Ispas Daniela Ana	Responsabil activitate de evaluare	28.01.2019	
		Burja Udrea Cristina Mihaela	Evaluator	28.01.2019	
2.	Verificat	Bârsan Constantin Mircea	Manager GAL	28.01.2019	
3.	Aprobat	Onc Sabin	Președinte	28.01.2019	

